

PATVIRTINTA
 Ukmergės rajono savivaldybės
 Tarybos 2015 m. birželio 25 d.
 sprendimu Nr. 7-76

UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PLĖTROS STRATEGIJA 2014–2020 M.

Vykdytojas	Užsakovas
UAB „Eurointegracijos projektai“ 	Ukmergės rajono savivaldybės administracija

TURINYS

ĮVADAS	2
I. ESAMOS SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS BŪKLĖS ANALIZĖS METODIKA	3
II. ESAMOS SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS BŪKLĖS ANALIZĖ	4
1. BENDRA INFORMACIJA APIE UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĘ	4
2. SOCIALINĖ APLINKA	6
2.1. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA.....	6
2.2. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA	8
2.3. ŠVIETIMAS	11
2.4. SVEIKATOS APSAUGA.....	16
2.5. SOCIALINĖ APSAUGA.....	20
2.6. KULTŪRA IR MENAS	24
2.7. SPORTAS.....	27
2.8. VIEŠASIS SAUGUMAS.....	28
2.9. SSGG ANALIZĖ	30
3. EKONOMINĖ APLINKA	34
3.1. BENDRIEJI EKONOMINIAI RODIKLIAI.....	34
3.2. VERSLAS.....	36
3.3. STATYBA.....	38
3.4. REKREACIJA IR TURIZMAS	40
3.5. ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ.....	42
3.6. SSGG ANALIZĖ	44
4. APLINKA IR INFRASTRUKTŪRA	46
4.1. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS	46
4.2. ENERGETIKA	48
4.3. TRANSPORTAS	49
4.4. APLINKOS APSAUGA	51
4.5. GYVENAMASIS FONDAS.....	54
4.6. SSGG ANALIZĖ	56
III. UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA IR PRIORITETAI	58
UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PLĖTROS STRATEGIJOS 2014–2020 M. 1 PRIEDAS.....	60

IVADAS

Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategija 2008–2015 m. patvirtinta Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. 7-179 (paskutinis atnaujinimas patvirtintas 2012 m. balandžio 26 d. Ukmergės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 7-79). Siekdama parengti naują plėtros strategiją, kuri galiojūtų iki 2020 m., Ukmergės rajono savivaldybės administracija inicijavo projekto „Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategijos 2014–2020 m. parengimas“ (projekto Nr. VP1-4.2-VRM-02-R-02-014) teikimą Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramai gauti.

Įgyvendinant minėtą projektą buvo parengta Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategija 2014–2020 m. bei įvairių sričių sektorinės studijos: Biokuro ir atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) panaudojimo šilumos ir elektros gamybai Ukmergės mieste sektorinė studija, Verslo aplinkos gerinimo Ukmergės rajone sektorinė studija, Saugaus eismo sistemos sukūrimo Ukmergės rajone galimybių studija, Ukmergės miesto ir A. Smetonos dvaro želdynų formavimo studija / programa, Paviršinio vandens nuvedimo sistemos sukūrimo sektorinė studija, Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) galimybių analizė. Šių studijų rezultatai pagal priemones integruoti Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategijoje 2014–2020 m.

Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategijos tikslas – remiantis išskirtais privalumais ir trūkumais nustatyti savivaldybės vaidmenį šalies kontekste bei suformuluoti plėtros perspektyvas, siekiant nukreipti viešąsias ir privačias investicijas į didžiausią naudą duodančias priemones savivaldybėje ir už jos ribų. Viena iš esminių priežasčių, lemiančių strategijos parengimo poreikį – efektyvus turimų išteklių arba planuojamų gauti lėšų panaudojimas.

Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategija yra kompleksinis teisinis strateginio planavimo dokumentas, kuriuo nustatoma bendroji Savivaldybės plėtros strategija ir priemonės jai įgyvendinti. Strategija nustato plėtros prioritetus, tikslus ir priemones šiai strategijai įgyvendinti bei įgyvendinimo etapus.

Ilgalaikės plėtros strategija yra skirta savivaldybės politikams, administracijai ir jai pavaldžioms įstaigoms bei įmonėms, investuotojams, verslo, akademinėi, kultūrinei bendruomenėms, kitoms interesų grupėms, savivaldybės gyventojams ir svečiams. Strategijos rengimą koordinavo Ukmergės rajono savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, rengimą vykdė – UAB „Eurointegracijos projektai“.

Strategija parengta remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 patvirtinta Strateginio planavimo metodika (nauja redakcija nuo 2010-09-01), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-706 patvirtinta Regionų plėtros planų rengimo metodika, kitais dokumentais bei teisės aktais.

Rengiant Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategiją 2014–2020 m. buvo vadovautasi šiais principais: viešumas, partnerystė, bendruomenės įtraukimas; diskusija pagrįstas bendradarbiavimas ir kompromiso paieška; uždavinių aiškumas, apibrėžtumas ir pagrįstumas; priemonių realumas ir įgyvendinamumas; mokymasis iš geros praktikos pavyzdžių Lietuvoje ir užsienyje; suderinamumas su Lietuvos nacionalinėmis ir Europos Sąjungos plėtros strategijomis; dėmesys strategijos įgyvendinimui; strateginio planavimo proceso tęstinumas ir lankstumas.

I. ESAMOS SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS BŪKLĖS ANALIZĖS METODIKA

Apžvalga atlikta pasitelkiant dokumentinių tyrimų metodą, apimančią oficialiai pasiekiamus antrinės informacijos šaltinius, standartizuotas išorines duomenų bazes, antrinės informacijos teikimo paslaugas ir kitą išorinę informaciją apie analizuojamus sektorius.

Pagrindiniai naudoti antrinės informacijos šaltiniai:

- Oficialūs statistinės informacijos šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas;
- Specializuotų oficialių Lietuvos institucijų informacija ir duomenys: LR Švietimo ir mokslo ministerija, LR Sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos statistikos duomenų bazė, Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Registrų centras, Saugomų teritorijų valstybės kadastras ir kt.;
- Ukmergės rajono savivaldybės informacija ir dokumentai, tarp jų pagrindiniai: Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikė plėtros strategija 2008–2015 m., Ukmergės rajono savivaldybės administracijos trumpalaikis strateginis 2010–2013 metų veiklos planas, Ukmergės rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas.

Rajono administracinis centras – Ukmergės miestas. Čia sutelktos vietos valdžios institucijos, dauguma paslaugų, pramonės ir verslo įmonių. Ukmergės plotas – 20,45 km². Miestas suskirstytas į Senamiesčio, Pašilės, Pivonijos, Dukstynos ir Pramonės rajonus. Miestą į dvi dalis dalija per jį tekanti Šventoji, centrinėje miesto dalyje į ją įteka Ukmergėlės upelė, jų santakoje stovi Ukmergės piliakalnis – miesto formavimosi pradžios simbolis. Ant Šventosios ir Ukmergėlės vandenų suformuotų šlaitų įsikūręs Ukmergės senamiestis.

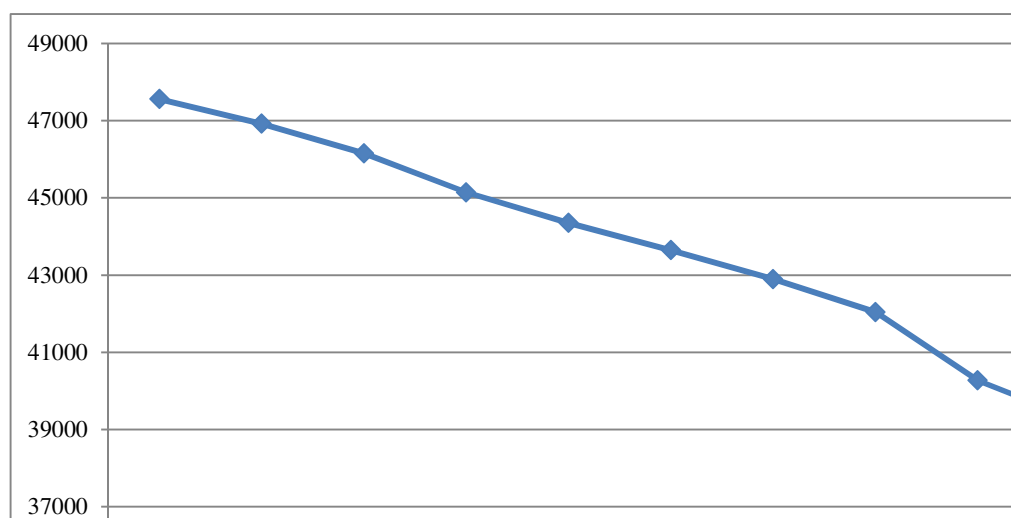
Ukmergės rajoną kerta intensyvaus eismo tarptautiniai keliai, jungiantys trijų Baltijos šalių sostines – Vilnių, Rygą ir Taliną. Tai viena didžiausių Lietuvos automagistralių A2 Vilnius–Panevėžys–Ryga, kuri yra tarptautinis koridorius E272, jungiantis Taliną su Minsku bei automagistralė A6 Kaunas–Utena, jungianti Varšuvą su Sankt Peterburgu.

Ukmergės rajone yra 21 saugoma teritorija, iš jų 13 valstybinių ir 8 savivaldybių draustiniai. Saugomų teritorijų tinklą sudaro 10 valstybinių gamtinių (Armonos geologinis, Plaštakos hidrografinis, Šventosios ichtiologinis, Dukstynos entomologinis, Barnėnų bei Laukėnų telmologiniai, Gemeliškio, Smiltynės, Svirplinės, Adomiškio botaniniai–zoologiniai), 3 valstybiniai kompleksiniai (Siesarties, Žuvintės bei Širvintos kraštovaizdžio), 3 savivaldybių gamtiniai (Deltuvos, Vaisgėliškio botaniniai bei Kryto zoologinis) bei 5 savivaldybių kompleksiniai (Antakalnio, Dubakalnio, Kopūstėlių, Lyduokių, Rizgonių kraštovaizdžio) draustiniai.

2. SOCIALINĖ APLINKA

2.1. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje gyveno 38.355 gyventojai (4,8 proc. Vilniaus apskrities ir 1,3 proc. šalies gyventojų), iš jų miesto gyventojų dalis sudarė 59,7 proc., kaimo – 40,3 proc. 2003–2013 m. savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos ir neigiamos neto migracijos gyventojų skaičius mažėjo. Lyginant 2013 ir 2003 m. pradžios duomenis, gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 19,1 proc. Pagrindinė tokio gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis – neigiamas migracijos saldo.

2.1.1. pav. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų skaičius 2003–2013 m. pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje gyveno 5.578 0–15 metų amžiaus gyventojai. Jie sudarė 14,2 proc. visų savivaldybės gyventojų. Tais pačiais metais šalyje ir Vilniaus apskrityje šios amžiaus grupės gyventojai sudarė atitinkamai 16 ir 16,1 proc. 2009–2012 m. pradžios laikotarpiu savivaldybėje pastebimas nuolatinis ir gana spartus 0–15 metų amžiaus gyventojų skaičiaus ir jų dalies bendrame gyventojų skaičiuje mažėjimas (sumažėjo atitinkamai 15,9 proc. ir 1,2 proc. p.).

Darbingo amžiaus gyventojų skaičius irgi turi mažėjimo tendenciją. 2012 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje gyveno 22.883 darbingo amžiaus gyventojai, kurie sudarė 58,3 proc. visų savivaldybės gyventojų. Lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, darbingo amžiaus gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 9,7 proc., o jų dalis nuo visų gyventojų – 0,76 proc. p. Darbingo amžiaus gyventojų dalis savivaldybėje 2012 m. pradžioje buvo mažesnė nei vidutiniškai šalyje (61,6 proc.) ir apskrityje (63,8 proc.).

2012 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje gyveno 10.761 pensinio amžiaus gyventojai, o jų dalis bendrame gyventojų skaičiuje siekė 27,4 proc. Ukmergės rajono savivaldybei būdinga gyventojų senėjimo tendencija, pensinio amžiaus gyventojų dalis 2009–2012 m. pradžios laikotarpiu savivaldybėje padidėjo 2,0 proc. p. Pensinio amžiaus gyventojų dalis 2012 m. pradžioje savivaldybėje buvo didesnė nei šalyje (22,4 proc.), apskrityje (20,1 proc.) ir visose apskrities savivaldybėse.

2.1.1. lentelė. Gyventojai pagal amžiaus grupes 2012 m. pradžioje

Vietovė / Gyventojai pagal amžiaus grupes	Iš viso pagal amžių	Iš jų:			Proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus			1.000-ui darbingų asmenų tenka nedarbingų
		Iki darbingo amžiaus	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus	Iki darbingo amžiaus	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus	
Lietuvos Respublika	3.003.641	479.899	1.850.732	673.010	16,0	61,6	22,4	622,9
Vilniaus apskritis	805.915	129.516	514.101	162.298	16,1	63,8	20,1	567,6
Elektrėnų sav.	24.700	3.851	15.478	5.371	15,6	62,7	21,7	595,8
Šalčininkų r. sav.	34.175	5.899	21.465	6.811	17,3	62,8	19,9	592,1
Širvintų r. sav.	17.225	2.534	10.503	4.188	14,7	61,0	24,3	640,0
Švenčionių r. sav.	27.434	3.896	16.376	7.162	14,2	59,7	26,1	675,3
Trakų r. sav.	34.230	5.622	21.362	7.246	16,4	62,4	21,2	602,4
Ukmergės r. sav.	39.222	5.578	22.883	10.761	14,2	58,3	27,4	714,0
Vilniaus m. sav.	533.279	84.312	344.765	104.202	15,8	64,7	19,5	546,8
Vilniaus r. sav.	95.650	17.824	61.269	16.557	18,6	64,1	17,3	561,1

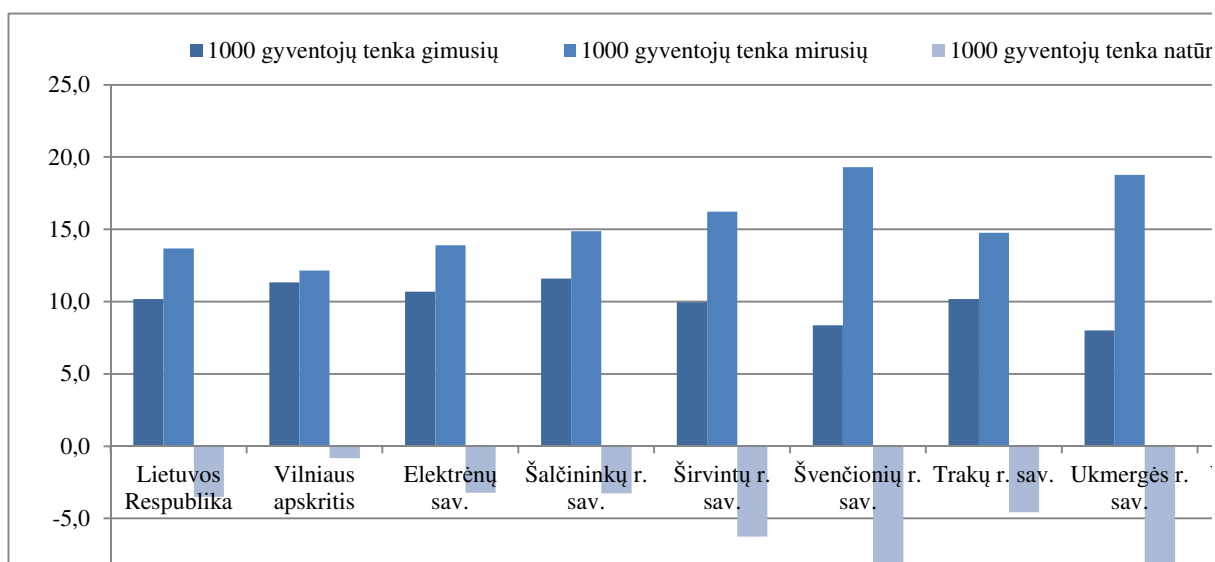
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų senėjimo procesas yra neigiamas reiškinys, turintis ryškų socialinį, ekonominį poveikį savivaldybės plėtrai. Dėl mažėjančio gimusių vaikų skaičiaus kinta švietimo sistemos plėtros kryptys, didėja sveikatos priežiūros, pensionatų, globos ir rūpybos įstaigų poreikis, o kartu ir išlaidos šioms paslaugoms teikti. Kadangi vis didesnę dalį Lietuvos gyventojų sudaro vyresnio amžiaus asmenys, daugėja ir vienišų, globos reikalaujančių žmonių skaičius.

1.000-čiui gyventojų tenkantis gimusiųjų skaičius Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. siekė 8,0 ir buvo mažesnis nei šalyje (10,2) ir apskrityje (11,3). Gimstamumas analizuojamu 2009–2012 m. laikotarpiu savivaldybėje sumažėjo 28,0 proc., tuo tarpu šalyje sumažėjo 17,0 proc., apskrityje – 14,0 proc.

Mirtingumas savivaldybėje didesnis nei gimstamumas. 2012 m. 1.000-čiui Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų teko 18,8 mirusiųjų. Šis rodiklis savivaldybėje 2012 m. viršijo šalies (13,7), apskrities (12,1) ir daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Švenčionių rajoną) rodiklius. Mirtingumas tenkantis 1.000-čiui gyventojų savivaldybėje sumažėjęs 2010 m. (nuo 16,1 mirusiojo 2009 m. iki 15,7 – 2010 m.), 2011–2012 m. ženkliai išaugo ir 2009 m. lygį viršijo 2,7 proc. p.

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą (toliau – NGK). 2012 m. neigiama NGK tenkanti 1.000-čiui gyventojų Ukmergės rajono savivaldybėje (-10,8) daugiau nei 3 kartus viršijo šalies vidurkį, o iš visų apskrities savivaldybių buvo mažesnė tik už Švenčionių rajoną.

2.1.2. pav. Gimstamumas, mirtingumas ir natūrali gyventojų kaita 2012 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Svarbus savivaldybę apibūdinantis rodiklis yra migracijos saldo, kuris parodo skirtumą tarp išvykstančių ir atvykstančių gyventojų skaičiaus. Migracijos saldo 2009–2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje, kaip ir šalyje, apskrityje bei visose apskrities savivaldybėse buvo neigiamas. Neigiamas migracijos saldo savivaldybėje analizuojamu 2009–2012 m. laikotarpiu kito netolygiai – 2010 m. ženkliai išaugo (nuo -372 – 2009 m. iki -1.269 – 2010 m.), o 2011–2012 m. sumažėjo ir lyginant su 2009 m. buvo 27,4 proc. mažesnis. Taip pat mažėjo ir 1.000-čiui gyventojų tenkantis migracijos saldo. Šis rodiklis 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje (-6,9) buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje (-7,1), tačiau viršijo apskrities (-5,3) ir daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Elektrėnų savivaldybę) rodiklius.

2.1.2. lentelė. Migracijos saldo

Vietovė / Metai	Iš viso				1.000-čiui gyventojų			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	-32.013	-77.944	-38.178	-21.257	-10,1	-25,2	-12,6	-7,1
Vilniaus apskritis	-5.474	-14.771	-8.262	-4.283	-6,6	-18,1	-10,2	-5,3
Elektrėnų sav.	-235	-510	-250	-193	-9,1	-20,1	-10,0	-7,8
Šalčininkų r. sav.	-167	-326	-254	-115	-4,7	-9,3	-7,4	-3,4
Širvintų r. sav.	-89	-311	-185	-99	-4,9	-17,4	-10,6	-5,8
Švenčionių r. sav.	-143	-273	-184	-103	-4,9	-9,6	-6,6	-3,8
Trakų r. sav.	-142	-451	-200	-183	-4,0	-13,0	-5,8	-5,4
Ukmergės r. sav.	-372	-1.269	-586	-270	-8,8	-30,8	-14,7	-6,9
Vilniaus m. sav.	-3.563	-10.241	-5.907	-2.776	-6,6	-19,0	-11,0	-5,2
Vilniaus r. sav.	-763	-1.390	-696	-544	-8,0	-14,5	-7,3	-5,7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.2. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

Vieni svarbiausių ekonominių procesų ir makroekonominių problemų yra darbas ir nedarbas. Darbas – tai ne tik žmogaus pragyvenimo, bet ir socialinio statuso, pilnavertiškumo šaltinis.

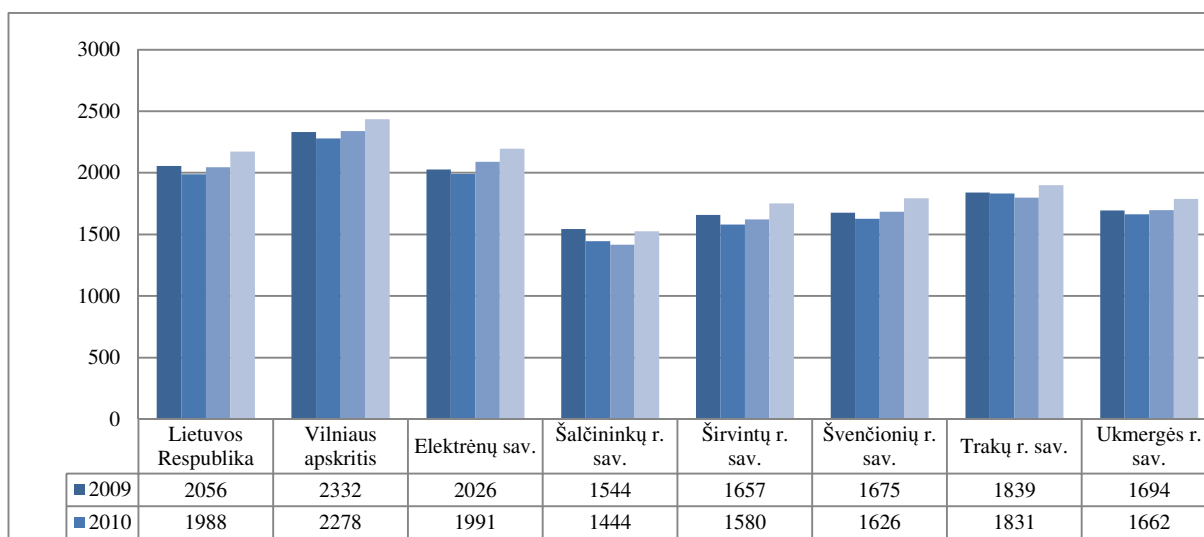
Užimtųjų skaičius Ukmergės rajono savivaldybėje mažėjęs 2009–2011 m. (nuo 17,3 tūkst. 2009 m. iki 11,7 tūkst. – 2011 m.), 2012 m. išaugo (iki 13,8 tūkst.). Vertinant užimtųjų gyventojų dalį nuo visų gyventojų stebimos panašios tendencijos. Užimtųjų gyventojų dalis 2012 m. savivaldybėje siekė 35,5 proc. ir buvo mažesnė nei šalyje (42,7 proc.), apskrityje (47,2 proc.), o iš visų apskrities savivaldybių viršijo tik Šalčininkų ir Širvintų rajonų rodiklius. Užimtųjų gyventojų dalis, lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, Ukmergės rajone sumažėjo 5,2 proc. p., tuo tarpu šalyje sumažėjo 2,1 proc. p., o apskrityje išaugo 0,2 proc. p.

2.2.1. lentelė. Užimtųjų gyventojų dalis nuo visų gyventojų, proc.

Vietovė / Metai	2009	2010	2011	2012	Skirtumas 2012 ir 2009 m. proc. p.
Lietuvos Respublika	44,8	43,4	41,5	42,7	-2,1
Vilniaus apskritis	47,1	46,9	46,3	47,2	0,2
Elektrėnų sav.	41,3	43,3	44,6	42,7	1,4
Šalčininkų r. sav.	38,2	35,1	28,5	33,9	-4,4
Širvintų r. sav.	43,7	36,3	34,4	33,4	-10,3
Švenčionių r. sav.	38,3	38,8	35,0	36,1	-2,3
Trakų r. sav.	35,8	37,1	46,0	39,3	3,5
Ukmergės r. sav.	40,7	35,5	29,4	35,5	-5,2
Vilniaus m. sav.	51,4	51,8	50,5	51,6	0,2
Vilniaus r. sav.	37,6	37,5	42,1	41,7	4,1

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. siekė 1.788 Lt ir buvo mažesnis nei šalyje (2.174 Lt) ir apskrityje (2.436 Lt), o iš visų apskrities savivaldybių viršijo Šalčininkų ir Širvintų rajonų rodiklius. Kaip ir visoje šalyje, Ukmergės rajono savivaldybėje vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis sumažėjęs 2010 m., 2011–2012 m. išaugo ir viršijo 2009 m. lygį (1.694 Lt).

2.2.1. pav. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2009–2012 m., Lt

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje buvo registruotos 4.782 laisvos darbo vietos. Laisvų darbo vietų skaičius savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu padidėjo 4 kartus. Tais pačiais metais savivaldybėje per metus užregistruota 5.700 bedarbių, o vidutinis metinis bedarbių skaičius siekė 3.394. Registruotų bedarbių skaičius, dėl šalies ekonomikos nuosmukio išaugęs 2009 m. (iki 5.581 bedarbio), 2010–2011 m. sumažėjo, tačiau 2012 m. vėl

ženkliai išaugo. Vidutinis metinis bedarbių skaičius, priešingai nei per metus registruotų bedarbių, savivaldybėje didėjo 2009–2010 m., o 2011–2012 m. sumažėjo, tačiau lyginant su 2009 m. buvo 21,4 proc. didesnis.

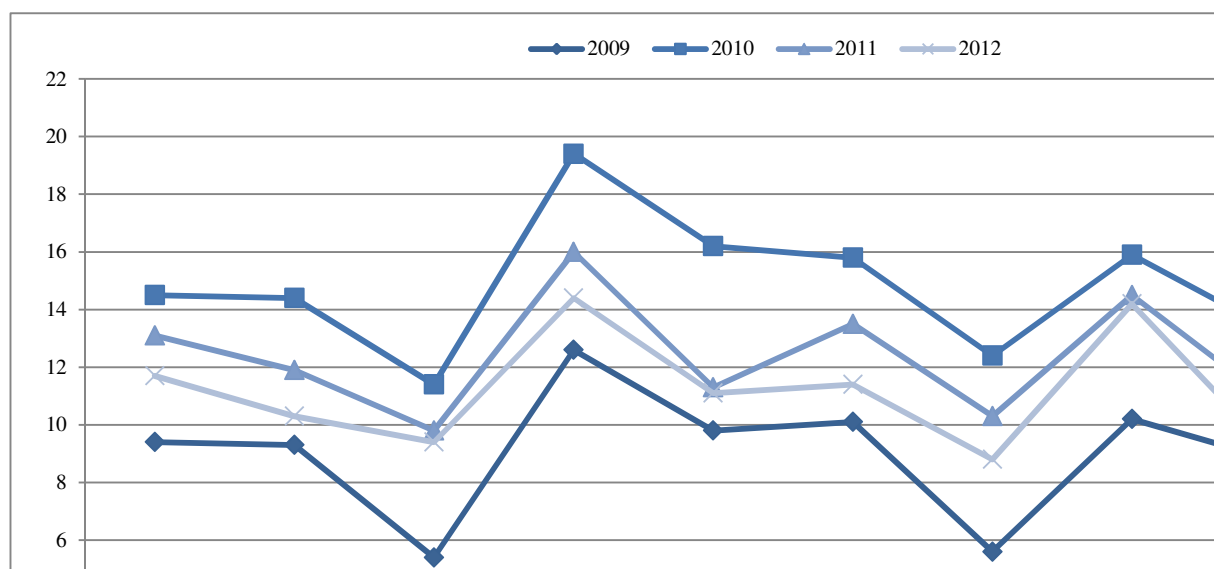
Savivaldybėje 2012 m. buvo įdarbinti 2.639 asmenys (iš jų 2.124 pastoviam ir 515 – terminuotam darbui) bei 1.094 kartus taikytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės. Įdarbintų asmenų skaičius savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu padidėjo 76,0 proc., o aktyvių darbo rinkos priemonių taikymas – 47,2 proc. Bedarbių, vykdančių veiklą pagal lengvatinį verslo liudijimą, skaičius, 2009–2012 m. laikotarpiu savivaldybėje kito netolygiai, o lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis padidėjo 97,1 proc.

2.2.2. lentelė. Darbo jėgos pasiūla, paklausa ir įdarbinimas Ukmergės rajone

Rodiklis / Metai	2009	2010	2011	2012
Registruota laisvų darbo vietų	1.175	1.991	3.185	4.782
Įdarbinta asmenų, iš jų:	1.499	2.349	2.611	2.639
- pastovus darbas	1.273	1.767	1.881	2.124
- terminuotas darbas	226	582	730	515
Bedarbių veikla pagal lengvatinį verslo liudijimą	176	211	432	347
Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės	743	919	939	1.094
Registruota bedarbių per metus	5.581	4.453	4.453	5.700
Vidutinis metinis bedarbių skaičius	2.796	4.102	3.881	3.394

Šaltinis: Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis) Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. siekė 14,2 proc. ir buvo didesnis nei šalyje (11,7 proc.), apskrityje (10,3 proc.) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Šalčininkų ir Vilniaus rajonus). Nedarbo lygis savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje ženkliai padidėjęs 2009–2010 m., 2011–2012 m. mažėjo, tačiau lyginant su 2009 m. buvo 39,2 proc. didesnis.

2.2.2. pav. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, iš specialistų su aukštauoju universitetiniu ar neuniversitetiniu, aukštesniuoju išsilavinimu didžiausias įsidarbinimo galimybes Ukmergės rajone šiuo metu turi: pardavimo vadybininkai; statybos inžinieriai; verslo paslaugų vadybininkai; gamybos meistrai. Iš darbininkų, turinčių profesinį

pasirengimą, didžiausias įsidarbinimo galimybes turi: tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonių vairuotojai; siuvėjai; pardavėjai, pardavėjai kasininkai, pardavėjai konsultantai; virėjai; suvirintojai; staliai staklininkai; plataus profilio statybininkai; slaugytojo padėjėjai; apsaugos darbuotojai; traktorininkai.

Nedarbo mažinimo problema glaudžiai susijusi su verslo ekonomine ir administracine aplinka, sėkminga įmonių veiklos plėtra, gyventojų išsilavinimo lygiu ir jų galimybėmis bei suinteresuotumu imtis savarankiškos veiklos. Todėl, didinant gyventojų darbinį užimtumą ir tokiu būdu spartinant BVP augimo tempus bei sprendžiant kitus socialinės gerovės klausimus, pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas įmonių steigimo ir jų veiklos vystymo skatinimui, verslui palankiai mokesčių politikai, teisinei sistemai formuoti. Ypač turi būti rūpinamasi smulkiuoju ir vidutiniu verslu, sudarant realiai palankias sąlygas, kadangi tik šioje sferoje dažniausiai kuriamos naujos ir papildomos darbo vietos.

2.3. ŠVIETIMAS

2.3.1. UGDYMO SI POREIKIŲ TENKINIMO BŪKLĖS KONTEKSTAS

Švietimui tenka svarbus vaidmuo kuriant atvirą pilietinę visuomenę, stiprinant jos kultūrinę ir ūkinę galias, mažinant socialinę žmonių atskirtį ir skurdą, atkuriant socialinę teisingumą ir solidarumą. Švietimo sistema turi padėti telkti vietos bendruomenę, užtikrinti aukštą jos narių dorinę brandą, ugdyti šiuolaikines kompetencijas, naują kultūrinį, politinį, ekonominį raštingumą.

Vienas iš svarbiausių švietimo lygį savivaldybėje apibūdinančių rodiklių yra švietimo prieinamumas. Jis vertinamas pagal švietimo sistemos struktūrą ir ugdymosi poreikių dermę, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo teikėjų tinklo pakankumą, kuris užtikrina asmenų ugdymąsi.

2012–2013 m. m. pradinio ugdymo programos Ukmergės rajono savivaldybėje buvo vykdomos 5 pradinio ugdymo skyriuose, mokykloje-darželyje, specialiojo ugdymo mokykloje, 9 pagrindinėse mokyklose, 2 progimnazijos skyriuose ir 4 vidurinėse mokyklose. Pagrindinio ugdymo programos vykdomos 9 pagrindinėse mokyklose, 2 progimnazijos skyriuose, 4 vidurinėse mokyklose, Jaunimo mokykloje, specialiojo ugdymo mokykloje. Pagrindinio ugdymo programos antroji dalis vykdoma 2 gimnazijose bei Ukmergės technologijų ir verslo mokyklos gimnazinėse klasėse.

Vidurinio ugdymo programos vykdomos 4 vidurinėse mokyklose, 2 gimnazijose bei Ukmergės technologijų ir verslo mokyklos gimnazinėse klasėse. Suaugusiųjų pradinis ir pagrindinis ugdymas organizuojamas Užupio pagrindinėje mokykloje, vidurinis – Jono Basanavičiaus gimnazijoje.

Ukmergės rajone institucinis ikimokyklinis ugdymas organizuojamas 6 miesto lopšeliuose-darželiuose, mokykloje-darželyje „Varpelis“, „Ryto“ specialiojoje mokykloje, 5 kaimo bendrojo ugdymo mokyklų ikimokyklinio ugdymo skyriuose, 2 universaliuose daugiafunkciuose centruose bei mišraus amžiaus vaikų priešmokyklinio ugdymo grupėse.

Įvairūs priešmokyklinio ugdymo modeliai patvirtinti 21 ugdymo įstaigoje, sudaryta galimybė šeimoms, namuose auginančioms ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus, gauti švietimo pagalbą.

Ukmergės rajono bendrojo ugdymo mokyklose 2012–2013 m. m. mokėsi 445 specialiųjų poreikių mokiniai. Ukmergės „Ryto“ specialiojoje mokykloje – buvo ugdomi 88 mokiniai ir 17 ikimokyklinio amžiaus vaikų, turinčių didelių ir labai didelių ugdymo (-si)

poreikių. Ukmergės rajono bendrojo ugdymo mokyklose integruotai mokėsi 357 specialiųjų poreikių mokiniai, iš jų 70, turintys didelių ir labai didelių ugdymo (-si) poreikių. Mokyklose juos mokė dalykų mokytojai, pagalbą teikė specialistai.

Dukstynos pagrindinėje mokykloje bei mokykloje-darželyje „Varpelis“ pagalbą teikia specialistų komandos: specialusis pedagogas, logopedas, psichologas, mokytojo padėjėjas, socialinis pedagogas. Kitose rajono mokyklose pagal poreikį ir gaunamas mokinio krepšelio lėšas įsteigti specialistų etatai: 9 mokyklose įsteigti specialiojo pedagogo etatai, 3 mokyklose – logopedo, 3 mokyklose – mokytojo padėjėjo, 9 mokyklose – socialinio pedagogo ir 4 mokyklose – psichologo etatai. Keturiuose rajono mokyklose nėra pagalbos mokiniui specialistų, nors ten ugdomi specialiųjų poreikių mokiniai.

Ukmergės rajono savivaldybėje yra 2 pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaigos – Ukmergės švietimo centras ir Pedagoginė psichologinė tarnyba, 2 neformaliojo švietimo įstaigos – Sporto centras ir Meno mokykla. Formalųjų švietimą papildančios dailės ir muzikos ugdymo programos užtikrina tik dalies ukmergiškių poreikius, todėl skatinama ir vykdoma Meno mokyklos plėtra: 2013–2014 m. m. Meno mokykloje sukomplektuota nauja choreografijos ankstyvojo ugdymo grupė.

Rajone skatinama pailgintos dienos grupių steigimo plėtra. Atsižvelgus į tėvų pageidavimus, 2012–2013 m. m. pailgintos dienos grupės veikė Ukmergės Senamiesčio, „Šilo“ ir Vidiškių pagrindinėse mokyklose. Organizuojamas jas lankančių mokinių maitinimas.

Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje tenkinami ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, neformaliojo, specialiojo ugdymo, pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikimo poreikiai. Tačiau mokyklose, kuriose mokosi mokiniai, turintys didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių ir kuriose nėra pagalbos specialistų etatų, būtina sudaryti sąlygas teikti kvalifikuotą specialistų pagalbą. Tobulintina mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, stokojančių mokymosi motyvacijos ir / ar socialinių įgūdžių ugdymo sistema.

2.3.2. ŠVIETIMO SITUACIJA SAVIVALDYBĖJE

Ikimokyklinis ugdymas. Ikimokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninius, socialinius, pažintinius poreikius. Ikimokyklinio ugdymo paslaugos labai svarbios vaiko kaip asmenybės ugdymui. Jos papildo ugdymą šeimose, skatina vaikų socialinį, pažintinį vystymąsi, praturtina vaikų bendravimo su kitais patirtį, padeda pasiruošti mokymuisi mokykloje.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtinta nuostata, kad ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo gimimo iki jam pradėdamas teikti priešmokyklinis arba pradinis ugdymas. Ikimokyklinio ugdymo programą vykdo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklos, laisvasis mokytojas ar kitas švietimo teikėjas.

2012 m. pabaigoje Ukmergės rajono savivaldybėje veikė 8 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, kuriose buvo 1.320 vietų. 100-ai vaikų tenkantis vietų skaičių ikimokyklinio ugdymo įstaigose 2012 m. siekė 113 ir viršijo tiek šalies (103), tiek apskrities vidurkį (97).

2.3.2.1. lentelė. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos 2009–2012 m. pabaigoje

Vietovė / Metai	Vietų skaičius				Vietų skaičius / 100-ui vaikų			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	91.683	92.244	94.764	107.986	98	97	97	103
Vilniaus apskritis	27.175	28.487	28.882	33.125	97	97	92	97
Elektrėnų sav.	655	725	560	949	99	92	69	114
Šalčininkų r. sav.	1.000	1.060	870	1.409	123	115	89	123
Širvintų r. sav.	335	335	330	447	99	97	101	103
Švenčionių r. sav.	530	550	620	706	90	95	107	110
Trakų r. sav.	1.320	738	880	930	108	108	99	99
Ukmergės r. sav.	930	920	881	1.320	90	90	84	113
Vilniaus m. sav.	20.325	21.894	22.684	25.171	94	94	92	93
Vilniaus r. sav.	2.080	2.265	2.057	2.193	119	120	105	111

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje 1.168 vaikai, arba 69,7 proc. nuo visų 1–6 metų amžiaus vaikų, buvo ugdomi pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas. Pagal minėtas programas ugdomų vaikų skaičius ir dalis nuo visų 1–6 metų amžiaus vaikų savivaldybėje, lyginant 2012 ir 2009 m. pradžios duomenis, didėjo: vaikų skaičius padidėjo 12,7 proc., o dalis nuo visų 1–6 metų amžiaus vaikų – 19,1 proc. p.

2.3.2.2. lentelė. Ikimokyklinio amžiaus vaikai Ukmergės rajono savivaldybėje

Metai	Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas	
	skaičius	dalis nuo visų 1-6 metų amžiaus vaikų, proc.
2009	1.036	50,6
2010	1.027	48,9
2011	1.051	52,2
2012	1.168	69,7
Pokytis 2012 ir 2009 m.	12,7 proc.	19,1 proc. p.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Bendrasis ugdymas. 2012–2013 m. m. Ukmergės rajono savivaldybėje veikė 18 bendrojo ugdymo mokyklų: 9 pagrindinės mokyklos, 6 vidurinės mokyklos, Jaunimo mokykla, mokykla-darželis ir specialiojo ugdymo mokykla.

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2012–2013 m. m. mokėsi 4.546 mokiniai. 2009–2010 – 2012–2013 m. m. laikotarpiu savivaldybės mokyklose mokinių sumažėjo 680 (arba 13,0 proc.). Nagrinėjamu laikotarpiu šalyje mokinių skaičius sumažėjo 10,1 proc., apskrityje – 5,8 proc. Mokinių skaičiaus mažėjimas 2009–2010 – 2012–2013 m. m. laikotarpiu savivaldybėje buvo vienas didžiausių apskrityje (didesnis buvo tik Elektrėnų savivaldybėje). Kintantis (mažėjantis) mokinių skaičius tiesiogiai lemia mokyklų tinklo pertvarką: mokyklų skaičiaus ir teikiamų ugdymo programų kaitą.

2.3.2.3. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai

Vietovė / Mokslo metai	Mokyklų skaičius, m. m.			Mokinių skaičius, m. m.		
	2009-2010	2011-2012	2012-2013	2009-2010	2011-2012	2012-2013
Lietuvos Respublika	1.321	1.309	1.242	415.873	392.922	373.874
Vilniaus apskritis	313	312	304	101.343	98.080	95.471
Elektrėnų sav.	15	15	12	3.343	3.171	2.801
Šalčininkų r. sav.	30	30	29	4.745	4.535	4.374
Širvintų r. sav.	12	11	11	2.308	2.109	2.039
Švenčionių r. sav.	12	12	10	3.627	3.489	3.253
Trakų r. sav.	17	17	17	4.674	4.608	4.390
Ukmergės r. sav.	21	21	18	5.226	4.826	4.546
Vilniaus m. sav.	153	152	153	67.295	65.666	64.672
Vilniaus r. sav.	53	54	54	10.125	9.676	9.396

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pradinį išsilavinimą per 2009–2011 m. įgijo 99,7 proc. mokinių, pagrindinį – 94,2 proc. mokinių nuo išklausiųjų dešimtos (2 gimnazijų) klasės programą skaičiaus. Vidurinį išsilavinimą nuo išklausiųjų 12 klasės programą skaičiaus vidutiniškai per 2008–2011 metus įgijo 97,3 proc. abiturientų, tačiau pastaraisiais metais įgijusių vidurinį išsilavinimą dalis mažėja.

Mokymosi rezultatus atspindi paliktų kursų kartoti mokinių dalies nuo bendro mokinių skaičiaus rodiklis. Trejų paskutinių metų rezultatų vidurkis rodo, kad 0,7 proc. Ukmergės rajono mokinių kartoja kursą ir ryškaus duomenų svyravimo ir pokyčių – išvengiama. Kursas kartojamas dėl įvairių priežasčių: kai kurie mokiniai stokoja mokymosi motyvacijos, dalies mokinių gebėjimai neatitinka siūlomų programų, nepakankama pedagoginė, specialioji pedagoginė pagalba ir kt.

Neformalusis švietimas. Neformaliojo švietimo veikla siekiama tenkinti mokinių pažinimo, ugdymo (-si), saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Didelis dėmesys skiriamas produktyviam mokinių užimtumui užtikrinti po pamokų bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo švietimo įstaigose: Meno mokyklos Dailės ir Muzikos skyriuose bei Sporto centre.

Savivaldybėje veikiančioje Meno mokykloje 2012 m. mokėsi 582 mokiniai, Sporto centre – 733. Neformaliojo švietimo veikloje, organizuojamoje bendrojo ugdymo mokyklose, dalyvauja apie 80 proc. mokinių. Kasmet dauguma renkasi meninės krypties (vidutiniškai 60 proc. nuo veikloje dalyvaujančių vaikų) ir sportinės krypties (virš 30 proc.) būrelius.

Ukmergės rajone didelis dėmesys skiriamas vaikų užimtumui vasaros atostogų metu. 2011 m. bei 2012 m. iš rajono biudžeto („Socializacijos, užimtumo bei pilietinio ir tautinio ugdymo programos“) vaikų vasaros poilsio programoms vykdyti skirta 50.000 Lt. Ukmergės švietimo centro Veprių laisvalaikio užimtumo ir turizmo filialas 2011 m. parengė programos projektą stacionarių vaikų vasaros poilsio stovyklų organizavimo paslaugoms pirkti. 4 programoms vykdyti Švietimo mainų paramos fondas skyrė 31.464 Lt. Vasaros poilsio krypties programose dalyvavo 1.100 mokinių.

Mokyklų tinklo efektyvumas. Pagrindiniai mokyklų tinklo efektyvumo rodikliai yra mokinių skaičius mokykloje, mokyklos patalpų užpildymas, klasių komplektų užpildymas ir vidutinės vieno mokinio ugdymo išlaidos.

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vienam mokiniui vidutiniškai tenka 12,9 m² (Lietuvos higienos norma HN21:2011 – 1,7 m²). Pagal įstaigų tipus vidutiniškai vienam mokiniui tenka: pradinėse mokyklose – 11,3 m²; pagrindinėse mokyklose – 15,4 m²;

jaunimo mokykloje – 84,1 m²; vidurinėse mokyklose – 13,7 m²; gimnazijose – 7,2 m²; specialiojo ugdymo mokykloje – 61,3 m².

Mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte pagal ugdymo programas ne visose įstaigose atitinka Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikoje nustatytą mokinių skaičiaus klasėse vidurkį, pagal kurį yra apskaičiuojamas mokinio krepšelis. 2012–2013 m. m. mokinių skaičiaus vidurkis labiausiai neatitinka nustatytos normos pradinio ugdymo koncentre – 66,7 proc. nuo visų bendrojo ugdymo mokyklų ir skyrių. Pagrindinio ugdymo koncentre mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte neatitinka mokinio krepšelio metodikoje nustatyto skaičiaus 29 proc. mokyklų nuo visų bendrojo ugdymo mokyklų, teikiančių pagrindinio ugdymo programas. Vidurinio ugdymo koncentre visose vidurinių ugdymą teikiančiose mokyklose mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte atitinka mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikoje nurodytą vidurkį.

Mokyklų tinklas rajono savivaldybėje nuolat tvarkomas, tačiau dėl sudėtingos demografinės situacijos, padidėjusios emigracijos ir sumažėjusio mokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus vieno mokinio išlaikymo kainų skirtumas tarp ugdymo įstaigų yra ženklus.

Mokytojai. 2012–2013 m. m. Ukmergės rajono švietimo įstaigose dirbo 721 pedagogas: priešmokyklinio ugdymo, 1-4 ir 5-12 klasių bei I-IV gimnazijos klasių mokytojai, specialieji pedagogai, psichologai, auklėtojai, socialiniai pedagogai. 97,7 proc. privalomųjų dalykų dėstė mokytojai specialistai. Keliose toliau nuo miesto esančiose mokyklose, kuriose dėl mažo mokinių skaičiaus suformuotos jungtinės klasės, mokytojui teko dėstyti 3-4 dalykus, todėl kai kuriuos dalykus dėstė nespecialistai. 2012–2013 m. m. rajono švietimo įstaigose dirbo 45 pensinio amžiaus sulaukę pedagogai. 2012–2013 m. m. dalyje mokyklų trūko specialiųjų pedagogų, logopedų, psichologų.

Viena iš svarbiausių švietimo kokybės sąlygų yra mokytojų dalykinė ir profesinė kompetencija. 2012–2013 m. m. 95,7 proc. Ukmergės rajono savivaldybės mokytojų turėjo aukštąjį išsilavinimą. Mokytojų su aukštuoju išsilavinimu dalis nuo visų mokytojų 2012–2013 m. m. savivaldybėje buvo mažesnė nei šalyje (97,0 proc.) ir apskrityje (97,2 proc.). Iš visų savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbusių pedagogų 2012–2013 m. m. buvo atestuoti – 527 (arba 93,9 proc.). Mokytojo kvalifikacinę kategoriją 2012–2013 m. m. buvo įgiję 4,09 proc. mokytojų, vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją – 56,15 proc., mokytojo metodininko – 32,62 proc., mokytojo eksperto – 1,06 proc. mokytojų.

Mokytojų ir mokinių skaičiaus santykis yra vienas iš rodiklių, nuo kurio tiesiogiai priklauso išlaidos pedagogų darbo užmokesčiui. 2012 metais Ukmergės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų vienam mokytojui (asmeniui) teko 10,5 mokinio. Pagal mokyklų tipus vienam mokytojui tenkančių vaikų skaičius: pradinės mokyklos – 12,3; pagrindinės mokyklos – 10,7; jaunimo mokykla – 7,5; vidurinės mokyklos – 8,9; gimnazijos – 14,4; specialiosios mokyklos – 6,6.

Profesinis mokymas. Ukmergės rajono savivaldybėje veikia Ukmergės technologijų ir verslo mokykla. Vykdydama savo funkcijas mokykla siekia padėti asmeniui įgyti profesinę kvalifikaciją, atitinkančią šiuolaikinių technologijų, kultūros bei asmeninių gebėjimų lygį. Taip pat sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą – nuolat tenkinti pažinimo poreikius, siekti naujų kompetencijų ir kvalifikacijų reikalingų profesinei karjerai ir gyvenimo įprasminimui.

2010–2011 – 2012–2013 m. m. laikotarpiu Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje, kaip ir kitose šalies ir Vilniaus apskrities profesinėse mokyklose, mokinių skaičius mažėjo (sumažėjo 5,9 proc., nuo 974 mokinių 2010–2011 m. m. iki 916 – 2012–2013 m. m.). Šalies profesinėse mokyklose tuo pačiu laikotarpiu mokinių skaičius sumažėjo 9,5 proc., Vilniaus apskrities profesinėse mokyklose – 8,1 proc.

Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje sudarytos sąlygos suaugusiųjų profesiniam perkvalifikavimui, kvalifikacijos kėlimui ir profesiniam tobulinimuisi. Konsultuojami verslininkai, žemdirbiai ir kitų profesijų atstovai, jiems organizuojami įvairūs kursai, seminarai. 2012–2013 m. m. mokykloje traktorininko kursus baigė 240 asmenų, ūkininkavimo pradmenų egzaminą eksterno būdu laikė 135 asmenys, B, C ir CE kategorijos vairavimo kursus lankė 161 asmuo. Pagal Lietuvos darbo biržos įgyvendinamą ESF projektą “Integravimo į darbo rinką skatinimas” Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje paklausias darbo rinkoje profesijas įgijo 52 asmenys.

2.4. SVEIKATOS APSAUGA

Pirminė sveikatos priežiūra – tai žmogaus pirminio kontakto su gydytojais, žmogui susirgus, procesas. Būtent pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (PASPI) sprendžia didžiąją dalį asmens sveikatos problemų bei vykdo svarbias visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas. Ne mažiau kaip 80 proc. sveikatos problemų turėtų būti sprendžiama pirminėje sveikatos priežiūros grandyje.

Ukmergės rajono savivaldybėje 2013 m. pradžioje gyventojų sveikata rūpinosi 5 pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos: Ukmergės pirminės sveikatos priežiūros centras, Stanislovo Žižienės terapinis kabinetas, UAB „TERAGYDA“, UAB LAIMUTĖS ŠEIMOS GYDYTOJO CENTRAS, UAB Vilkmergės klinika. Be to, Ukmergėje veikia 15 odontologijos kabinetų, 18 vaistinių ir 11 kitų sveikatos priežiūros įstaigų.

Stacionaro paslaugas rajone teikia VšĮ Ukmergės ligoninė (teikia pirminės ir antrinės ambulatorinės ir stacionarinės sveikatos priežiūros paslaugas). Ukmergės rajono gyventojai, lyginant su kitų Vilniaus apskrities savivaldybės gyventojais, didžiąją dalį paslaugų gauna savo ligoninėje bei mažiausia dalis išvyksta gydytis į tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančias ligonines. Atsižvelgiant į aukštus Ukmergės ligoninės veiklos rodiklius, jai 2009 m. suteiktas regioninio lygio ligoninės statusas.

Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras teikia pirminės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose, organizuoja gyventojų sveikatos mokymus, organizuoja gyventojams sveikatinimo priemones, teikia gyventojams konsultacijas sveikatinimo klausimais, vykdo visuomenės sveikatos stebėseną, rengia ir įgyvendina savivaldybės sveikatos programas, aktyviai dalyvauja vykdamt visuomenės sveikatos priežiūros renginius šalies mastu.

Rajone aktyviai dirba Bendruomenės sveikatos taryba. Taryba aktyviai dirba vertinant sveikatos projektus ir teikiant pasiūlymus jų finansavimui, teikia pasiūlymus projektų rengėjams. 2012 m. iš savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų finansuota 50 sveikatinimo projektų, 60.250 Lt sumai. Ruošiant sveikatinimo programas, aktyviai dalyvavo rajono ugdymo įstaigos, visuomeninės organizacijos. Daugiausia lėšų skirta vaikų ir jaunimo sveikatos ugdymo ir ligų profilaktikos, gyventojų sveikatos ugdymo projektams.

2012 m. pabaigoje Ukmergės rajono savivaldybės PASPI buvo prisirašę 41.377 gyventojai. Bendras PASPI prisirašiusių gyventojų skaičius nuo 2010.12.31 iki 2012.12.31 sumažėjo 7,5 proc. Detalizuojant asmenų, besigydančių skirtingose PASPI skaičių, 2010–2012 m. pabaigoje didžiausias gyventojų sumažėjimas stebimas Laimutės šeimos gydytojo centre ir Stanislovo Žižienės terapiniame kabinete (atitinkamai 10,8 ir 10,3 proc.), o Vilkmergės klinikoje prisirašiusių gyventojų skaičius išaugo 7,5 proc.

2.4.1. lentelė. Ukmergės rajono PASPI prisirašiusių gyventojų skaičius 2010–2012 m. pabaigoje

Istaiga / Metai	2010.12.31	2011.12.31	2012.12.31	Skirtumas 2012 ir 2010 m. proc.
Ukmergės pirminės sveikatos priežiūros centras	32.265	30.285	29.459	-8,7
UAB „TERAGYDA“	7.783	7.349	7.300	-6,2
UAB LAIMUTĖS ŠEIMOS GYDYTOJO CENTRAS	1.482	1.371	1.330	-10,3
Stanislavos Žižienės terapinis kabinetas	786	700	701	-10,8
UAB „Vilkmergės klinika“	2.407	2.511	2.587	7,5
IŠ VISO:	44.723	42.216	41.377	-7,5

Šaltinis: Vilniaus TLK

2011 m. Ukmergės ligoninėje buvo 240 lovų, o 10.000-čių savivaldybės gyventojų teko 61,1 lovos. Lovų skaičius, tenkantis 10.000-čių gyventojų, savivaldybėje 2011 m. buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje (90,3 lovos) ir apskrityje (98,1 lovos), tačiau iš visų apskrities savivaldybių atsiliko tik nuo Vilniaus miesto (121,8 lovos) ir Elektrėnų (187,6 lovos) savivaldybių rodiklių.

2011 m. vienas Ukmergės rajono savivaldybės gyventojas poliklinikose ir ambulatorijose per metus apsilankė vidutiniškai 7,2 karto (šalyje – 7,6 karto, apskrityje – 8,4 karto). 1.000-čiui savivaldybės gyventojų 2011 m. teko 170 asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba ir 276,1 ligoninėse gydyti asmenys. 1.000-čiui gyventojų tenkantis asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba, skaičius, savivaldybėje 2011 m. buvo mažesnis nei šalyje (219), apskrityje (203,2) ir visose apskrities savivaldybėse. Vertinant ligoninėse gydytų ligonių skaičių stebima priešinga situacija. Šis skaičius, tenkantis 1.000-čiui gyventojų savivaldybėje 2011 m. buvo didesnis nei šalyje (260,4), apskrityje (238,8) ir visose apskrities savivaldybėse.

2.4.2. lentelė. Sveikatos sistemos funkcionavimo rodikliai 2011 m.

Vieta / Rodiklis	Vienas gyventojas apsilankė poliklinikose ir ambulatorijose	1.000-čiui gyventojų tenka:	
		asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba	ligoninėse gydytų ligonių
Lietuvos Respublika	7,6	219	260,4
Vilniaus apskritis	8,4	203,2	238,8
Elektrėnų sav.	6,4	224,7	243,9
Šalčininkų r. sav.	5,4	182,4	235,9
Širvintų r. sav.	6,1	205,9	252,3
Švenčionių r. sav.	5,6	355,9	246,3
Trakų r. sav.	6,6	188,5	269,8
Ukmergės r. sav.	7,2	170	276,1
Vilniaus m. sav.	9,6	203,4	240,4
Vilniaus r. sav.	5,3	178,5	197,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

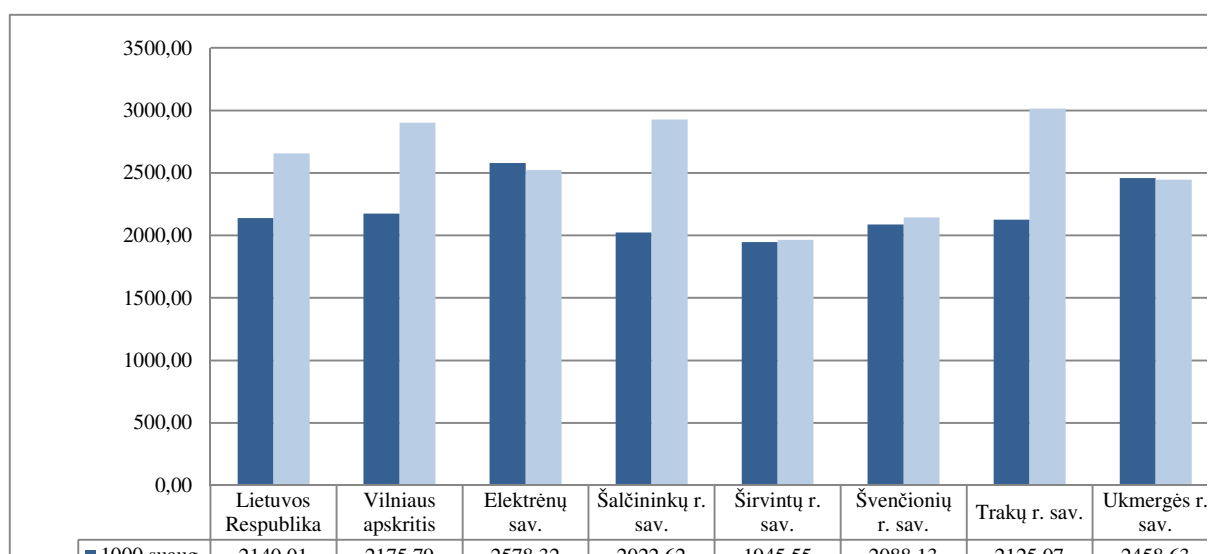
Sveikatos apsaugos žmogiškieji ištekliai. 2009–2011 m. bendras praktikuojančių gydytojų skaičius ir praktikuojančių gydytojų skaičius tenkantis 10.000-čių gyventojų Ukmergės rajono savivaldybėje kito netolygiai, o lyginant 2011 ir 2009 m. duomenis, padidėjo atitinkamai 6,4 ir 13,9 proc. Pagal 10.000-čių gyventojų tenkantį praktikuojančių gydytojų skaičių (25,5) Ukmergės rajono savivaldybė 2011 m. ženkliai atsiliko nuo šalies (41,2) ir apskrities (41,8) vidurkio, tačiau iš visų apskrities savivaldybių atsiliko tik nuo Vilniaus miesto ir Elektrėnų savivaldybių rodiklių.

2.4.3. lentelė. Gydytojų skaičius

Vietovė / Metai	Praktikuojančių gydytojų skaičius			10.000-čių gyventojų tenka gydytojų		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	12.191	12.226	12.407	38,9	40,1	41,2
Vilniaus apskritis	3.810	3.922	3.377	46,3	48,3	41,8
Elektrėnų sav.	68	67	71	26,4	26,7	28,7
Šalčininkų r. sav.	64	56	54	18,1	16,2	15,8
Širvintų r. sav.	33	32	27	18,2	18,1	15,7
Švenčionių r. sav.	45	46	47	15,7	16,5	17,1
Trakų r. sav.	64	67	70	18,3	19,4	20,4
Ukmergės r. sav.	94	92	100	22,4	22,8	25,5
Vilniaus m. sav.	3.330	3.444	2.891	61,4	64,2	54,1
Vilniaus r. sav.	112	118	117	11,7	12,4	12,2

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Sergamumas. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2012 m. Ukmergės rajono suaugusiųjų sergamumas (pagal susirgimus, užregistruotus ambulatorinę pagalbą teikiančiose įstaigose), tenkantis 1.000-čiui suaugusiųjų, siekė 2.458,6, o vaikų (0–17 m.) sergamumas, tenkantis 1.000-čiui vaikų – 2.446,7. Suaugusiųjų sergamumas 2011 m. apskrities ir šalies rodiklius viršijo atitinkamai 13,0 ir 14,9 proc. Vaikų sergamumas, priešingai nei suaugusiųjų, 2011 m. buvo mažesnis nei apskrityje ir šalyje (atitinkamai 15,7 ir 7,9 proc.).

2.4.1. pav. Bendras sergamumas Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. (100.000-čių gyventojų)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Ligotumas – tai bendras visų žinomų ligos atvejų skaičiaus ir gyventojų skaičiaus santykis tam tikru laiko momentu (dažniausiai metų gale). Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2011 m. didžiausias ligotumas 100.000-čių gyventojų Ukmergės rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, buvo kraujotakos sistemų ligomis. Lyginant su apskrities ir šalies ligotumo rodikliais, Ukmergės rajono savivaldybėje 2011 m. stebimas didesnis ligotumas endokrininės, nervų ir kraujotakos sistemų ligomis bei akių ir ausų ligomis. Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais savivaldybėje 2011 m. viršijo apskrities rodiklį, tačiau buvo mažesnis nei šalyje.

2.4.4. lentelė. Ligotumas Ukmergės rajono savivaldybėje 2011 m. (100.000-čių gyventojų)

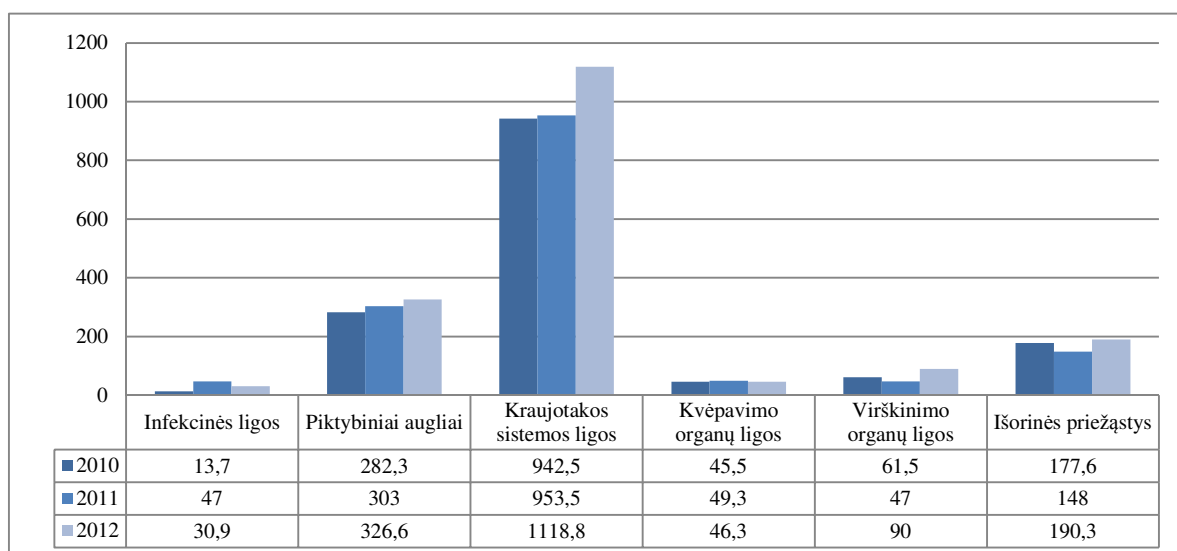
Rodiklis / Vietovė	Lietuvos Respublika	Vilniaus apskritis	Ukmergės rajono sav.
Ligotumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis	5.059,92	6.029,2	4.657,23
Ligotumas piktybiniais navikais	554,34	3.052,96	2.986,6
Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis	1.417,83	1.431,57	1.343,39
Ligotumas endokrininės sistemos ligomis	9.712,94	9.453,22	10.242,1
Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais	6.215,9	5.442,99	6.132,13
Ligotumas nervų sistemos ligomis	8.550,9	8.884,22	11.540,9
Ligotumas akių ligomis	12.879,1	14.355,4	15.174,2
Ligotumas ausų ligomis	4.667,67	5.782,48	5.946,59
Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis	20.626,8	19.535,1	24.603,7

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Mirtingumas pagal priežastis. Ukmergės rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, dominuoja mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. Šis rodiklis, tenkantis 100.000-čių gyventojų, savivaldybėje 2012 m. (1.118,8 mirčių) buvo aukštesnis nei šalyje (716,5 mirčių), apskrityje (774,0 mirčių) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Švenčionių rajoną).

Lyginant su šalies vidurkiu, 100.000-čių gyventojų tenkantis mirtingumas nuo infekcinių ir virškinimo organų ligų Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. buvo didesnis atitinkamai 34,9 ir 23,3 proc., o mirtingumas nuo piktybinių navikų ir kvėpavimo organų ligų šalies vidurkį viršijo atitinkamai 18,2 ir 9,5 proc. Mirtingumas nuo išorinių priežasčių savivaldybėje šalies vidurkį viršijo 35,7 proc.

Lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis, 100.000-čių gyventojų Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. teko daugiausiai mirčių, susijusių su piktybiniais navikais, o mirtingumas nuo infekcinių ligų, kraujotakos ir virškinimo sistemų ligų bei išorinių priežasčių buvo vienas didžiausių apskrityje.

2.4.2. pav. Mirtingumas pagal priežastis Ukmergės rajono savivaldybėje (100.000-čių gyventojų)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

2.5. SOCIALINĖ APSAUGA

Socialinių paslaugų infrastruktūrą kiekviename vietovėje lemia socialinių paslaugų poreikiai, pasiūla bei savivaldybės ir kliento finansinės galimybės. Ukmergės rajone socialines paslaugas administruoja savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

Socialinių paslaugų infrastruktūra ir pakankamumas. Ukmergės rajono savivaldybėje pagrindinis socialinių paslaugų teikėjas yra savivaldybės biudžetinė įstaiga – Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras. Socialines paslaugas Ukmergės rajono gyventojams teikia 25 centro socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai (24,3 etatai).

Centre teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos: informavimo ir konsultavimo; tarpininkavimo ir atstovavimo; maitinimo organizavimo; aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne; transporto organizavimo; asmeninės higienos ir priežiūros (dušo, skalbimo, skalbinių džiovavimo); aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis; pagalbos į namus; socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo socialinės rizikos asmenims, šeimoms ir jų vaikams; intensyvios krizių įveikimo pagalbos; dienos socialinės globos proto ir kompleksinę negalią turintiems asmenims.

Viena iš 2012 m. prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių – pagalbos namuose paslaugų teikimo neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims užtikrinimas. Praėjusių metų pabaigoje šias paslaugas gavo 87 Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centro darbuotojų lankomi asmenys. Paslaugą teikė 7 socialinio darbuotojo padėjėjos (6,5 etato).

Neįgaliųjų žmonių bendrabutyje yra teikiamos socialinės paslaugos asmenims (šeimoms), kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros. Neįgaliųjų žmonių bendrabutyje sudarytos sąlygos savarankiškai tvarkyti savo asmeninį (šeimoms) gyvenimą, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui ir socialinio darbuotojo padėjėjui. Bendrabutyje įrengti 32 butai, kuriuose gyvena 44 asmenys.

Bendrąsias ir socialinės priežiūros socialines paslaugas savivaldybėje pavesta teikti seniūnijoms. Kaimo seniūnijose socialinį darbą su įvairiomis asmenų socialinėmis grupėmis dirba 22 socialiniai darbuotojai (20 etatų). 11 iš jų dirba su socialinės rizikos šeimomis.

2012 m. rajono socialinės rizikos šeimų, auginančių nepilnamečius vaikus, apskaitoje buvo registruotos 267 šeimos, jose – 523 vaikai. Per metus šią apskaitą papildė 38 naujai išaiškintos šeimos, kuriose auga 75 vaikai.

2.5.1. lentelė. Socialinės rizikos šeimų pasiskirstymas seniūnijose

Seniūnija	Šeimų skaičius	Ikimokyklinio amžiaus	Mokyklinio amžiaus	Iš viso vaikų šeimose:
Pivonijos	16	13	27	40
Vidiškių	15	7	29	36
Taujėnų	23	17	34	51
Pabaisko	7	3	9	12
Lyduokių	8	2	12	14
Šešuolių	10	1	21	22
Siesikų	38	35	73	108
Želvos	14	15	17	32
Veprių	19	15	20	35
Deltuvos	25	21	38	59
Žemaitkiemio	6	7	4	11
Ukmergės miesto	86	51	52	103
Iš viso:	267	187	336	523

Šaltinis: Ukmergės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius

Iš dalies socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas psichikos sutrikimų turintiems asmenims teikia PSPC psichikos sveikatos centro užimtumo kabinetas. Paslaugos neįgaliesiems teikiamos 3 kartus per savaitę, vidutiniškai užimtumo kabinete apsilanko 10–12 asmenų.

Ukmergės rajone veikia 4 ilgalaikės socialinės globos įstaigos:

1. Jasiuliškių socialinės globos namai, kurie yra įsikūrę Vidiškių seniūnijos Jasiuliškių kaime. 2012 m. ilgalaikės socialinės globos paslaugas šioje įstaigoje gavo 300 neįgaliųjų. Socialinės globos namų gyventojams įkurtas dienos užimtumo centras „Ažuolas“, kuriame jo gyventojams teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, užimtumo paslaugos.
2. Deltuvos Švč. Trejybės bažnyčios senelių namai – šalia Ukmergės miesto Deltuvos miestelyje veikianči parapijos įstaiga, teikianči ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus žmonėms. 2012 m. šioje įstaigoje gyveno 35 asmenys.
3. Želvos parapijos katalikiški senelių namai – Želvos miestelyje veikianči parapijos pavaldumo įstaiga. 2012 m. senelių namuose gyveno 14 asmenų. Teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos.
4. Ukmergės vaikų globos namai – Ukmergės mieste veikianči įstaiga, kurioje 2012 m. gyveno 93 vaikai. Šioje įstaigoje teikiamos ilgalaikės globos, informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, darbinių įgūdžių ugdymo, laisvalaikio organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros bei kitos socialinės paslaugos be tėvų likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa.

Ukmergės rajone labai išplėtotą nevyriausybinę organizacijų veiklą. Šios organizacijos teikiant socialines paslaugas prisideda kaip lygiaverčiai partneriai. Didžioji dalis nevyriausybinę organizacijų teikia tik bendrąsias socialines paslaugas, dažniausiai jų teikiamos paslaugos orientuotos į organizacijos narius. Bendrąsias socialines paslaugas rajono bendruomenei teikia Ukmergės krašto neįgaliųjų sąjunga, Ukmergės rajono neįgaliųjų draugija, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Ukmergės rajono filialas, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Ukmergės Viltis“, Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centro Ukmergės padalinys ir kt.

2.5.2. lentelė. Socialinių paslaugų infrastruktūra savivaldybėje 2012 m.

Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
			iš viso	iš jų finansuojamų Savivaldybės
Socialinės globos namai	Ukmergės vaikų globos namai	Savivaldybės	93	59 vaikai
	Jasiuliškių socialinės globos namai	SADM	300	21
	Deltuvos Švč. Trejybės bažnyčios senelių namai	Parapijos	35	35
	Želvos parapijos katalikiški senelių namai	Parapijos	14	14
Dienos socialinės globos centrai	Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centro dienos socialinės globos skyrius	Savivaldybės	13	13
Savarankiško gyvenimo namai	Ukmergės rajono neįgaliųjų bendrabutis	Savivaldybės	45	Dalinis finansavimas
Socialinės priežiūros centrai	Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centro Vaikų (dienos) socialinės priežiūros skyrius	Savivaldybės	70	Dalinis finansavimas
	VšĮ „Gelbėkit vaikus“ Ukmergės vaikų dienos centras „Spindulėlis“	NVO	25	Dalinis finansavimas

	Deltuvos miestelio bendruomenės vaiko dienos centras „Delnai“	NVO	20	Dalinis finansavimas
	Siesikų miestelio bendruomenės vaiko dienos centras „Spindulėlis“	NVO	15	Dalinis finansavimas
	Balelių universalus daugiavfunkcis centras	Savivaldybės	14	Dalinis finansavimas
	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Ukmergės Viltis“ jaunuolių užimtumo grupė	NVO	10	Dalinis finansavimas
Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras	Savivaldybės	100	100
Bendruomeninės įstaigos, organizacijos	Želvos socialinių paslaugų centras	NVO	5	-
	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Ukmergės rajono filialas	NVO	20	Dalinis finansavimas
	Ukmergės rajono neįgaliųjų draugija	NVO	20	Dalinis finansavimas
	Ukmergės krašto neįgaliųjų sąjunga	NVO	20	Dalinis finansavimas
	Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centro Ukmergės padalinys	NVO	10	Dalinis finansavimas
	Ukmergės neįgaliųjų sporto klubas „Vilkmergė“	NVO	36	Dalinis finansavimas
	Jasiuliškių socialinės globos namų dienos užimtumo centras „Ažuolas“	SADM		-
	PSPC psichikos sveikatos centro užimtumo kabinetas	VšĮ	10	-
	Lietuvos samariečių bendrijos Ukmergės skyrius	NVO	5	-
	Ukmergės Šv. Apaštalo Petro ir Povilo parapijos Ukmergės dekanato „Caritas“	Parapijos	5	-

Šaltinis: Ukmergės rajono savivaldybės 2013 m. socialinių paslaugų planas

Ukmergės rajono socialinių paslaugų įstaigų tinklas nėra tolygiai išsidėstęs rajone. Daugelis šias paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų yra Ukmergės mieste ar šalia jo, tačiau siekiama šias paslaugas padaryti prieinamas visiems rajono gyventojams.

Didžiausias poreikis savivaldybėje išlieka bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų. Ilgalaikė socialinė globa institucijose išvystyta dar nepakankamai. Nors pagal galimybes savivaldybėje socialinės paslaugos teikiamos visoms socialinėms asmenų grupėms, jų nepakanka, todėl būtina plėsti nestacionarias socialines paslaugas.

Asmenims su sunkia negalia iki šiol nebuvo teikiamos dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose. Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu 2012 m. patvirtintą Integralią pagalbos plėtros programą nuo 2013 m. rudens bus galimybė teikti ir šios rūšies paslaugas.

Socialinės pašalpos. Socialinė parama nepasiturintiems gyventojams yra teikiama vykdant valstybės perduotą savivaldybėms funkciją, t. y. skiriant ir išmokant socialinę pašalpą, kompensacijas už šildymą, karštą ir šaltą vandenį bei socialinę paramą mokiniams.

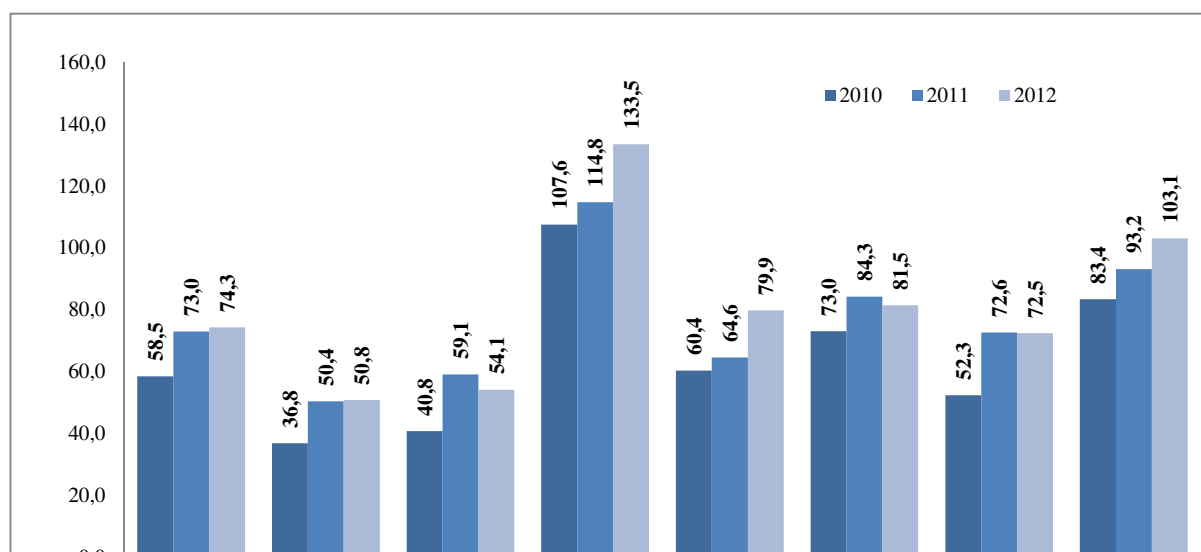
2012 m. Ukmergės rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms pašalpoms siekė 10.456,4 tūkst. Lt, o vienam savivaldybės gyventojui teko 268,9 Lt socialinių pašalpų. Išlaidos socialinėms pašalpoms, lyginant 2012 ir 2010 m. duomenis, savivaldybėje padidėjo 18,8 proc. (šalyje padidėjo 17,4 proc., apskrityje – 27,0 proc.). Išlaidos socialinėms pašalpoms, tenkančios vienam savivaldybės gyventojui, savivaldybėje 2012 m. buvo didesnės nei šalyje (200,3 Lt), apskrityje (153,3 Lt) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Šalčininkų rajoną).

2.5.3. lentelė. Savivaldybių biudžetų išlaidos socialinėms pašalpoms

Vietovė / Metai	Iš viso, tūkst. Lt			Tenka 1 gyventojui, Lt		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	510.585,9	612.272,7	599.483,3	164,8	202,2	200,3
Vilniaus apskritis	97.513,4	124.964,8	123.803	119,2	154,5	153,3
Elektrėnų sav.	2.624,8	3.932,7	3.573,8	103,2	158,1	145,3
Šalčininkų r. sav.	10.626,1	11.139,1	12.094,6	303,5	323,6	356,0
Širvintų r. sav.	3.100,9	3.107,8	3.575	173,1	178,2	209,2
Švenčionių r. sav.	5.309,8	6.190	5.541,1	187,5	223,5	204,0
Trakų r. sav.	4.927,3	6.814,1	6.472,6	141,9	198,4	189,8
Ukmergės r. sav.	8.801	9.726,1	10.456,4	213,8	244,7	268,9
Vilniaus m. sav.	44.373,3	59.690,6	57.304,9	82,2	111,6	106,8
Vilniaus r. sav.	17.750,2	24.364,4	24.784,6	185,6	255,2	259,8

Šaltinis: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

2012 m. Vilniaus apskrityje buvo 40.923 socialinės pašalpos gavėjų, iš jų 3.999 (9,8 proc.) – Ukmergės rajono savivaldybėje. Per 2010–2012 m. laikotarpį socialinės pašalpos gavėjų skaičius Ukmergės rajono savivaldybėje išaugo 36,8 proc. (šalyje išaugo 16,4 proc., apskrityje – 35,8 proc.). Socialinės pašalpos gavėjų skaičius tenkantis 1.000-čiui gyventojų 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje (103,1) buvo didesnis nei šalyje (74,3) ir 52,3 proc. p. viršijo apskrities vidurkį (50,8).

2.5.1. pav. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1.000-čiui gyventojų

Šaltinis: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys. Ukmergės rajono savivaldybėje gyvena gana daug asmenų, kuriems reikalinga socialinė parama ir įvairios paslaugos. Didžiąjai daliai jų teikiamos kokybiškos socialinės paslaugos, tačiau, kaip ir daugelyje Lietuvos savivaldybių, Ukmergės rajono savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, kad visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimą, todėl išskiriamos prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys:

- nestacionarių socialinių paslaugų plėtra ir jų prieinamumo užtikrinimas savivaldybėje socialinės rizikos šeimoms ir jų vaikams, asmenims patyrusiems socialinę riziką;
- dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose plėtra;

- intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugų plėtra;
- pagalbos namuose paslaugų teikimo neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims kokybės gerinimas;
- ilgalaikės socialinės globos seniems ir neįgaliesiems asmenims paslaugų kokybės gerinimas;
- bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO) plėtra, teikiant socialinės rehabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje.

Socialinės paslaugos turėtų būti teikiamos kompleksiskai bei derinamos su kitomis institucijomis, teikiančiomis ne tik sveikatos apsaugos paslaugas, bet ir kitas socialinių paslaugų gavėjams priimtinas paslaugas, bendradarbiaujant su įvairiomis rajone veikiančiomis institucijomis bei seniūnijų bendruomenėmis.

2.6. KULTŪRA IR MENAS

Kultūros centrai. Ukmergės rajono savivaldybėje veikia Ukmergės kultūros centras su III Antakalnio, Dainavos, Deltuvos, Krikštėnų, Laumėnų, Liaušių, Lyduokių, Pabaisko, Petronių, Siesikų, Sližių, Šventupės, Taujėnų, Užugirio, Veprių, Vidiškių, Laičių, Želvos ir Žemaitkiemio filialais. Ukmergės kultūros centre ir filialuose 2013 m. dirbo 123 žmonės, iš jų kūrybinių darbuotojų – 57, būrelių vadovų – 25, techninių darbuotojų – 41. Kultūros centras savo veikla puoselėja regiono etninę kultūrą, mėgėjų, profesionalų ir kino meną, kuria menines programas, plėtoja švietėjišką (edukacinę), pramoginę veiklą, tenkina bendruomenės kultūrinius poreikius.

Kultūros centre ir jo filialuose 2013 m. veikė 119 meno saviraiškos kolektyvų, 42 studijos ir būreliai, kuriuose savo meninius įgūdžius ugdė bei tobulino vaikai, jaunimas bei suaugusieji. Kultūros centre meno saviraiškai pasirinkimas platus: 5 chorai ir 5 vokaliniai ansambliai, vaikų, merginų ir suaugusių tautinių šokių kolektyvai, linijinių šokių kolektyvas bei sportinių šokių būrelis, 3 teatro studijos, mados studija, dailiosios keramikos bei kino būreliai, 3 folkloro kolektyvai ir liaudiškos muzikos kapela. Ne vienas meno saviraiškos kolektyvų daugelio tarptautinių, respublikinių ir regioninių švenčių, festivalių dalyvis bei konkursų laureatas ar diplomantas.

Per 2013 metus Kultūros centre vyko nemažai rajoninių, regioninių ir respublikinių renginių. Kai kurie jau tapę tradiciniais. Ypač didelio susidomėjimo sulaukė tarptautiniai festivaliai: „Būgnų ir perkusijų festivalis Ukmergė 2013“ ir Gyvosios istorijos festivalis „Vilkmergės mūšis“.

Vokalinės muzikos gerbėjai dalyvavo Taujėnų dvare vykusioje tradicinėje respublikinėje kamerinių ir vokalių ansamblių šventėje – konkurse „Šventosios gaida“. Vaikai ir jaunimas stebėjo spektaklius respublikinėje mėgėjų teatrų šventėje „Nenuoramos“, o suaugę – kamerinių teatrų ir performansų festivalyje „Camera obscura“.

Didelis dėmesys buvo skirtas etninei kultūrai. Vyko VIII Aukštaitijos regiono sutartinių šventė „Sutarjiela“, respublikinių konkursų „Patrepsynė“ ir „Tramtatulis“ rajoniniai turai. Vasarą vaikai ir jaunimas poilsavo bei gilino žinias etninės kultūros stovykloje Veprių laisvalaikio užimtumo ir turizmo filiale. Ukmergės kultūros centre vyko kasmetinės liaudiškos šventės: Liaudiškų kapelų šventė „Grok, armonika“ bei tautinių šokių šventė „Pavasario suktinis“.

Didžiojamės ir rajono tautodailininkais, dailininkais ir fotografais, kurių darbai kasmet yra eksponuojami Kultūros centro dailės galerijoje ir pristatomi visuomenei. Nemažai lankytojų sulaukia ir žmonių su negalia kūrybos darbų paroda „Rudens saulutė“.

Nenuskriausti buvo ir kino žiūrovai. Per 2013 metus vyko IV vasaros kino festivalis „Sidabrinės Gervės Naktys“, 8-tasis tarptautinis moterų filmų festivalis „Šerše lia fam“. Vyko respublikinis moksleivių filmų festivalis „Dublis 2013“. Iš viso parodyti 46 kino filmai, kuriuose apsilankė 1.812 žiūrovų.

Bibliotekos. Rajono bibliotekų tinklą sudaro Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito viešoji biblioteka (toliau – SVB) ir 29 kaimo padaliniai (iš jų 3 sujungti su mokyklų bibliotekomis) bei 2 bibliotekos paslaugų punktai. Rajono bibliotekose 2012 m. dirbo 65 darbuotojai, iš kurių 50 – profesionalūs bibliotekininkai.

2012 m. SVB paslaugomis naudojosi 8.419 vartotojų, iš jų 2.547 vaikai. Iš viso perregistruota 7.430 vartotojų ir naujai užregistruota 989 vartotojai. Vartotojų skaičius mažėja, naujai užregistruoti vartotojai sudaro tik 11,7 proc. Mieste sumažėjo 317 vartotojų.

Viešoji biblioteka nuosekliai formuoja kokybiškesnę fondų sudėtį, atsižvelgdama į skaitytojų poreikius bei vartotojų skaitymo apklausos duomenis. Bibliotekų fondas pagal galimybes atnaujinamas, papildant naujais dokumentais, nurašant susidėvėjusius ir praradusius aktualumą. Lyginant su 2011 m., dokumentų fondas SVB sumažėjo 12.175 fiz. vnt. 2012 m. SVB dėl įvairių priežasčių išimta iš fondų ir nurašyta 19.122 fiz. vnt. Savivaldybės bibliotekų sukauptas dokumentų fondas 2010–2012 m. laikotarpiu mažėjo 6,2 proc., o dokumentų fondas tenkantis 100-ui gyventojų kito netolygiai ir vidutiniškai siekė 603 fiz. vnt. 100-ui gyventojų tenkantis bibliotekų dokumentų fondas 2012 m. savivaldybėje (594) buvo didesnis nei šalyje (470) ir apskrityje (266), tačiau iš visų apskrities savivaldybių viršijo tik Vilniaus miesto ir rajono rodiklius.

Apsilankymų skaičius SVB 2012 m. siekė 180.500 ir lyginant su 2011 m. padidėjo 11.939 apsilankymais. SVB lankomumas 2012 m. siekė 21,4 proc. (viešojoje bibliotekoje – 19,9, kaimo padaliniuose – 22,5) ir lyginant su 2011 m. padidėjo 2,0 proc. Apsilankymų padidėjimui įtakos turėjo naujų technologijų atsiradimas ir panaudojimas rajono bibliotekose, įvairios projekto „Bibliotekos pažangai“ organizuotos transliacijos, akcijos ir konkursai, Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus ir kaimo padalinių bendri renginiai, įgyvendinant skaitymo skatinimo projektą „Atverkime duris į knygų pasaulį“.

Skaitytojams į namus 2012 m. buvo išduota 261 tūkst. egz. spaudinių. Spaudinių išdavimas savivaldybės bibliotekose 2010–2012 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant su 2010 m. padidėjo 1,9 proc. Atitinkamai padidėjo ir vienam skaitytojui tenkantis išduotų dokumentų skaičius (nuo 28 išduotų dokumentų 2010 m. iki 31 – 2012 m.). Šis rodiklis 2012 m. savivaldybėje buvo didesnis nei šalyje (29), apskrityje (25) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Trakų rajoną).

2.6.2. lentelė. Bibliotekų dokumentų fondas

Vietovė / Metai	Dokumentų fondas					
	100-ui gyventojų tenka egz.			Išduota dokumentų, tūkst. egz.		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	877	879	470	22.623	21.921	16.948
Vilniaus apskritis	1.226	1.219	266	5.322	5.074	2.925
Elektrėnų sav.	587	599	615	182	192	169
Šalčininkų r. sav.	862	854	845	251	249	245
Širvintų r. sav.	883	842	887	147	153	147
Švenčionių r. sav.	830	827	801	250	252	242
Trakų r. sav.	679	681	696	266	285	298
Ukmergės r. sav.	603	612	594	256	266	261
Vilniaus m. sav.	1.555	1.546	107	3.773	3.487	1.391
Vilniaus r. sav.	311	307	319	198	190	172

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. rajono bibliotekose organizuota 971 renginys. Tai 115 renginių daugiau nei 2011 m. Vaizdiniai renginiai sudarė 42,9 proc. nuo visų renginių skaičiaus, žodiniai – 46,4 proc., kompleksiniai – 10,6 proc. Renginiuose 2012 m. apsilankė 18.171 lankytojas (2011 m. – 15.685 lankytojai). Vidutiniškai vienai bibliotekai tenka po 32 renginius.

Bibliotekų renginiai suteikia vartotojams galimybę gauti naujos informacijos, skatina kūrybos pažinimo visapusiškumą, regiono bendruomenės kūrybiškumą, į kultūrinį gyvenimą įtraukiami ne tik suaugusieji, bet ir vaikai, jaunimas, stiprinamas jų noras skaityti, puoselėti kalbą, kultūringai leisti laisvalaikį. Bibliotekų renginiai lankomi, nes biblioteka ypač kaimuose, yra vienintelė susibūrimo, bendravimo, laisvalaikio praleidimo vieta.

Vykdamas projektą „Bibliotekos pažangai“, Viešojoje bibliotekoje ir kaimo padaliniuose toliau vyko kompiuterinio raštingumo mokymai grupėse tema „Darbas kompiuteriu ir interneto ištekliai“, individualus mokymas bei konsultavimas. 2012 m. kompiuterinio raštingumo pradmenų ir interneto išteklių Ukmergės rajono gyventojai mokėsi po 15 akademinį valandų, iš viso 6.034 akademinės valandas, kaimo padaliniuose – 4.685 akademinės valandas. Individualus lankytojų konsultavimas viešojoje interneto prieigoje vyko nuolat. Rajono bibliotekose buvo konsultuota 13.010 bibliotekų lankytojų. Daugiausia konsultacijų buvo darbo kompiuteriu, bendravimo (skype, el. paštas, socialiniai tinklai ir kt.) bei paieškos internete klausimais.

Muziejai. Ukmergės rajone veiklą vykdo Ukmergės kraštotyros muziejus, įkurtas 1944 m. Muziejuje ir jo filialuose 2012 m. dirbo 23 darbuotojai, iš jų 8 muziejininkai, 16 techninių ir 5 administracijos darbuotojai. Muziejus yra Ukmergės rajono kilnojamo paveldo saugykla, sukaupusi per 30 tūkst. eksponatų, kurioje saugomi Ukmergės archeologijos, gamtos, etnografijos, numizmatikos, ikonografijos, tautodailės eksponatai, atspindintys krašto istorinę ir kultūrinę praeitį nuo V a. iki XXI a. Vepriuose veikia Ukmergės kraštotyros muziejaus Veprių filialas, kuriame sukaupta per 10 tūkst. eksponatų atspindinčių Veprių krašto praeitį. Muziejaus Užugirio filialas įsikūręs Užugirio A. Smetonos pradinės mokyklos pastate.

Muziejuje 2012 m. apsilankė 8.856 lankytojai. Tais pačiais metais surengti 44 edukaciniai užsiėmimai, kuriuos aplankė 804 vaikai. Per metus muziejus įsigijo 974 eksponatus: 518 – Ukmergės muziejuje, 150 – Veprių skyriuje, 306 – Užugirio skyriuje. Muziejuje ir jo filialuose 2012 m. surengti 23 renginiai ir 16 parodų.

Remiantis Ukmergės kraštotyros muziejaus ataskaitoje už 2012 m. pateikta informacija, muziejaus saugyklos nepritaikytos laikyti eksponatams, trūksta lėšų įrengti papildomas saugyklas buvusio kino teatro „Draugystė“ administraciniame pastate, muziejaus ekspozicija įrengta 1985 m. ir yra moraliai pasenusi. Minėtas problemas reikėtų spręsti skiriant papildomą finansavimą muziejaus ekspozicijų modernizavimui ir sąlygų saugyklose pagerinimui.

Kultūros paveldas. Rajono nekilnojamojo kultūros paveldą sudaro archeologinės kultūros paveldo vertybės (piliakalniai su gyvenvietėmis, pilkapiai, kapinynai, buvusios dvarų sodybos, piliavietės), mitologinės vietos, architektūros paminklai (bažnyčios, koplyčios, sodybos, įvairūs pastatai, statinių kompleksai, ansambliai ir pan.), istorijos paminklai (kapinės, pavieniai kapai, susiję su svarbiais visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykiais ar asmenybėmis), dailės paminklai (koplytėlės, koplytstulpiai, skulptūros, altoriai, altorėliai, kryžiai ir pan.).

Ukmergės rajone yra 54 kultūros paveldo objektai pripažinti saugomais valstybės. Valstybės saugomų archeologinių vietų Ukmergės rajone yra 38. Iš jų – 13 piliakalnių, 15 pilkapynų, 3 kapinynai, 4 dvarvietės, 1 senojo miesto vieta. Įvykių vietų, kurios yra įtrauktos į nekilnojamojo kultūros vertybių registrą, rajone yra 3, iš jų: 1 – mūšio vieta, 2 – sodybų vietos.

Mitologinių objektų rajone yra 6, iš jų: 3 – kalnai, 2 – akmenys ir 1 laukas. Monumentų rajone yra tik 1 objektas – Baro konfederacijos koplytėlė, esanti Veprių mstl. Iš laidojimo vietų rajone valstybės saugomi yra tik sukilėlių kapai, esantys Deltuvos sen. Urbanistikos objektų, saugomų valstybės, rajone yra 1 – Ukmergės senamiestis. Iš statinių yra 4 objektai: sinagoga (Vilkmergėlės g. Ukmergės m.), buv. geležinkelio pastatas (Kauno g. 37, Ukmergės m.), sargybinė (Bertoniškių k., Deltuvos sen.) ir smuklė (Laibiškių k., Deltuvos sen.). Statinių kompleksų rajone yra 4: 1 pašto stoties statinių kompleksas (Kauno g. 80, Ukmergės m.) ir 3 dvarų sodybos – Taujėnų, Siesikų ir Užugirio.

2.7. SPORTAS

Sportas yra įvairiapusiškas visuomeninis reiškinys, turintis savitą kultūrinę, pedagoginę, estetinę reikšmę. Sportas yra svarbi ir populiarī fizinio auklėjimo, pramogų ir aktyvaus poilsio priemonė, kurios pagrindinis skiriamasis bruožas yra varžybos.

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje veikė 18 sporto organizacijų, kuriose sportavo 1.714 asmenų. Sportuojančiųjų dalis, nuo visų gyventojų, savivaldybėje 2011 m. siekė 4,0 proc. ir buvo viena didžiausių apskrityje (atsiliko tik nuo Širvintų rajono ir Elektrėnų savivaldybių rodiklių), tačiau atsiliko nuo šalies rodiklio (4,9 proc.). Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių bei jų dalyvių skaičius Ukmergės rajono savivaldybėje 2010–2012 m. didėjo (padidėjo 182 varžybų ir 5.423 dalyvių 2010 m. iki 213 varžybų ir 6.434 dalyvių – 2012 m.). Varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių dalis nuo visų gyventojų 2012 m. savivaldybėje siekė 22,3 proc. ir atsiliko nuo šalies (29,4 proc.), tačiau viršijo apskrities (20,3 proc.) rodiklius.

2.7.1. lentelė. Sporto organizacijų ir sportuojančiųjų skaičius

Rodiklis / Metai	2009	2010	2011	2012
Sporto organizacijų skaičius	15	15	15	18
Sportuojančiųjų skaičius	1.416	1.429	1.565	1.714
Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių skaičius	190	182	202	213
Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius	6.230	5.423	5.966	6.434

Šaltinis: Lietuvos sporto statistikos metraštis

Kūno kultūros ir sporto paslaugas savivaldybėje teikia Ukmergės sporto centras. Centras įkurtas 2008 metų gruodžio 31 d. reorganizuojant savivaldybės biudžetines įstaigas (sujungiant Sporto mokyklą ir Miesto stadioną). Ši reorganizacija padėjo lengviau organizuoti sporto bazių priežiūrą, koordinuoti darbus, organizuoti neformalųjį ugdymą ir užtikrinti veiksmingą sportui ir kūno kultūrai skiriamų lėšų panaudojimą.

Ukmergės sporto centras teikia vaikų, jaunimo, suaugusiųjų sporto ir neformalaus švietimo paslaugas savivaldybės teritorijoje, o taip pat siekia: skatinti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų saviraišką sportuojant; ieškoti talentingų sportininkų; sporto mokslo bei medicinos specialistų parengtomis bei praktikoje patvirtintomis priemonėmis rengti sportininkus, galinčius deramai atstovauti sporto centrui, rajonui ir šaliai Olimpinėse žaidynėse, Pasaulio ir Europos čempionatuose, kituose tarptautiniuose renginiuose.

Pagrindinės sporto centro veiklos rūšys: papildomas ugdymas, sportinė veikla, sporto mokyklų ir klubų veikla, sporto arenų ir stadionų eksploatavimas. 2011–2012 m. m. sporto centre dirbo 28 treneriai-sporto mokytojai (iš jų 14 trenerių metodininkų, 6 – vyr. treneriai), užsiėmimus lankė 825 mokiniai. Mokinių skaičius sporto centre 2009–2011 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant 2011 ir 2009 m. duomenis padidėjo 12,1 proc. Suaugusių, jaunimo,

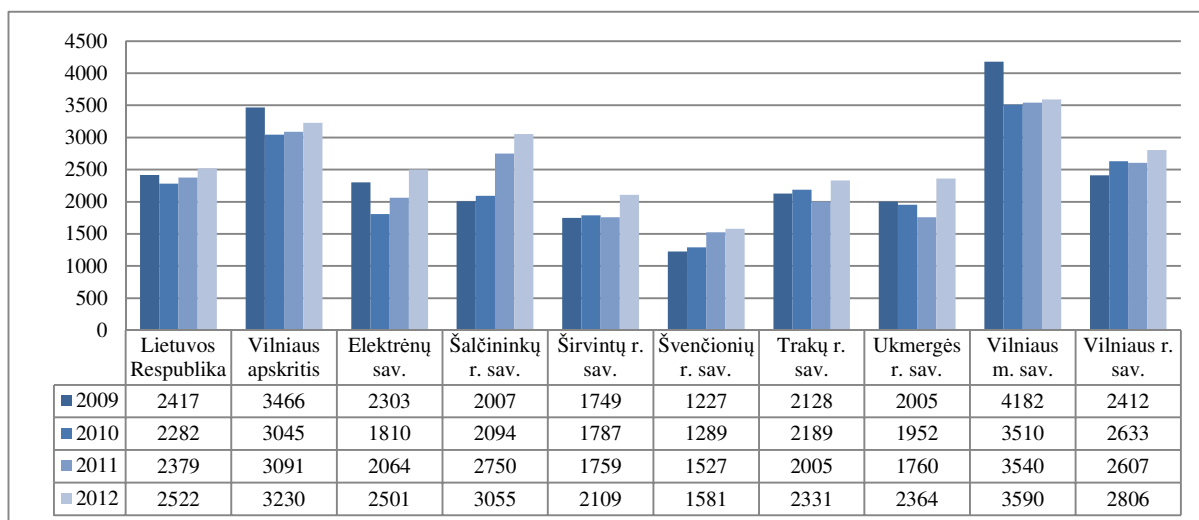
jaunių rinktinių sąrašuose 2012 m. buvo 23 sporto centro auklėtiniai. Lietuvos atitinkamoms sporto šakų rinktinėms vadovavo ar dirbo trenerių asistentais 3 sporto centro treneriai.

Nemaža dalis sporto centro auklėtinių yra iš socialiai remtinų šeimų. Viena iš aktualiausių problemų – mokinių kaita ir lankomumas. Dirbant su tokiais mokiniais, treneriams-sporto mokytojams reikia ne tik dalykinių, bet ir psichologinių žinių.

2011–2012 m. m. bendradarbiauta su rajono bendrojo lavinimo mokyklomis, kurių sporto bazėse buvo vykdomos treniruotės bei varžybos. Esant nepakankamam finansavimui, rėmėjų dėka buvo prižiūrimos ir įrengiamos sporto aikštelės Ukmergės sporto centro stadione.

2.8. VIEŠASIS SAUGUMAS

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje užregistruota 917 nusikaltimų (1.000 nusikalstamų veikų), kurių didžiąją dalį sudarė vagystės (37,5 proc.). Nusikaltimų skaičius 100.000-čių gyventojų 2012 m. savivaldybėje (2.364) buvo mažesnis nei šalyje (2.522) ir apskrityje (3.230), o iš visų apskrities savivaldybių viršijo Širvintų, Švenčionių ir Trakų rajonų savivaldybių rodiklius. Nusikalstamumas 100.000-čių gyventojų Ukmergės rajono savivaldybėje 2009–2011 m. mažėjo, o 2012 m. ženkliai išaugo ir lyginant su 2009 m. buvo 17,9 proc. didesnis. Nusikalstamumo didėjimas, lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, savivaldybėje buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje (didėjimas 4,3 proc.), apskrityje (mažėjimas 6,8 proc.) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių rajono savivaldybes).

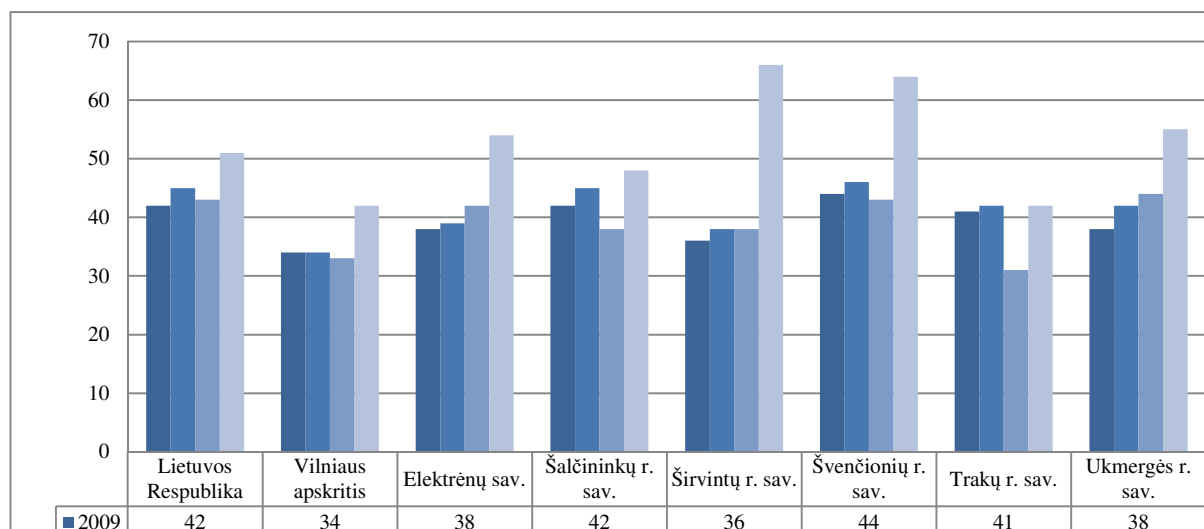
2.8.1. pav. 100.000-čių gyventojų tenka nusikaltimų

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Savivaldybėje gana dažnos transporto priemonių vagystės. 100.000-čių gyventojų tenkantis šių nusikalstamų veikų skaičius 2011 m. savivaldybėje (15) buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje (7), apskrityje (8) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Širvintų rajoną – 17).

Nepilnamečių nusikalstamumas 2009–2011 m. laikotarpiu savivaldybėje mažėjo (sumažėjo nuo 61 nusikaltimo 2009 m. iki 34 – 2011 m.), o 2012 m. vėl išaugo (iki 46 nusikaltimų). Lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, nepilnamečių padarytų nusikaltimų skaičius savivaldybėje sumažėjo 24,5 proc., šalyje sumažėjo 23,6 proc., o apskrityje išaugo 0,7 proc.

2012 m. savivaldybėje buvo ištirti 503 nusikaltimai (551 nusikalstama veika). Ištirtų nusikaltimų dalis 2012 m. sudarė 55 proc. nuo visų įvykdytų nusikalstamų veikų. Nusikaltimų išaiškinamumas Ukmergės rajono savivaldybėje, lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, padidėjo 16 proc. p. Ištirtų nusikaltimų dalis 2012 m. savivaldybėje buvo didesnė nei vidutiniškai šalyje (51 proc.), apskrityje (42 proc.) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Širvintų ir Švenčionių rajonus).

2.8.2. pav. Nusikaltimų išaiškinimo dinamika, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vertinant ištiriamų nusikalstamų veikų dalį, neatsiejamas ir policijos pareigūnų skaičius. 2012 m. pabaigoje Ukmergės rajono savivaldybėje saugumą užtikrino 100 policijos pareigūnų. Rodiklis, nusakantis 100.000-čių gyventojų tenkantį pareigūnų skaičių 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje (258 pareigūnai), buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje (319 pareigūnų), apskrityje (305 pareigūnai) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Šalčininkų ir Vilniaus rajonus).

Policijos ir kitų institucijų kompleksiskai ir aktyviai vykdomos prevencinės akcijos, sugriežtintos sankcijos už kelių eismo taisyklių pažeidimus bei kitos prevencinio pobūdžio priemonės padėjo gerinti situaciją keliuose. 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje užregistruoti 33 kelių eismo įvykiai, kurių metu žuvo 5 ir buvo sužeisti 36 žmonės. Kelių eismo įvykių skaičius ir jų metu žuvusių ar sužeistų žmonių skaičius savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis sumažėjo atitinkamai 8,3, 44,4 ir 20,0 proc.

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje užregistruoti 198 gaisrai, kuriuose žuvo 3 žmonės. Gaisrų skaičius savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu sumažėjo 52,6 proc. Analizuojamu laikotarpiu gaisrų skaičius mažėjo ir šalyje (69,5 proc.), apskrityje (62,4 proc.) bei visose apskrities savivaldybėse.

2.9. SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS
Demografinė situacija
Mažėjantis neigiamas migracijos saldo.
Užimtumas ir darbo rinka
Didėjantis registruotų laisvų darbo vietų ir įdarbintų asmenų skaičius.
Švietimas
Taikomi įvairūs priešmokyklinio ugdymo modeliai.
Pakankamas mokyklų kiekis ir išdėstymas, veikia dvi neformaliojo švietimo įstaigos mieste.
Vidurinio ugdymo konkurencinė visose vidurinių ugdymą teikiančiose mokyklose mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte atitinka Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikoje nurodytą vidurkį.
Visi mokiniai, kuriuos pagal Švietimo įstatymo nuostatas privalu pavežti, pavežami į mokyklą ir iš jos.
Bendrojo ugdymo mokyklose sudaromos sąlygos ugdyti (s) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.
Sveikatos apsauga
Lovų skaičius ligoninėse, tenkantis 10.000-čių gyventojų, vienas didžiausių apskrityje.
1.000-čiui gyventojų tenkantis asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba, skaičius, mažesnis nei šalyje, apskrityje ir visose apskrities savivaldybėse.
Socialinė apsauga
Sukurta bazinė socialinių paslaugų sistema, mažėja socialinės rizikos šeimų.
Išplėtoti nevyriausybinė organizacijų, teikiančių bendrąsias socialines paslaugas, veikla.
Vis daugiau dėmesio skiriama socialinių paslaugų teikimui kaimo vietovėse gyvenantiems asmenims.
Kultūra ir menas
Vienas didžiausių apskrityje mėgėjų meno kolektyvų ir jų veikloje dalyvavusių asmenų skaičius.
Vienam skaitytojui tenkantis išduotų dokumentų skaičius didesnis nei šalyje, apskrityje ir daugumoje apskrities savivaldybių.
Sportas
Didėjantis sporto organizacijų, sportuojančiųjų ir sporto varžybų bei sveikatingumo renginių dalyvių skaičius.
Įkurtas gabių vaikų ir jaunimo rėmimo fondas.
Viešasis saugumas
Didėjantis nusikaltimų išaiškinamumas, viena didžiausių apskrityje ištirtų nusikaltimų dalis.
Sumažėjęs kelių eismo įvykių ir gaisrų skaičius.

SILPNYBĖS
Demografinė situacija
Mažesnė nei šalyje ir apskrityje darbingo amžiaus ir didesnė pensijinio amžiaus gyventojų dalis.
Neigiama natūrali gyventojų kaita (1.000-čiui gyventojų), viršijanti šalies, apskrities ir daugumos apskrities savivaldybių rodiklius.
Apskrities ir daugumos apskrities savivaldybių rodiklius viršijantis migracijos saldo 1.000-čiui gyventojų.

Užimtumas ir darbo rinka
Užimtųjų gyventojų dalis viena mažiausių, o nedarbo lygis – vienas didžiausių apskrityje.
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis mažesnis nei šalyje, apskrityje ir daugumoje apskrities savivaldybių.
Švietimas
58 proc. visų bendrojo ugdymo mokyklų ir skyrių pradinio ugdymo koncentre mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte neatitinka Mokinio krepšelio metodikoje nustatyto skaičiaus.
2,4 proc. procentai privalomų mokomųjų dalykų pamokas veda mokytojai nespecialistai.
Ne visose bendrojo ugdymo mokyklose įsteigti pagalbos specialistų etatai.
Neracionaliai sutvarkytas specialiojo ugdymo mokyklų tinklas.
Sveikatos apsauga
Ligoninėse gydytų ligonių skaičius, tenkantis 1.000-čiui gyventojų, didesnis nei šalyje, apskrityje ir visose apskrities savivaldybėse.
Vienas didžiausių apskrityje 100.000-čių gyventojų tenkantis mirtingumas nuo infekcinių ligų, kraujotakos ir virškinimo sistemų ligų, piktybinių navikų bei išorinių priežasčių.
Socialinė apsauga
Socialinių paslaugų tinklas nėra tolygiai išsidėstęs rajone.
Nepakankamai išplėtos socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia bei našlaičiams ir be tėvų globos likusiems vaikams.
Reikia plėsti socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims, šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams.
Kultūra ir menas
Mažėjantis SVB vartotojų skaičius.
Vienas mažiausių apskrityje dokumentų fondas tenkantis 100-ui gyventojų.
Ukmergės kraštotyros muziejaus saugyklos nepritaikytos laikyti eksponatams, trūksta lėšų įrengti papildomas saugyklas, muziejaus ekspozicija moraliai pasenusi.
Sportas
Nesutvarkytos ir neaprūpintos šiuolaikinėmis sporto reikmėmis ir įranga pagrindinės miesto sporto bazės.
Kūno kultūra ir sportas dar netapo prioritetine sveikatos stiprinimo priemone ikimokyklinių, bendrojo lavinimo įstaigų vadovams, pedagogams, tėvams, moksleiviams.
Savivaldybės institucijos nepakankamai remia sveikųjų ir neįgaliųjų sporto klubų veiklą.
Viešasis saugumas
Savivaldybėje gana dažnos transporto priemonių vagystės.
2012 m. ženkliai išaugęs nusikalstamumas (100.000-čių gyventojų).
Policijos pareigūnų skaičius (100.000-čių gyventojų) mažesnis nei šalyje, apskrityje ir daugumoje apskrities savivaldybių.

GALIMYBĖS
Demografinė situacija
Sąlygų mokytis, dirbti ir gyventi savivaldybėje gerinimas siekiant mažinti emigraciją.
Užimtumas ir darbo rinka
Nedarbą mažinančių priemonių įgyvendinimas.
Švietimas
Tolesnis nuoseklus bendrojo lavinimo mokyklų pertvarkos planų įgyvendinimas.
Švietimo įstaigų mokymo aplinkos kokybės gerinimas.
Mokytojų specialistų, vedančių privalomųjų mokomųjų dalykų pamokas, dalies didinimas.

Švietimo įstaigų paskirties keitimas, jas pertvarkant į daugiafunkčius centrus.
Sveikatos apsauga
Sveikatos, kaip vertybės, nuostatos ir sistemingos sveikatinimo veiklos formavimas formalaus ugdymo struktūroje.
Bendruomenės narių sveikos gyvensenos skatinimo programų kūrimas.
Socialinė apsauga
Nestacionarių socialinių paslaugų plėtra ir jų prieinamumo užtikrinimas savivaldybėje socialinės rizikos šeimoms ir jų vaikams, asmenims patyrusiems socialinę riziką.
Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose plėtra.
Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugų plėtra.
Pagalbos namuose paslaugų teikimo neįgaliems, senyvo amžiaus asmenims kokybės gerinimas.
Ilgalaikės socialinės globos seniems ir neįgaliems asmenims paslaugų kokybės gerinimas.
Bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO) plėtra, teikiant socialinės rehabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje.
Kultūra ir menas
Sąlygų kokybiškam gyventojų kultūriniam tobulėjimui sudarymas, kuriant bei modernizuojant kultūros infrastruktūrą ir įstaigas.
Finansavimo kultūros centrų veiklai plėtoti užtikrinimas, mėgėjų meno kolektyvų vadovų skatinimas.
Sportas
Sporto šakų plėtojimas ir gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas.
Tarptautinių sporto ryšių plėtojimas ir renginių skaičiaus didinimas.
Sporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra.
Viešasis saugumas
Vaikų ir jaunimo užimtumo plėtojimas bei nusikalstamumo prevencinių programų vykdymas.
Bendruomeninės savitarpio saugos, bendradarbiavimo iniciatyvų skatinimas.
Užsienio prevencinių programų patirties perėmimas.

GRĖSMĖS
Demografinė situacija
Sparčiai mažėjantis gimstamumas ir gyventojų skaičius.
Užimtumas ir darbo rinka
Nepakankamai mažėjantis nedarbo lygis.
Švietimas
Švietimo sistemos išteklių efektyvaus panaudojimo mažėjimas dėl mažėjančio mokinių skaičius bendrojo lavinimo mokyklose.
Nepakankamas socializacijos ir kitų programų finansavimas neleis pasiekti laukiamų rezultatų.
Sveikatos apsauga
Sveikatos priežiūros poreikio ir išlaidų augimas dėl visuomenės senėjimo.
Blogėjanti gyventojų sveikata dėl mažo fizinio aktyvumo ir nepakankamo dėmesio sveikai gyvensenai bei profilaktikai.
Kvalifikuotų sveikatos priežiūros specialistų „nutekėjimas“ į užsienį.
Socialinė apsauga
Socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikio bei išlaidų socialinei apsaugai didėjimas dėl senstančios visuomenės ir sudėtingos ekonominės situacijos.
Dėl ribotų finansinių išteklių nepatenkinamas gyventojų ilgalaikės socialinės globos poreikis.

Kultūra ir menas
Toliau mažėjanti kultūros vartotojų pajamų dalis, skiriama kultūros paslaugoms apmokėti. Nepakankamas dėmesys kultūros veikloms.
Sportas
Dėl mažo moksleivių fizinio aktyvumo blogėja jų sveikata, o tai reikalauja vis didesnių išlaidų gydymui.
Moksleivių ir jaunimo neužimtumas kūno kultūra ir sportu didina neigiamus socialinius reiškinius visuomenėje.
Nepakankamas biudžeto lėšų kiekis nesudaro sąlygų iki galo įgyvendinti sporto organizacijų kūno kultūros ir sporto programas.
Viešasis saugumas
Gyventojų abejingumas ir nepilietiškumas.
Viešojo saugumo sistemų nepajėgumas užtikrinti viešąjį saugumą.

3. EKONOMINĖ APLINKA

3.1. BENDRIEJI EKONOMINIAI RODIKLIAI

LR Finansų ministerijos 2013 m. balandį paskelbtose vidutinės trukmės ekonominių rodiklių projekcijose numatoma, kad 2013–2016 m. toliau formosis palankios sąlygos augti Lietuvos ūkiui. Tikimasi, kad 2013–2016 m., atsigavusi išorinė aplinka, palankios skolinimosi sąlygos, geresnės, nei kitų ES šalių narių ekonomikos perspektyvos, palanki verslui aplinka, Vyriausybės inicijuojami projektai (naujas namų renovacijos modelis) skatins Lietuvos verslininkus plėsti gamybinius pajėgumus ir didinti investicijas.

2014–2016 m. numatomas nuosaikus infliacijos paspartėjimas, lydimas augančios darbo jėgos paklausos ir darbo užmokesčio augimo tendencijų. Numatoma, kad darbo užmokestis 2013–2016 m. augs 5–6,5 proc. Numatoma, kad nedarbas 2013 m. sumažės iki 11,5 procento, o 2014–2016 m. dėl lėtesnio darbo jėgos mažėjimo nedarbo lygis mažės ne taip sparčiai ir atitinkamai sudarys 10,5, 9,8 ir 9,1 proc.

3.1.1. lentelė. Pagrindiniai šalies makroekonominiai rodikliai

Makroekonominiai rodikliai / Metai	2012	Projekcija 2013 balandis			
		2013	2014	2015	2016
BVP augimas / grandine susietos apimties augimas, proc.	3,6	3,0	3,4	4,3	4,0
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Lt	2137,0	2243,9	2360,5	2497,4	2659,8
Vidutinis metinis nedarbo lygis, proc., darbo jėgos tyrimų duomenimis	13,2	11,5	10,5	9,8	9,1

Šaltinis: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Tiesioginės užsienio investicijos. Tiesioginės užsienio investicijos (toliau - TUI) išskiriamos kaip vienas svarbiausių šalies ekonominio augimo veiksnių. Pripažįstama, jog TUI didina ne tik vietinės šalies kapitalą, biudžeto pajamas, tačiau prisideda ir prie inovacijų šalyje diegimo ir sklaidos, skatina naujų darbo vietų kūrimą ir žmogiškųjų išteklių kvalifikacijos kėlimą.

Tiesioginės užsienio investicijos Ukmergės rajono savivaldybėje 2011 metų pabaigoje siekė 126,79 mln. Lt ir sudarė 0,53 proc. Vilniaus apskrities TUI. TUI apimtys savivaldybėje 2009–2011 m. pabaigos laikotarpiu padidėjo 44,2 proc. ir atsiliko tik nuo Vilniaus miesto ir rajono bei Trakų rajono savivaldybių TUI apimčių.

2011 m. pabaigoje vienam savivaldybės gyventojui teko 3.233 Lt TUI. TUI apimtys tenkančios vienam gyventojui, kaip ir bendros TUI nagrinėjamu 2009–2011 m. laikotarpiu savivaldybėje didėjo (padidėjo 54,5 proc.) ir buvo vienos didžiausių apskrityje. TUI pasiskirstymas tarp Vilniaus apskrities savivaldybių rodo pakankamą Ukmergės rajono savivaldybės konkurencingumą ir gebėjimą pritraukti investicijas.

3.1.2. lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje

Vietovė / Metai	Iš viso mln. Lt			Lt vienam gyventojui		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	31.787,14	34.634,94	38.080,7	10.117	11.346	12.678
Vilniaus apskritis	20.303,88	21.538,15	23.879,93	24.635	26.541	29.631
Elektrėnų sav.	5,64	56,87	55,1	219	2.269	2.231
Šalčininkų r. sav.	0,84	0,78	3,87	24	22	113
Širvintų r. sav.	1,49	1,18	1,74	82	67	101
Švenčionių r. sav.	77,9	76,85	85,21	2.715	2.748	3.106
Trakų r. sav.	192,07	153,16	148,02	5.487	4.445	4.324
Ukmergės r. sav.	87,95	92,95	126,79	2.092	2.308	3.233
Vilniaus m. sav.	19.756,39	20.745,14	22.851,78	36.371	38.694	42.851
Vilniaus r. sav.	181,6	411,22	607,42	1.893	4.314	6.350

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Materialinės investicijos. Materialinės investicijos (toliau – MI), tai investicijos ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti. Materialinių investicijų apimtys Ukmergės rajono savivaldybėje 2009–2011 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant 2011 ir 2009 m. duomenis padidėjo 13,1 proc. (nuo 71.198 tūkst. Lt 2009 m. iki 80.543 tūkst. Lt – 2011 m.). MI apimčių padidėjimas savivaldybėje, lyginant 2011 ir 2009 m. duomenis, buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje (sumažėjimas 0,8 proc.) ir apskrityje (sumažėjimas 16,7 proc.).

Siekiant palyginti materialinių investicijų apimtis savivaldybėje su šalies ir apskrities rodikliais, apskaičiuotos vienam gyventojui tenkančios MI. 2011 m. vienam gyventojui tenkančios MI apimtys Ukmergės rajono savivaldybėje siekė 2.026 Lt ir buvo mažesnės nei vidutiniškai šalyje (5.110), apskrityje (6.530), o iš visų apskrities savivaldybių viršijo tik Šalčininkų rajono rodiklį.

3.1.3. lentelė. Materialinės investicijos

Vietovė / Metai	Iš viso tūkst. Lt			Lt vienam gyventojui		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	15.601.963	14.341.823	15.473.898	4.933	4.630	5.110
Vilniaus apskritis	6.339.057	5.469.096	5.280.905	7.681	6.687	6.530
Elektrėnų sav.	505.249	686.238	417.388	19.491	26.983	16.776
Šalčininkų r. sav.	54.648	58.789	43.146	1.536	1.679	1.253
Širvintų r. sav.	28.742	46.277	36.640	1.569	2.584	2.101
Švenčionių r. sav.	45.678	53.412	87.767	1.578	1.886	3.169
Trakų r. sav.	188.721	113.878	138.946	5.364	3.279	4.046
Ukmergės r. sav.	71.198	146.455	80.543	1.677	3.559	2.026
Vilniaus m. sav.	4.929.921	3.891.191	3.973.378	9.078	7.210	7.431
Vilniaus r. sav.	514.900	472.856	503.097	5.374	4.945	5.269

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Remiantis Lietuvos savivaldybių 2012 m. indeksu, Ukmergės rajono savivaldybė užima 24-tą (45,8 balo) vietą iš 53 rajonų savivaldybių. Investicijos ir plėtra Ukmergės rajono savivaldybėje įvertinta kaip viena silpnėsnių sričių (44,7 balo). Lietuvos laisvosios rinkos instituto parengtame Lietuvos savivaldybių indekso 2012 m. leidinyje, stiprinant investicijas ir plėtrą, savivaldybėms siūloma: užtikrinti, kad savivaldybės teritorijoje yra investuotojams paruoštų žemės sklypų su patvirtintais detaliaisiais planais ir prie sklypo pristata būtina infrastruktūra; kur įmanoma, viešojo sektoriaus projektus vykdyti naudojantis viešojo ir

privataus sektorių partneryste; greitinti ir paprastinti detaliojo plano tvirtinimo bei statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras.

3.2. VERSLAS

Vienas svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius tūkstančiui gyventojų. 2013 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje buvo įregistruoti 1.586 ir veikė 683 ūkio subjektai. Nors 2011–2013 m. pradžioje savivaldybėje stebimas pastovus įregistruotų ūkio subjektų skaičiaus didėjimas, veikiančių ūkio subjektų skaičius nagrinėjamu laikotarpiu kito netolygiai ir vidutiniškai siekė 689.

2013 m. pradžioje 1.000-čiui Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų vidutiniškai teko 41,4 įregistruoti ir 17,8 veikiančių ūkio subjektų. Pagal šiuos rodiklius Ukmergės rajono savivaldybė 2013 m. pradžioje gana ženkliai atsiliko nuo šalies ir apskrities, tačiau viršijo daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus miesto ir rajono bei Trakų rajono savivaldybių) rodiklius.

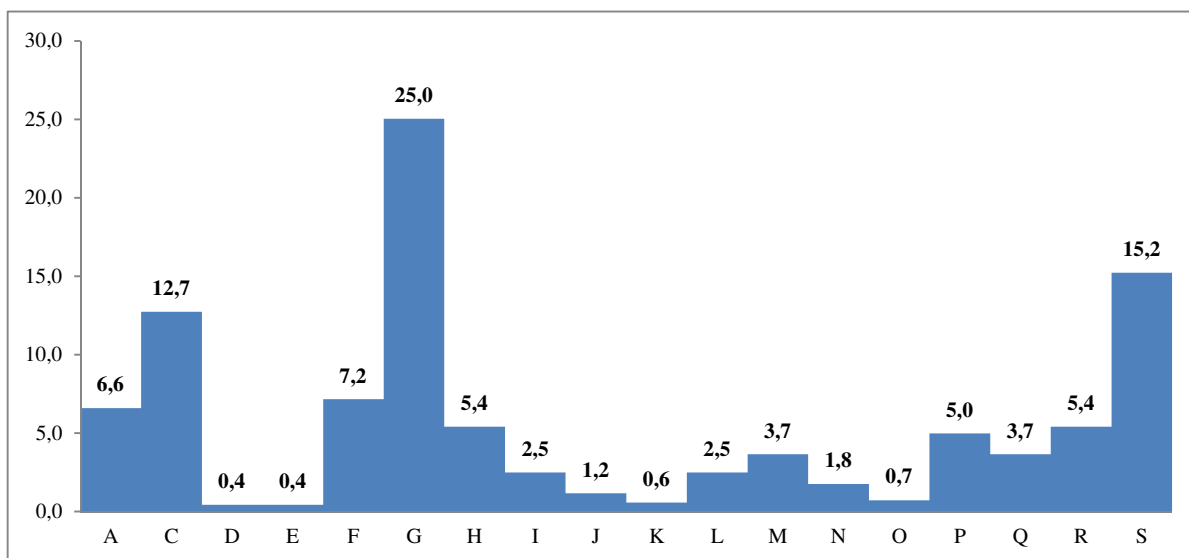
3.2.1. lentelė. 1.000-čiui gyventojų tenkantis įregistruotų ir veikiančių ūkio subjektų skaičius 2011–2013 m. pradžioje

Vietovė / Metai	2011		2012		2013	
	Įregistruotų	Veikiančių	Įregistruotų	Veikiančių	Įregistruotų	Veikiančių
Lietuvos Respublika	59,2	28,5	61,6	27,8	66,3	29,3
Vilniaus apskritis	86,5	38,1	91,6	37,3	100,0	39,8
Elektrėnų sav.	28,8	14,7	30,2	14,5	32,3	15,0
Šalčininkų r. sav.	26,4	12,5	27,4	12,2	28,7	12,8
Širvintų r. sav.	36,2	14,8	38,0	14,2	39,6	15,2
Švenčionių r. sav.	26,6	12,9	27,6	11,7	29,4	12,4
Trakų r. sav.	39,8	18,8	40,4	17,7	45,1	19,2
Ukmergės r. sav.	37,7	18,1	39,3	16,8	41,4	17,8
Vilniaus m. sav.	113,9	49,5	120,7	48,5	131,4	51,3
Vilniaus r. sav.	33,4	16,2	35,8	16,4	39,7	18,9

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Smulkus ir vidutinis verslas yra vienas svarbiausių ekonomikos augimo veiksnių, turintis esminį poveikį bendrai šalies ūkio raidai, naujų darbo vietų kūrimui ir socialiniam stabilumui. 2013 m. pradžioje 499 (arba 73,1 proc.) Ukmergės rajono savivaldybėje veikusių ūkio subjektų buvo mažos ir vidutinės įmonės. Daugumoje tai uždarosios akcinės bendrovės ar individualios įmonės statusą turinčios įmonės, kuriose dirbo iki 4 (52,5 proc.) ir 5–9 (22,2 proc.) darbuotojų. Šalyje mažos ir vidutinės įmonės 2013 m. pradžioje sudarė 74,8 proc., apskrityje – 80,3 proc. nuo visų veikusių ūkio subjektų.

Dauguma Ukmergės rajono savivaldybėje veikusių ūkio subjektų 2013 m. pradžioje veiklą vykdė didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto (25,0 proc.), apdirbamosios gamybos (12,7 proc.) ir kitose aptarnavimo srityse (15,2 proc.). Tais pačiais metais savivaldybėje nebuvo veikiančių įmonių, kurios užsiimtų kasyba ir karjerų eksploatavimu, finansinėje ir draudimo veiklos srityje veikė tik 4 įmonės.

3.2.1. pav. Veikiančių ūkio subjektų struktūra Ukmergės rajono savivaldybėje 2013 m. pradžioje pagal ekonomines veiklos rūšis, proc.

(čia: **A** - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė;

C - Apdirbamoji gamyba; **D** - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; **E** - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; **F** - Statyba; **G** - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; **H** - Transportas ir saugojimas; **I** - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; **J** - Informacija ir ryšiai; **K** - Finansinė ir draudimo veikla; **L** - Nekilnojamojo turto operacijos; **M** - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; **N** - Administracinė ir aptarnavimo veikla; **O** - Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas; **P** - Švietimas; **Q** - Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; **R** - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; **S** - Kita aptarnavimo veikla)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vilniaus teritorinės darbo biržos 2013 m. pradžios duomenimis, didžiausi darbdaviai Ukmergės rajone buvo: VšĮ Ukmergės liginė – dirbo 507 darbuotojai; AB „Umega“ (Vienybės padalinys) – dirbo 469 darbuotojai; AB „Vilkma“ – dirbo 226 darbuotojai; AB „Ukmergės keliai“ – dirbo 205 darbuotojai; UAB „Aukmergės baldai“ – dirbo 205 darbuotojai; UAB „Narbutas Furniture Company“ – dirbo 201 darbuotojas; UAB „Stansefabrikken“ – dirbo 194 darbuotojai; Ukmergės rajono vartotojų kooperatyvas – dirbo 193 darbuotojai; UAB „Ukmergės statyba“ – dirbo 189 darbuotojai; UAB „Universalūs medžio produktai“ – dirbo 179 darbuotojai; Valstybės įmonė Ukmergės miškų urėdija – dirbo 160 darbuotojų; UAB „Rokiškio pieno gamyba“ filialas Ukmergės pieninė – dirbo 154 darbuotojai; UAB „Systemair“ – dirbo 149 darbuotojai; UAB „Textilite“ – dirbo 145 darbuotojai; UAB „Ukmergės versmė“ – dirbo 138 darbuotojai; UAB „Užmojai su garantijomis“ – dirbo 135 darbuotojai.

Ukmergės rajone verslo plėtrą skatina savivaldybės įsteigtas Ukmergės rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo fondas. Fondas skirtas skatinti savivaldybės ekonomikos plėtrą, didinti jos konkurencingumą, teikiant finansinę paramą savarankiška ūkine komercine veikla užsiimantiems fiziniams asmenims, įmonėms, viešosioms įstaigoms ir kitiems smulkaus ir vidutinio verslo (toliau - SVV) subjektams, verslo paramos institucijoms bei visuomeninėms verslininkų organizacijoms, vykdančioms ekonominę veiklą arba teikiantiems viešąsias paslaugas verslui savivaldybės teritorijoje.

Per 2012 m. įvyko 2 SVV rėmimo fondo komisijos posėdžiai, kurių metu buvo svarstomos 27 pateiktos paraiškos. Bendra paraiškų suma sudarė 110.736 Lt, bendra prašoma suma subsidijoms – 57.152 Lt. SVV fondo parama pasinaudojo 24 SVV subjektai, jiems skirtas finansavimas siekė 18 tūkst. Lt. Daugiausiai subsidijuota naujai įregistruotų SVV subjektų pradinių steigimosi išlaidų.

2012 m. parengta ir patvirtinta nauja SVV rėmimo fondo tvarka, reglamentuojanti SVV rėmimo fondo lėšų, skiriamų Ukmergės rajone veikiančioms SVV subjektams vykdančioms tautinio paveldo, tradicinių amatų, tautodailės, mugių, švenčių organizavimo veiklą, panaudojimą.

2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje veikiančių įmonių apyvarta siekė 1.440.486 tūkst. Lt ir sudarė 1,3 proc. apskrities įmonių apyvartos. Įmonių apyvarta savivaldybėje ženkliai sumažėjusi 2009 m. (nuo 1.619.657 tūkst. Lt 2008 m. iki 1.106.347 tūkst. Lt – 2009 m.), 2010–2011 m. išaugo. 2011 m. savivaldybėje veikusių įmonių apyvarta buvo didesnė nei daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus miestą ir rajoną).

2011 m. pabaigoje Ukmergės rajono savivaldybėje veikė 237 prekybos įmonių parduotuvės. Parduotuvių skaičius lyginant su 2009 m. savivaldybėje padidėjo 3,9 proc. Tais pačiais metais 1.000-čiui savivaldybės gyventojų vidutiniškai teko 5,6 parduotuvės (šalyje – 5,1, apskrityje – 4,9).

Savivaldybėje veikiančių prekybos ir maitinimo įmonių apyvarta 2011 m. siekė 350,0 mln. Lt ir, lyginant su 2009 m., padidėjo 34,4 proc. Prekybos ir maitinimo įmonių apyvarta, tenkanti vienam gyventojui, 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje (8.218 Lt) buvo mažesnė nei vidutiniškai šalyje (10.307 Lt) ir apskrityje (15.212 Lt), tačiau iš visų apskrities savivaldybių atsiliko tik nuo Vilniaus miesto rodiklio.

2011 m. pabaigoje savivaldybėje veikė 27 restoranai ir kitos maitinimo įstaigos. Pagal 1.000-čiui gyventojų tenkantį restoranų, barų ir valgyklų skaičių, 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybė (0,6) atsiliko nuo šalies (1,0) ir apskrities (1,3), tačiau viršijo daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus miestą ir Trakų rajoną) rodiklius. Vietų skaičius, tenkantis 1.000-čiui gyventojų šiose įstaigose 2011 m. pabaigoje savivaldybėje (29), buvo mažesnis nei šalyje (60), apskrityje (101) bei Vilniaus miesto, Elektrėnų ir Trakų rajonų savivaldybėse.

Apibendrinus aukščiau pateiktą informaciją, galima teigti, kad Ukmergės rajono savivaldybėje pakankamai išplėtotas prekybos ir maitinimo įmonių tinklas (pagal gyventojų skaičių yra vienas didžiausių apskrityje).

3.3. STATYBA

Statyba yra svarbus sektorius savivaldybės ūkio struktūroje. Statybų sektoriaus plėtra tiesiogiai priklauso nuo pritrauktų materialinių investicijų kiekio – kai investicijos didelės, statyba klesti. Be investicijų statybos sektoriaus perspektyvos dar priklauso nuo gyventojų perkamosios galios, naujų smulkių ir vidutinių įmonių steigimo.

Statybos įmonių ir bendrovių atliktų darbų apimtys 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje siekė 59.238 tūkst. Lt ir sudarė 3,1 proc. apskrities statybos apimčių. Statybos darbų apimtys savivaldybėje, priešingai nei šalyje ir apskrityje, padidėjo 2010 m. (nuo 56.144 tūkst. Lt 2009 m. iki 82.885 tūkst. Lt – 2010 m.), 2011–2012 m. mažėjo, tačiau lyginant su 2009 m. buvo 5,5 proc. didesnės. Statybos apimčių augimas, lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis, savivaldybėje viršijo apskrities ir daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus rajoną) rodiklius.

3.3.1. lentelė. Statybos įmonių ir bendrovių atliktų darbų apimtys (be PVM), tūkst. Lt

Vietovė / Metai	2009	2010	2011	2012	Skirtumas 2012 ir 2009 m. proc.
Lietuvos Respublika	5.775.788	5.142.761	6.553.152	6.287.815	8,9
Vilniaus apskritis	1.919.777	1.586.155	1.785.583	1.903.554	-0,8
Elektrėnų sav.	62.129	97.351	99.102	48.464	-22,0
Šalčininkų r. sav.	25.909	46.503	27.669	21.474	-17,1
Širvintų r. sav.	23.968	121.716	43.449	15.146	-36,8
Švenčionių r. sav.	64.803	30.893	27.366	47.375	-26,9
Trakų r. sav.	87.654	64.436	77.719	42.091	-52,0
Ukmergės r. sav.	56.144	82.885	65.828	59.238	5,5
Vilniaus m. sav.	1.392.290	931.330	1.157.532	1.412.334	1,4
Vilniaus r. sav.	206.880	211.041	286.918	257.432	24,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje išduota 30 leidimų gyvenamųjų namų statybai. Pagal statybos leidimus 2012 m. leista statyti 31 butą, kurių naudingas plotas siekė 4,5 tūkst. m². Išduotų statybos leidimų skaičius savivaldybėje 2009–2012 m. kito netolygiai, o 2012 m. lyginant su 2009 m. sumažėjo 42,3 proc.

Tais pačiais metais savivaldybėje pastatyti 22 butai, kurių naudingasis plotas siekė 2,8 tūkst. m². Pastatytų butų skaičius savivaldybėje ženkliai sumažėjęs 2010 m. (nuo 60 butų 2009 m. iki 15 – 2009 m.), 2010–2011 m. išaugo, tačiau lyginant su 2009 m. buvo 2,7 karto mažesnis.

Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. išduota 13 leidimų negyvenamųjų pastatų statybai. Šiais leidimais leista statyti negyvenamuosius pastatus, kurių bendras plotas siekė 1,5 tūkst. m². Negyvenamųjų pastatų statybai išduotų statybos leidimų skaičius savivaldybėje 2009–2012 m laikotarpiu kito netolygiai: 2010 m. sumažėjo (nuo 21 leidimo 2009 m. iki 5 – 2010 m.), 2011 m. ženkliai išaugo (iki 31 leidimo), o 2012 m. vėl sumažėjo. Vidutinis vieno leisto statyti negyvenamojo pastato plotas 2009–2012 m. laikotarpiu siekė 0,16 tūkst. m².

Baigtų statyti naujų negyvenamųjų pastatų skaičius savivaldybėje 2009–2010 m. išliko gana stabilus (pastatyta atitinkamai 34 ir 30 pastatų), o 2011–2012 m. ženkliai sumažėjo (iki 7 pastatytų pastatų 2012 m.). 2012 m. iš visų Vilniaus apskrities savivaldybių Ukmergės rajono savivaldybėje naujų negyvenamųjų pastatų pastatyta mažiausiai (tiek pat pastatų pastatyta tik Širvintų rajone).

3.3.2. lentelė. Pastatytų statinių skaičius 2009–2012 m., vnt.

Vietovė / Metai	Baigtų statyti negyvenamųjų pastatų skaičius				Pastatytų butų skaičius			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	4.983	3.536	3.330	1.211	9.400	3.667	5.066	5.221
Vilniaus apskritis	1.460	1.103	1.418	400	5.437	1.669	1.478	2.511
Elektrėnų sav.	34	34	69	20	51	21	34	20
Šalčininkų r. sav.	39	13	9	8	55	43	29	29
Širvintų r. sav.	7	13	12	7	15	15	17	11
Švenčionių r. sav.	62	24	52	8	25	22	25	6
Trakų r. sav.	231	131	161	75	140	77	101	74
Ukmergės r. sav.	34	30	8	7	60	15	16	22
Vilniaus m. sav.	569	545	644	140	4344	1.062	855	1.905
Vilniaus r. sav.	484	313	463	135	747	414	401	444

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

3.4. REKREACIJA IR TURIZMAS

Ukmergės rajono savivaldybę galima priskirti prie turizmui palankių vietovių. Rajoną kerta Šventoji, abipus krantų suformavusi aukštas terasas su išpūdingais vaizdais į jos slėnį. Poilsiautojų ir žvejų mėgstami Kadrėnų tvenkinys ir Žirnųjų ežeras. Gausu ežerų prie Žemaitkiemio miestelio. Šalia didžiausio rajone Lėno (265,5 ha) ežero yra pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos gimtinė – Užulėnis. Lėno ir Veprių ežeruose gausu įvairių vandens paukščių. Šventosios upė ir jos pakrantės yra ichtiologinis draustinis, įkurtas saugant lašišinių žuvų ir žiobrių nerštavietes. Šventoji, Siesarties ir Širvintos upės, tekančios ir Ukmergės rajono teritorija, yra vaizdingos, įdomios bei mėgstamos vandens turistų.

Ukmergės rajone itin mėgstamas pažintinis turizmas, kviečiantis pažinti gausų dvarų, sakralinių objektų palikimą, susipažinti su piliakalniais ir kitais archeologiniais paminklais, pamatyti gamtos sukurtus ir dabar žmonių saugomus gamtos stebuklus. Ukmergė garsėja ir kaip aktyvaus laisvalaikio, vandens turizmo miestas – dėl per miestą tekančios upės Šventosios ir vandens turizmui pritaikytos infrastruktūros (prieplauka, poilsiavietės), čia dažnai užsuka baidarių, kanojų sporto mylėtojai. Ukmergė patraukli ir tarp „tamsiojo turizmo“ entuziastų – rajone išlikusios Sovietinės karinės bazės vilioja savo paslaptinga aura bei istorine praeitimi. Kulinarinio turizmo mėgėjai nelieka abejingi pagal senąsias tradicijas pagamintiems aukštaitiškiems patiekalams ir gėrimams.

Turistų informavimo ir konsultavimo paslaugas Ukmergės rajone teikia VšĮ Ukmergės turizmo ir verslo informacijos centras (toliau – Ukmergės TVIC). Tai yra pagrindinis turizmo informacijos teikėjas tiek vietos, tiek užsienio svečiams. Turistai, atvykę į Ukmergės TVIC, norimą informaciją gauna lietuvių, anglų, rusų ir vokiečių kalbomis. Taip pat informacija yra teikiama telefonu, elektroniniu paštu, įstaigos internetinėje svetainėje. Ukmergės TVIC platina vietos žemėlapius, kasmet leidžia turistams pritaikytus leidinius apie Ukmergės kraštą ir lankytinas vietas, organizuoja įvairius renginius ir ekskursijas, rengia konferencijas, seminarus ir kt. Ukmergės TVIC kolektyvas dalyvauja įvairiausiuose tarptautinėse parodose, projektuose, mokymuose, skatindami verslumą ir turizmą Ukmergės rajone. Kasmet rengiamos išvykos dviračiais, baidarėmis, minima Tarptautinė turizmo diena, dalyvaujama Miesto šventės programoje. Centre yra parodoms pritaikyta erdvė, tad čia nuolat eksponuojami menininkų darbai.

Ukmergės TVIC 2012 m. apsilankė 577 lankytojai, iš kurių didžiąją dalį (53,7 proc.) sudarė Lietuvos lankytojai. Lankytojų skaičius Ukmergės TVIC ženkliai išaugęs 2011 m. (nuo 211 lankytojų 2010 m. iki 675 – 2011 m.), 2012 m. sumažėjo. Užsienio lankytojų dalis Ukmergės TVIC 2009–2012 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis padidėjo 36,1 proc. p. Vertinant apskrities savivaldybių duomenis, galima pastebėti, kad lankytojų skaičius Ukmergės TVIC 2011–2012 m. buvo didesnis nei Švenčionių rajone ir mažesnis nei Vilniaus miesto ir rajono bei Trakų rajono savivaldybėse. Šalčininkų ir Širvintų rajonų bei Elektrėnų savivaldybių duomenų Lietuvos statistikos departamentas nepateikia, nes šiose savivaldybėse nėra veikiančių turizmo informacijos centrų.

3.4.1. lentelė. Lankytojų skaičius turizmo informacijos centruose

Vietovė / Metai	Lankytojų skaičius, iš viso				Užsieniečių lankytojų dalis, proc.			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	641.244	619.344	729.253	793.590	55,0	55,3	57,9	59,7
Vilniaus apskritis	120.726	103.670	138.848	155.961	77,3	78,7	78,5	76,3
Elektrėnų sav.	665	-	-	-	25,9	-	-	-
Šalčininkų r. sav.	-	-	-	-	-	-	-	-
Širvintų r. sav.	353	-	-	-	7,6	-	-	-
Švenčionių r. sav.	628	512	390	353	25,6	20,1	24,4	34,6
Trakų r. sav.	15.485	16.079	23.747	31.465	83,8	83,2	86,1	82,7
Ukmergės r. sav.	137	211	675	577	10,2	59,7	44,9	46,3
Vilniaus m. sav.	74.444	86.868	114.036	120.996	80,4	78,2	77,3	76,5
Vilniaus r. sav.	29.014	-	-	2.570	69,6	-	-	5,7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Ukmergės TVIC 2013 m. siūlė 6 ekskursijų maršrutus: Pažintiniai maršrutai pėsčiomis po miestą „Senoji Ukmergė“ ir „Žydų istorijos pėdsakais“; Pažintinis maršrutas po rajoną dviračiais „Šventosios lankas“; Pažintinis maršrutas automobiliu „Dvarų žiedas“; Vandens maršrutai Šventosios ir Siesarties upėmis. Siūlomi ekskursiniai maršrutai apima visą Ukmergės rajoną, kultūrinius, socialinius, urbanistinius ir gamtinius-archeologinius objektus. Ukmergės TVIC taip pat organizuoja specialiąsias ekskursines programas, į kurias pagal užsakovų pageidavimą gali būti įtraukti papildomi turistiniai objektai, apgyvendinimas, maitinimas ar kitos pramogos. 2012 m. sudaryti 9 individualūs maršrutai bei maršrutai turistų grupėms Ukmergės rajone ir po Lietuvą.

Apgyvandinimo alternatyvų pasirinkimo galimybė, teikiamų paslaugų kokybė ir kompleksiskumas yra svarbūs veiksniai siekiant skatinti turizmo paslaugų plėtrą. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2013 m. pradžioje Ukmergės rajone apgyvendinimo paslaugas teikė 2 viešbučiai, kuriuose buvo 83 numeriai ir 158 vietos. 2009–2012 m. laikotarpiu savivaldybės teritorijoje apgyvendinimo paslaugas teikiančių subjektų užimtumas kito netolygiai – 2010 m. ženkliai padidėjo (nuo 1.006 apgyvendintų asmenų 2009 m. iki 2.345 – 2010 m.), 2011 m. sumažėjo (iki 1.977), o 2012 m. vėl ženkliai išaugo (iki 2.942 apgyvendintų asmenų).

Ukmergės rajone kaimo turizmo sodybų tinklas yra išplėtotas ir aktyviai siūlantis savo paslaugas tiek vietiniams gyventojams, tiek atvykstantiems asmenims. Ukmergės TVIC duomenimis 2013 m. pradžioje savivaldybės teritorijoje veikė 13 kaimo turizmo sodybų. Šiose sodybose 2012 m. buvo apnakvindinta 1.810 asmenų.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2012 m. daugiau nei pusėje Lietuvos savivaldybių padaugėjo nakvojančių turistų. Ukmergės rajone 2012 m. apsistojo 48,8 proc. daugiau svečių nei 2011 m. Pagal suteiktą nakvynės paslaugų skaičių, tarp visų šalies savivaldybių Ukmergės savivaldybė užima 40 vietą bei 5 vietą Vilniaus apskrityje.

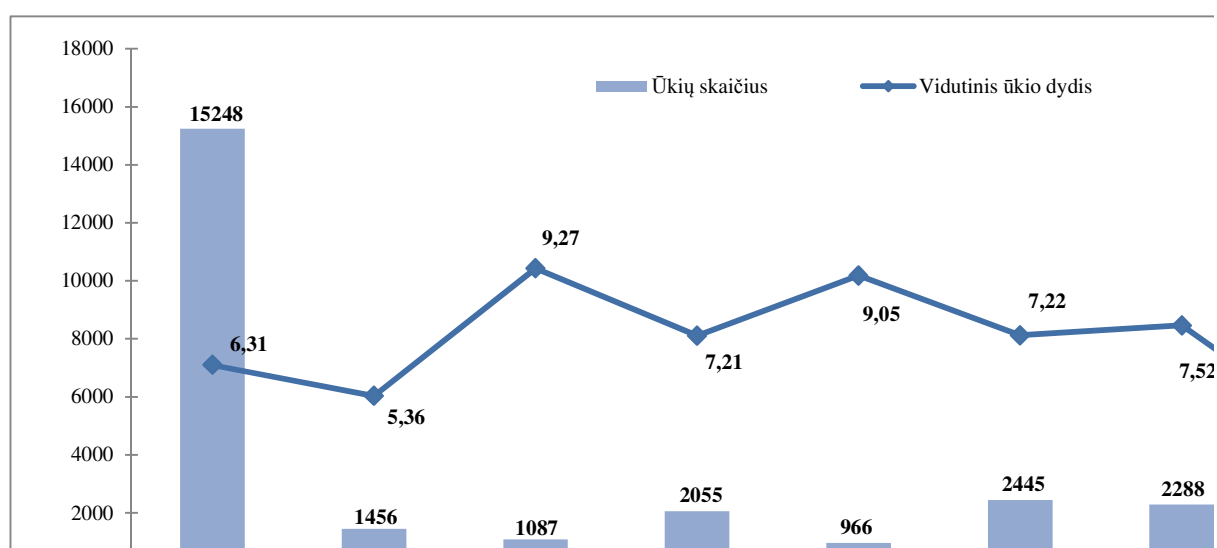
Aktuali Ukmergės rajono savivaldybės problema – nepakankamai išplėtotas turistinių trasų, pakelės poilsio aikštelių tinklas, trūksta viešųjų tualetų, turizmo informacinių ženklų, ekspozicinės ir panašaus pobūdžio informacijos bei infrastruktūros.

Apibendrinus galima pasakyti, kad Ukmergės rajono savivaldybės gamtos turtingumas ir įvairovė, kultūros objektai, palyginti geras kelių tinklas sudaro palankias sąlygas dviračių, rekreacinio ir kaimo turizmo plėtrai. Esami savivaldybės privalumai turėtų užtikrinti pakankamus vietinių ir užsienio turistų srautus ateityje, tačiau tam reikia sukurti gerą turizmo infrastruktūrą, pasiūlyti patrauklias paslaugas ir pramogas.

3.5. ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ

Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pradžioje 59,7 proc. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų gyveno mieste (apskritis vidurkis – 78,4 proc., šalies – 66,9 proc.). Žemės ūkio naudmenos 2013 m. pradžioje savivaldybėje sudarė 54,1 proc. (apskirtyje – 42,4 proc., šalyje – 53,0 proc.), miškai – 31,8 proc. viso žemės ploto. Didžiąją dalį Ukmergės rajono savivaldybės žemės ūkio naudmenų sudarė ariama žemė (86,9 proc.), likusią dalį – pievos ir natūralios ganyklos (11,1 proc.) bei sodai (2,0 proc.).

Ūkininkų ūkių registro duomenimis, 2013 m. liepos 1 d. Ukmergės rajono savivaldybėje buvo registruoti 2.288 ūkiai (arba 15,0 proc. visų apskrities ūkių). Vidutinis vieno ūkio dydis savivaldybėje (7,52 ha) buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje (9,59 ha) ir didesnis nei apskirtyje (6,31 ha), o iš visų apskrities savivaldybių atsiliko nuo Šalčininkų ir Švenčionių rajonų rodiklių.

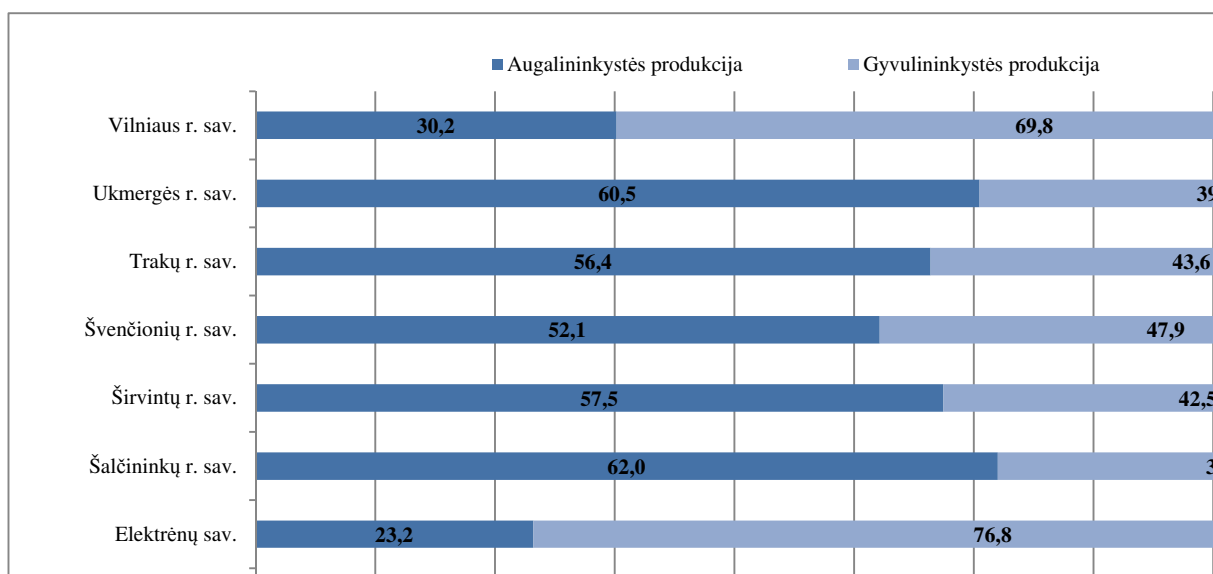
3.5.1. pav. Ūkių skaičius ir vidutinis ūkio dydis (ha), 2013 m. liepos 1 d.

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

Vilniaus apskrityje 2011 m. buvo pagaminta 6,9 proc. šalies augalininkystės ir 11,9 proc. gyvulininkystės produkcijos. Apskritis bendrosios žemės ūkio produkcijos dalis šalies žemės ūkio produkcijoje 2011 m. siekė 8,9 proc.

Bendroji žemės ūkio produkcija Ukmergės rajono savivaldybėje 2011 m. siekė 148.104 tūkst. Lt. Savivaldybėje 2011 m. pagaminta 20,4 proc. visos Vilniaus apskrities žemės ūkio produkcijos, tame tarpe augalininkystės produkcija sudarė 26,9 proc., o gyvulininkystės – 14,9 proc. Pagal bendrosios žemės ūkio produkcijos dalį apskritis žemės ūkio produkcijoje Ukmergės rajono savivaldybė 2011 m. iš visų apskrities savivaldybių atsiliko tik nuo Viliaus rajono.

Ukmergės rajone, priešingai nei apskirtyje, žemės ūkis daugiau orientuotas į augalininkystės produkcijos gaminimą. Augalininkystės produkcijos dalis bendrojoje žemės ūkio produkcijoje 2011 m. savivaldybėje siekė 60,5 proc. ir buvo 14,6 proc. p. didesnė nei vidutiniškai apskirtyje.

3.5.2. pav. Žemės ūkio produkcijos struktūra (proc.), 2011 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. pradžioje Ukmergės rajono savivaldybėje vyravo galvijų (11.213 vnt.), kiaulių (5.103 vnt.) ir vištų auginimas (374.208 vnt.). Savivaldybėje 2013 m. pradžioje buvo auginama 23,5 proc. visų Vilniaus apskrities galvijų, 8,4 proc. kiaulių ir 12,8 proc. vištų.

2009–2012 m. Ukmergės rajono bendrovėse ir įmonėse mažėjo surinktų kiaušinių iš dedeklės skaičius (sumažėjimas 8,5 proc., nuo 307 vnt. 2009 m. iki 281 – 2012 m.) bei didėjo vidutinis primelžto pieno iš karvės (padidėjimas – 19,8 proc., nuo 4.339 kg 2009 m. iki 5.200 – 2012 m.) ir prikirptos vilnos nuo avies visuose ūkiuose kiekis (padidėjo 2 kartus, nuo 1,5 kg 2009 m. iki 3 – 2012 m.).

Pasėliai Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. sudarė 29,9 proc. viso Vilniaus apskrities pasėlių ploto. Pasėlių plotas savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu padidėjo 24,7 proc. (nuo 40.337 ha 2009 m. iki 50.307 ha – 2012 m.). Ukmergės rajono savivaldybėje, kaip ir kitose Vilniaus apskrities savivaldybėse, didžiausią visų pasėlių dalį sudaro grūdiniai augalai. Grūdinių augalų pasėlių plotai Ukmergės rajono savivaldybėje 2012 m. (58,5 proc.) buvo mažesni nei vidutiniškai apskrityje (67,5 proc.) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus rajoną). 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybėje grūdinių augalų derlingumas siekė 3.060 kg iš 1 ha ir buvo didesnis nei vidutiniškai apskrityje (2.390 kg iš 1 ha) ir visose apskrities savivaldybėse.

Viena iš Ukmergės krašto ūkininkavimo sričių – miškininkystė. Ukmergės rajono teritorijos miškingumas 2011 m. (32,4 proc.) buvo mažesnis nei šalyje (33,3 proc.) ir apskrityje (44,0 proc.). Medienos ištekliai savivaldybėje (8.570 tūkst. m³) sudarė 1,9 proc. šalies ir 8,8 proc. apskrities išteklių.

Viena didžiausių šalyje yra VĮ „Ukmergės miškų urėdija“, kuri valdo 36.830 ha valstybinių miškų. Urėdijos miškai, tvarkomi 15 girininkijų, driekiasi per 5 rajonus: Ukmergės, Širvintų, Vilniaus, Molėtų ir Anykščių. Čia daugiausia beržynų, kurie sudaro 27 proc. visų medynų, eglynų ir pušynų plotai panašūs – maždaug po 20 proc., uosynų – 6 proc, ąžuolynų – 3 proc. Likusią dalį (23 proc.) sudaro minkštieji lapuočiai – drebulynai, baltalksnynai. Medelynų produktyvumas Ukmergės rajono savivaldybėje 2011 m. siekė 201 m³/1 ha ir buvo vienas mažiausių apskrityje (viršijo tik Širvintų rajono rodiklį).

Miškų urėdijos daigyne-medelyne kasmet išauginama apie 1 mln. spygliuočių ir apie 120 tūkst. lapuočių medžių sodmenų. Jais želdomi miškai, dalis sodmenų parduodama

įmonėms, organizacijoms, privačių miškų savininkams. Nemažai auginama ir dekoratyvinių augalų, iš kurių paklausiausios tujos, gudobelės, ligustrai, lanksvos, dygiosios eglės, kalninės pušys. Miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje yra 4 kraštovaizdžio draustiniai, 6 telmologiniai (pelkių) draustiniai, entomologinis, geologinis, hidrografinis, ichtiologinis, istorinis draustiniai bei Kernavės kultūrinis rezervatas.

3.6. SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS
Bendrieji ekonominiai rodikliai
Tiesioginių užsienio investicijų apimtys vienos didžiausių apskrityje.
Verslas
Vienas didžiausių apskrityje veikiančių ūkio subjektų skaičius.
Pakankamai išplėtotas prekybos ir maitinimo įmonių tinklas
Didesnė nei daugumoje apskrities savivaldybių veikiančių įmonių apyvarta.
Statyba
Statybos apimčių padidėjimas (lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis) vienas didžiausių apskrityje.
Rekreacija ir turizmas
Patrauklūs kultūriniai ir gamtiniai išteklių.
2012 m. ženkliai išaugęs rajone veikiančių viešbučių užimtumas.
Žemės ūkis ir miškininkystė
Registruotų ūkių skaičius ir vidutinis vieno ūkio dydis vienas didžiausių apskrityje.
Viena didžiausių apskrityje bendrosios žemės ūkio produkcijos dalis.
Grūdinių augalų derlingumas didesnis nei kitose apskrities savivaldybėse.

SILPNYBĖS
Bendrieji ekonominiai rodikliai
Materialinių investicijų apimtys (vienam gyventojui) vienos mažiausių apskrityje.
Verslas
Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės iniciatyvų stoka.
Statyba
Ženkliai sumažėjęs baigtų statyti naujų ne gyvenamųjų pastatų skaičius.
Rekreacija ir turizmas
Nepakankamai išnaudojami ir pritaikyti turistams lankyti gamtiniai, kultūros paveldo, istoriniai objektai bei saugomos teritorijos.
Žemės ūkis ir miškininkystė
Medelynų produktyvumas mažesnis nei daugumoje apskrities savivaldybių.

GALIMYBĖS
Bendrieji ekonominiai rodikliai
Vietinių ir užsienio investicijų pritraukimas taikant aktyvias informacijos bei rinkodaros priemones.
Verslas
Intensyvesnė parama smulkaus ir vidutinio verslo plėtrai.

Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės iniciatyvų skatinimas.
Statyba
Statybos sektoriaus plėtra padidėjus daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo ir kitų investicinių projektų įgyvendinimo apimtims.
Rekreacija ir turizmas
Didesnių turistinių srautų pritraukimas racionaliai panaudojant turimus rekreacinius ir kultūrinius resursus.
Žemės ūkis ir miškininkystė
Ūkių stambėjimas, užtikrinantis konkurencingumo augimą.

GRĖSMĖS
Bendrieji ekonominiai rodikliai
Lėtas šalies ekonomikos atsigavimas neigiamai įtakos savivaldybės rodiklius.
Planuojamų savivaldybės biudžeto pajamų mažėjimas ribos investicines galimybes.
Verslas
Sumažėjusi gyventojų perkamoji galia.
Darbuotojų emigracija dėl susidariusių finansinių aplinkybių.
Žaliavų ir energetinių išteklių kainų augimas.
Statyba
Statybų sektoriaus apimčių smukimas dėl ekonominio nuosmukio.
Rekreacija ir turizmas
Kultūros ir gamtos objektų patrauklumo mažėjimas, nepanaudojant jų visuomenės poreikiams.
Didėjanti konkurencija su kitais šalies turizmo traukos centrais.
Žemės ūkis ir miškininkystė
Žemės ūkio produkcijos gamintojų konkurencingumo mažėjimas nesugebant prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų.

4. APLINKA IR INFRASTRUKTŪRA

4.1. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS

Pagrindinė Ukmergės rajono teritoriją aptarnaujanti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonė yra UAB „Ukmergės vandenys“. Vidiškių seniūnijoje, Jasiuliškio kaime esantis ir Jasiuliškių socialinės globos namams nuosavybės teisėmis priklausantis vandens tiekimo tinklas aptarnauja šios gyvenvietės teritoriją.

Vandens tiekimas. 2012 m. pabaigoje Ukmergės rajone šalto geriamojo vandens tiekimo tinklų ilgis sudarė 363 km, iš jų magistralinio vandentiekio tinklų ilgis – 7 km, kitų vandentiekio tinklų (skirstomųjų tinklų ir įvadų) – 356 km. Didžioji dalis skirstomųjų vamzdinių yra susidėvėję. Centralizuotu vandentikiu Ukmergės rajone naudojasi 81,3 proc. gyventojų (įvertinus, kad UAB „Ukmergės vandenys“ teikiamomis geriamo vandens tiekimo paslaugomis 2012 m. pabaigoje naudojosi 31.182 gyventojai, o 2013 m. pradžioje Ukmergės rajone gyveno 38.355 gyventojai). Likusioji dalis naudojasi individualiais gręžiniais arba kastiniais šuliniais.

UAB „Ukmergės vandenys“ eksploatuoja ir aptarnauja 37 vandenvietes ir 31 vandens bokštą. Geriamo vandens paruošimas vyksta Želvos, Šventupės, Tolučių, Deltuvos, Siesikų, Vidiškių, Viškonių (Balelių), Lyduokių, Pabaisko, Laumėnų, Šešuolių, Žemių, Laičių, Atkočių, Krikštėnų, Rečionių, Samantonių, Veprių (2 vnt. nepriklausomi vandens gerinimo įrenginiai), Antakalnio III, Liaušių, Valų, Petronių, Žemaitkiemio, Lėno, Tulpiakienio, Antakalnio, Dainavos, Taujėnų ir Jasiuliškio (vandens gerinimo įrenginius eksploatuoja Jasiuliškių socialinės globos namai) gyvenvietėse.

Ukmergės rajone veikiančių vandenviečių projektinis pajėgumas 2012 m. buvo 5.006,3 tūkst. m³/m, o vandenvietėse pakelto vandens kiekis siekė 1.326 tūkst. m³/m. Atsižvelgiant į projektinį pajėgumą ir 2012 m. pakelto vandens kiekį, galima daryti išvadą, kad tiekiamo vandens poreikis yra žymiai mažesnis nei turimi pajėgumai.

Ukmergės rajone visiems vartotojams – gyventojams, įstaigoms ir pramonės įmonėms, pagal poreikį tiekiamas tik požeminis vanduo. Iš 37 UAB „Ukmergės vandenys“ aptarnaujamų vandenviečių, geležies šalinimo įrenginius 2012 m. pabaigoje turėjo 30 (81 proc.). 2013 m buvo sumontuoti vandens gerinimo įrenginiai Juodausių, Daumantiškių ir Kančiškių vandenvietėse. Vepriuose ir Taujėnuose esančios kelios vandens tiekimo sistemos buvo sujungtos į vieną, o į Šaukavą nutiestas vandentiekis iš Ukmergės, todėl 2013 m pabaigoje jau visiems UAB „Ukmergės vandenys“ teikiamų paslaugų vartotojams tiekiamas vanduo atitiko higienos normos HN 24:2003 reikalavimus. Tik Ratautų (Pageležių) kaimo vandenvietėje išgaunamas vanduo neviršija higienos normoje nustatytų rodiklių, todėl čia nereikalingas vandens gerinimas.

Statistikos departamento duomenimis 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje 68,9 proc. (arba 723,1 tūkst. m³) viso paimto požeminio vandens sunaudota ūkio ir buities reikmėms, 147 tūkst. m³ – energetikos reikmėms, 134,7 tūkst. m³ – pramonės reikmėms, 45 tūkst. m³ – kitoms reikmėms. 2009–2011 m. laikotarpiu savivaldybėje paimto vandens kiekiai kito netolygiai, o sunaudoto vandens kiekiai didėjo. Atitinkamai didėjo ir vandens sunaudojimas – nuo 77,0 proc. 2009 m. iki 87,1 proc. – 2011 m.

4.1.1. lentelė. Paimta ir sunaudota požeminio vandens

Vietovė / Metai	Paimta vandens, tūkst. m ³			Sunaudota vandens, tūkst. m ³			Sunaudota, proc.		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	140.320,4	138.403,4	134.625,9	111.444,2	111.426,8	109963,6	79,4	80,5	81,7
Vilniaus apskritis	43.275,4	43.221,8	41.880,2	34.604,4	37.977,8	37554,6	80,0	87,9	89,7
Elektrėnų sav.	1.380	1.463	1.424,8	1.367	1.454	1418,8	99,1	99,4	99,6
Šalčininkų r. sav.	492	492	509,2	449	454	491,2	91,3	92,3	96,5
Širvintų r. sav.	344	319	297	309	289	270	89,8	90,6	90,9
Švenčionių r. sav.	1.018,4	1.021	989	944,4	975	939	92,7	95,5	94,9
Trakų r. sav.	928,4	785,5	690	767,4	687,5	621,4	82,7	87,5	90,1
Ukmergės r. sav.	1.169	1.203	1.197,8	900	993	1.042,8	77,0	82,5	87,1
Vilniaus m. sav.	35.895	35.742	34.911,8	27.905	31.000	30.945,8	77,7	86,7	88,6
Vilniaus r. sav.	2.048,6	2.196,3	1.860,6	1.962,6	2.125,3	1.825,6	95,8	96,8	98,1

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Nuotekų tvarkymas. Ukmergės rajone nuotekos surenkamos iš gyventojų, komercinių, visuomeninių ir pramonės įmonių. Prie centralizuotos nuotekų sistemos prisijungę 66,5 proc. rajono gyventojų (įvertinus, kad UAB „Ukmergės vandenys“ teikiamomis nuotekų surinkimo paslaugomis 2012 m. pabaigoje naudojosi 25.493 gyventojai, o 2013 m. pradžioje Ukmergės rajone gyveno 38.355 gyventojai).

2012 m. pabaigoje Ukmergės rajone bendras nuotekų tinklų ilgis, kurį eksploatuoja UAB „Ukmergės vandenys“, siekė 223,2 km. Jasiuliškio kaime bendras nuotekų tinklų ilgis siekė 1,3 km. Stambiausia nuotekų surinkimo sistema yra Ukmergės mieste. Ji apima apie 180 km ilgio nuotekų tinklą bei 17 siurblių. Šiais tinklais nuotekos yra nukreipiamos į valymo įrenginius. Biologinio nuotekų valymo įrenginiai pastatyti 1998 m., 2010–2011 m. modernizuoti, jų projektinis našumas siekia 12 tūkst. m³/p. Valymo įrenginiuose pašalinami organiniai junginiai, azoto ir fosforo junginiai. Ukmergės mieste 2012 m. buvo išvalyta 1.164 tūkst. m³ nuotekų, o nuotekų realizacija (apmokėtas kiekis) sudarė 728 tūkst. m³. Skirtumas – 436 tūkst. m³ arba 37,4 proc. nuo valytų nuotekų kiekio yra gruntinio vandens infiltracija į nuotekų tinklus.

UAB „Ukmergės vandenys“ eksploatuoja 19 buitinių nuotekų valyklų. Įmonė taip pat eksploatuoja dvi paviršinių nuotekų valyklas, Ukmergės miesto bei Dainavos gyvenvietės lietaus nuotekų tinklus. Jasiuliškių socialinės globos namai Jasiuliškio kaime eksploatuoja biologinius nuotekų valymo įrenginius. Eksploatuojamose nuotekų valyklose Ukmergės rajone 2012 m. buvo išvalyta 1.266,7 tūkst. m³ buitinių nuotekų. Bendras buitinių nuotekų valyklų projektinis pajėgumas siekia 3.984 tūkst. m³/m. Nuotekų valymo įrenginiai rajone pajėgūs valyti ženkliai didesnius nuotekų kiekius, nei jų priteka.

Statistikos departamento duomenimis 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje į paviršinius vandenį buvo išleista 1.527 tūkst. m³ nuotekų, kurias reikėjo valyti. Į paviršinius vandenį išleistų nuotekų kiekis savivaldybėje 2009–2011 m. kito netolygiai: 2010 m. ženkliai padidėjo (nuo 1.491 tūkst. m³ 2009 m. iki 2.029 – 2010 m.), o 2011 m. sumažėjo, tačiau lyginant su 2009 m. buvo 2,4 proc. didesnis. Iš visų į paviršinius vandenį išleistų nuotekų 2011 m. iki normų išvalyta 99,1 proc. (arba 1.514 m³). Užterštų (be valymo) nuotekų 2009–2012 m. laikotarpiu Ukmergės rajono savivaldybėje į paviršinius vandenį nebuvo išleista.

4.1.2. lentelė. Ūkio, buities ir gamybos nuotėkos, išleistos į paviršinius vandenis 2011 m., tūkst. m³

Vietovė / Rodiklis	Iš viso	Išvalytų iki normų	Nepakankamai išvalytų	Kurių nereikia valyti	Užterštų (be valymo)
Lietuvos Respublika	3.017.423	167.996,4	13.249,4	2.836.115	62,7
Vilniaus apskritis	332.406,2	48.983,2	1.274,2	282.148,8	0
Elektrėnų sav.	271.881,8	3.426	0	268.455,8	0
Šalčininkų r. sav.	2.981,4	356,6	581,8	2.043	0
Širvintų r. sav.	297,4	296,4	1	0	0
Švenčionių r. sav.	1.435	907	482	46	0
Trakų r. sav.	475,5	475,5	0	0	0
Ukmergės r. sav.	1.527	1.514	13	0	0
Vilniaus m. sav.	43.364,7	40.717,3	0,4	2.647	0
Vilniaus r. sav.	10.443,4	1.290,4	196	8.957	0

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

4.2. ENERGETIKA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, energija yra laikoma elektros ir (ar) šilumos energija, o energetikos veikla – ekonominė veikla, apimanti energijos išteklių ar energijos žvalgymą, gavybą, perdirbimą, gamybą, laikymą, transportavimą, perdavimą, skirstymą, tiekimą, prekybą, rinkodarą ir (ar) energetikos objektų ir įrenginių eksploatavimą.

Elektros energijos tiekimą Ukmergės rajono savivaldybėje užtikrina AB „LESTO“. Ukmergės rajone elektros energijos gamyba nėra išvystyta. Čia yra įregistruotos tik 2 mažosios hidroelektrinės – Kurėnų (instaliuota galia – 75 kW) ir Valtūnų (instaliuota galia – 160 kW), tačiau ženklios įtakos rajono energetikai neturi. Ukmergės rajoną tranzitu kerta viena 550 kV oro linija. Ji nėra tiesiogiai susieta su rajono energetika. Skirstomasis tinklas yra prijungtas prie 110 kV ir 35kV linijų per 6 transformatorines pastotes. Aukštos įtampos galingumą Ukmergės rajono elektros vartotojai išnaudoja tik apie 30 proc.

Ukmergės rajoną kerta nacionalinės svarbos sudvigubinta 720 mm dujotiekio magistralė Vilnius–Panevėžys. AB „Lietuvos dujos“ savivaldybės teritorijoje eksploatuoja 166 km dujotiekio tinklą. Savivaldybės poreikiams tenkinti yra įrengtos dvi dujų skirstymo stotys. Viena jų, esanti, Dukstynos kaime (projektinis pajėgumas – 25 tūkst. m³/h), skirta Ukmergės miesto poreikiams tenkinti, kita – Taujėnuose (projektinis pajėgumas – 30 tūkst. m³/h). Savivaldybėje dujofikuotas Ukmergės miestas bei Taujėnų, Dainavos, Rečionių, Šventupės, Vidiškių, Jasiuliškių, Statikų, Leonpolio, Laibiškio, Janušų, Deltuvos, Šaukuvos gyvenvietės. Vietiniai vartotojai sunaudoja tik apie 16 mln. m³ dujų per metus.

Šilumos tiekėja Ukmergėje ir Šventupės kaime (Vidiškių seniūnija) yra savivaldybės įmonė UAB „Ukmergės šiluma“. Įmonė gamina, perduoda ir paskirsto šilumos energiją Ukmergės miesto, Ukmergės rajono Dainavos ir Šventupės gyvenviečių gyventojams, 143 įmonėms Ukmergėje, 3 pramonės įmonėms, 7 lopšeliams-darželiams, mokykloms, administraciniams pastatams ir kt. Ukmergės mieste centralizuotai šildoma apie 50 proc. gyvenamojo fondo. UAB „Ukmergės šiluma“ aptarnaujamoje teritorijoje šilumos tinklų ilgis siekia 27,3 km. Šiluma aprūpinami 6.928 vartotojai (tame skaičiuje 253 Šventupės vartotojai), iš kurių 97,9 proc. sudaro gyventojai.

Didelė dalis gyventojų Ukmergės rajone savo būstus šildo individualiai. Kaime apie 90 proc. būstų individualiai šildomi malkomis. Ukmergės mieste apie 60 proc. būstų šildoma

malkomis, 23 proc. – gamtinėmis dujomis, 17 proc. – kitu kuru (elektra, akmens anglis, durpės). Gamtinėmis dujomis Ukmergės rajone šildoma 84 proc. visuomeninių pastatų. Apibendrinant galima teigti, kad Ukmergės rajone apie 45 proc. šilumos pagaminama iš biokuro, 55 proc. – iš iškastinio kuro (pagrindas – gamtinės dujos).

Ukmergės miesto šilumos ūkis nėra vienalytis. Jį sudaro keturi atskiri tinklai, kuriuos centralizuotai šiluma aprūpina keturios katilinės: RK1, RK2, RK3, „Šilo“. Iš kiekvienos šių katilinių šiluma tiekama izoliuotu tinklu, t. y. centralizuoto šilumos tiekimo trasos nėra sujungtos. Visose Ukmergės miesto katilinėse kūrenamos gamtinės dujos. Šventupės katilinėje 2011 m. duomenimis buvo kūrenamos pjuvenos (66,9 proc.), skiedra (24,3 proc.), žievė (8,4 proc.) ir dujos (0,4 proc.). Bendrai Ukmergės mieste kūrenant gamtines dujas ir medieną centralizuotai pagaminama 77.337 MWh šilumos.

2013 m. gegužės mėn. Ukmergės rajono savivaldybės taryba patvirtino „Ukmergės rajono savivaldybės šilumos ūkio optimizavimo strateginį planą“. Šis planas sudaro galimybę veiksmingiau modernizuoti Ukmergės miesto ir rajono šilumos ūkį. Plane akcentuojama, kad būtina šilumą gaminti naudojant kelias kuro rūšis, šilumą gaminti ir tiekti į vientisą tinklą iš daugiau nei vieno šilumos gamybos šaltinio bei siekti, kad mieste iš biokuro būtų gaminama ne mažiau kaip 60 proc. reikiamos šilumos. Svarbus dėmesys bus skiriamas šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų atnaujinimui, katilinių modernizacijai.

Įgyvendindama šilumos ūkio optimizavimo strateginį planą, UAB „Ukmergės šiluma“ 2014 m. numato RK-1 katilinėje (Šviesos g. 17) įrengti iki 6,5 MW galios biokuro katilą su kondensaciniu ekonomizeriu. Taip pat numatoma rekonstruoti RK-2 katilinę (Klaipėdos g. 5a), įrengiant 3,5 MW galios visiškai automatizuotą dujinį katilą su ekonomizeriu. Šalia RK-3 katilinės esančiame sklype (Vilniaus g. 89f) numatoma statyti 4 MW biokuro katilinę. Gavus ilgalaikę paskolą projektui „Gamtinių dujų pakeitimas į biokurą, įrengiant iki 5 MW galios biokuro katilinę centralizuotam šilumos tiekimui Ukmergėje“ įgyvendinti, Deltuvos g. 23 numatoma statyti biokuro katilinę.

4.3. TRANSPORTAS

Savivaldybės kelių tinklo karkasą šiaurės–pietų kryptimi formuoja tarptautinis Tina transporto koridorius – automagistralė A2 Vilnius–Ukmergė–Panevėžys. Iš Ukmergės link Panevėžio šalia esamos automagistralės praeinantis senasis traktas – krašto kelias Nr. 174 papildoma šios krypties transporto tinklą ir laidumą. Savivaldybės kelių tinklo karkasą rytų–vakarų kryptimi formuoja praeinantis magistralinis kelias A6 Kaunas–Ukmergė–Daugpilis. Šią kryptį papildoma ir sustiprina Nr. 145 ir Nr. 115 krašto keliai.

Ukmergės miesto gatvių tinklas susiformavo istorinių kelių vietoje, todėl jo struktūra spindulinio pobūdžio. Pagrindinį gatvių karkasą sudaro šiaurės–pietų kryptimi senasis traktas praeinantis Vilniaus ir Gedimino gatvėmis, rytų–vakarų kryptimis – Kauno (Deltuvos) ir Vytauto gatvės. Siekiant sumažinti tranzitinio transporto eismą per miesto istorinę dalį, eismas nukreiptas magistraliniu keliu A2, nutiesta žiedinė Žiedo gatvė bei šiaurinis miesto aplinkkelis. Šiais aplinkkeliais nukreipiama didžioji dalis sunkiojo tranzitinio transporto.

Per Ukmergės rajono savivaldybės teritoriją einančių valstybinių kelių ilgis siekia 691,2 km, iš jų magistralinių kelių ilgis – 32,5 km, krašto kelių ilgis – 120,2 km, rajoninių kelių – 538,5 km. Magistralinių, krašto ir rajoninių kelių su asfaltbetonio danga dalis siekia 9,3 proc. (arba 64,1 km), kelių su juoda danga – 61,9 proc. (arba 428,1 km). Likusi dalis (198,9 km) savivaldybės teritorijoje esančių rajoninių kelių ruožų yra žvyro dangos (0,14 km grindinys). Savivaldybės teritorijoje esančius krašto ir rajoninius kelius prižiūri VĮ „Vilniaus

regiono keliai“. Valstybinių kelių tankis Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje siekia 0,495 km/km² (Vilniaus apskrityje – 0,286 km/km²).

Bendras vietinės reikšmės kelių ilgis 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje siekė 1.527 km ir 2009–2011 m. laikotarpiu nesikeitė. Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgis 2011 m. savivaldybėje siekė 177 km (arba 11,6 proc.), žvyro kelių – 1.131 km (arba 74,1 proc.), grunto kelių – 219 km (arba 14,3 proc.) nuo bendro vietinės reikšmės kelių ilgio. Žvyro kelių dalis 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje buvo viena didžiausių apskrityje ir 9,2 proc. p. viršijo šalies vidurkį. Tai rodo, kad vietinės reikšmės kelių dangai tobulinti savivaldybėje neskiriama pakankamai lėšų.

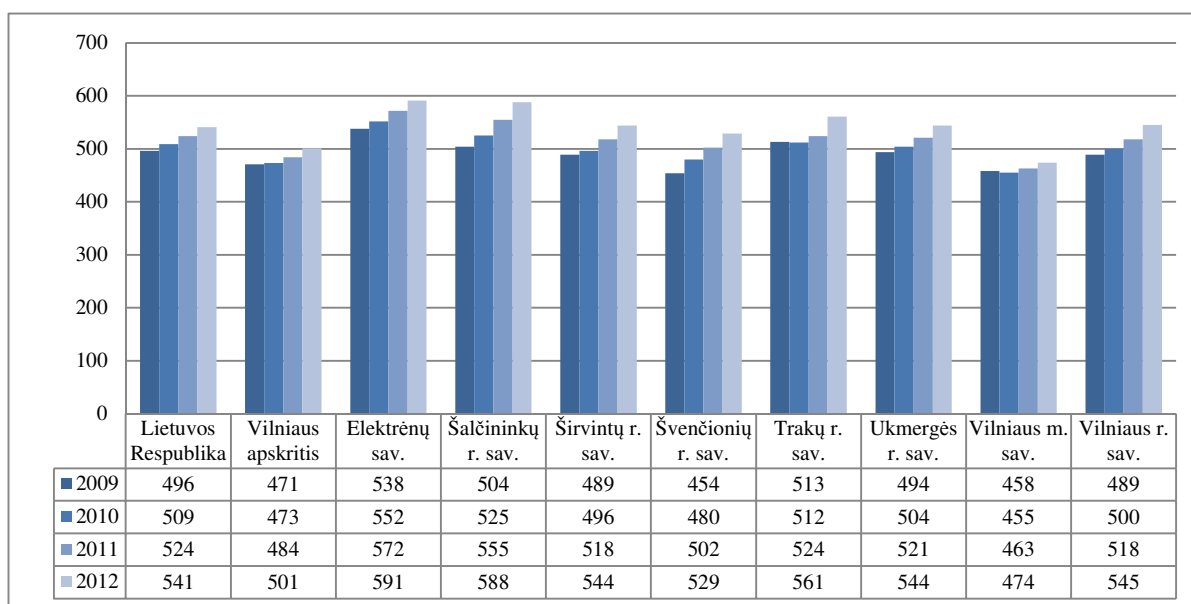
4.3.1. lentelė. Vietinės reikšmės kelių ilgis

Rodiklis / Metai	Lietuvos Respublika			Vilniaus apskritis			Ukmergės r. sav.		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Vietinės reikšmės automobilių kelių ilgis, km	60.062	60.864	61.653	8.746	9.331	9.404	1.527	1.527	1.527
Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgis, km	10.270	10.248	11.062	1.831	1.939	1.939	177	177	177
Žvyro kelių ilgis, km	40.409	40.533	40.002	4.957	5.740	5.522	1.131	1.131	1.131
Grunto kelių ilgis, km	9.383	10.083	10.589	1.959	1.652	1.943	219	219	219

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatyta viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų – vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Vykdydama savo funkcijas Ukmergės rajono savivaldybės taryba kasmet tvirtina Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis finansuojamų objektų sąrašus, kuriuose pagal prioritetus numatomi vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos ir remonto darbai. Ukmergės rajono savivaldybei 2013 m. iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti skirta 2.101,5 tūkst. Lt (2012 m. – 2.297,9 tūkst. Lt).

Ukmergės rajono savivaldybėje 1.000-čiui gyventojų 2012 m. pabaigoje teko 544 individualūs lengvieji automobiliai. 1.000-čiui gyventojų tenkantis individualių lengvųjų automobilių skaičius savivaldybėje 2012 m. nežymiai viršijo šalies (541), tačiau atsiliko nuo daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Širvintų ir Švenčionių rajonų bei Vilniaus miesto) rodiklių. 2009–2012 m. laikotarpiu 1.000-čiui gyventojų tenkantis individualių automobilių skaičius savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje bei Vilniaus apskrityje, didėjo.

4.3.1. pav. 1.000-čiui gyventojų tenka individualių lengvųjų automobilių.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Keleivių vežimą autobusais vietinio (miesto ir priemiesčio) reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais Ukmergės rajone vykdo UAB „Ukmergės autobusų parkas“. 2012 m. įmonė autobusais keleivius vežė šiais maršrutais: priemiesčio (mokslo metų laikotarpiu) – 21, maršrutų ilgis į vieną pusę – 614 km, priemiesčio (atostogų laikotarpiu) – 10, maršrutų ilgis į vieną pusę – 299 km; miesto – 7, maršrutų ilgis į vieną pusę – 50,6 km.

Autobusų parką 2012 m. pabaigoje sudarė 43 autobusai, kurie pagal pagaminimo ir eksploatacijos metus pasiskirsto taip: iki 5 metų – 0 vnt., iki 10 metų – 3 vnt., daugiau kaip 10 metų – 40 vnt. Autobusų parkas įmonėje yra senas. Kiekvienais metais didėja išlaidos autobusų parko eksploatacijai, techninei priežiūrai ir remontui. Reikalingas skubus autobusų parko atnaujinimas.

Per 2012 m. miesto maršrutais vyko 1.324 tūkst., priemiesčio maršrutais – 278 tūkst. keleivių. Miesto maršrutais 2012 m. pervežta 57 tūkst., priemiesčio – 25 tūkst. keleivių mažiau nei 2010 m. Autobusų rida, lyginant 2012 ir 2010 m. duomenis sumažėjo 51 tūkst. km. Tuo tarpu nuostoliai, tenkantys 1 ridos kilometrui, didėjo.

Gaunamos pajamos 2012 m. nepadengė patirtų sąnaudų. Vykdamas keleivių pervežimo viešųjų paslaugų išpareigojimus patirta 877 tūkst. Lt nuostolių. Gautos lėšos iš savivaldybės biudžeto nuostolingiems reisams padengti sudarė 804 tūkst. Lt. Nuostolingi reisai 2012 m. buvo dotuojami 92 proc.

4.4. APLINKOS APSAUGA

Aplinkos apsauga – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdamas ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius. Atliekų tvarkymas – viena svarbiausių aplinkos apsaugos sričių, reguliuojančių gamybos, paskirstymo ir vartojimo produktų sąveiką su gamtine aplinka (dirvožemiu, oru, vandeniu, klimatu).

Atliekų tvarkymas. Nuo 2013 m. balandžio mėn. Ukmergės rajono savivaldybėje komunalines atliekas surenka ir tvarko UAB „Ekonovus“. Įmonė taip pat vykdo žaliųjų ir

didžiųjų buityje susidarančių atliekų surinkimą, elektros ir elektroninės įrangos, buityje susidarančių statybos griovimo ir pavojingų atliekų, padangų ir kitų atliekų surinkimą ir/ar pridavimą šias atliekas tvarkančioms įmonėms. Iki 2013 m. savivaldybėje atliekų surinkimą vykdė UAB „Ukmergės versmė“ ir UAB „Ukmergės paslauga“. Ukmergės rajone yra 20 įvairaus dydžio sąvartynų ir šiukšlynų, kurie nuo 2008 m. neeksploatuojami. Vilniaus regiono senų sąvartynų ir šiukšlynų uždarymo projektą įgyvendina UAB „Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centras“.

Siekiant nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo priemones, kurios užtikrintų, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama ir atitiktų aplinkos apsaugos, techninius-ekonominius ir visuomenės sveikatos reikalavimus, Ukmergės rajono savivaldybės taryba 2009 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. 7-263 patvirtino Ukmergės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą 2009–2018 m.

Įgyvendinant Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo projektą ir Ukmergės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano (toliau – planas) 2009–2018 m. 1.2 punkte numatytas priemones, 2012 m. Beržutės sąvartyne pradėti vykdyti sąvartyno rekultivavimo darbai. Taip pat įgyvendinant plano 1.1 punkte įtvirtintas nuostatas, 2012 m. įrengta stambiųjų atliekų priėmimo aikštelė Gerseniškių g. 5, Ukmergės m. Siekiant užtikrinti Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano užduotis ir plano 6 punkte numatytas priemones, įvedus savivaldybės teritorijoje vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą. Viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama 100 proc.

Įgyvendinant plano 9.2 punkte numatytas priemones, Ukmergės rajone įrengtos 5 antrinių žaliavų surinkimo aikštelės. 2012 m. iš Ukmergės rajono savivaldybės teritorijos surinkta ir išvežta perdirbimui 46,9 ton. netinkamų naudoti bešeimininkių padangų atliekų, dar 160 ton. padangų atliekų surinkta ir sukaupta laikinam saugojimui. Taip pat 2012 m. sutvarkyta 0,5 ha užterštos teritorijos Virkščių k., Lyduokių sen.; 0,2 ha – Dainavos k., Deltuvos sen. ir Vytauto g., Ukmergės m.; 0,3 ha – Vaiteliškių k., Pivonijos sen. Iš Želvos sen. išvežta 3,4 ton. netinkamų naudoti pesticidų.

Įgyvendinant plano 2 punkte numatytas priemones 2011 m. pastatyti Ukmergės dumblo apdorojimo įrenginiai (kompostavimo aikštelė). 2012 m. perdirbta į kompostą 1.268 ton. dumblo iš Ukmergės nuotekų valymo įrenginių, į aikštelę atgabenta 1.215,8 ton. žaliųjų atliekų. Siekiant įgyvendinti Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane ir plano 3.13.2 punkte įtvirtintą nuostatą, kad iki 2013 m. sąvartyne būtų šalinama ne daugiau kaip 50 proc. biologiškai skaidžių atliekų, su UAB „Ekonovus“ pasirašytoje sutartyje numatyta, kad įmonė savo lėšomis įrengs atliekų rūšiavimo liniją.

Oro tarša. Oro tarša – tai medžiagų, kenksmingų žmonėms bei kitiems organizmams arba pažeidžiančių aplinką, išmetimas į atmosferą. Vieni didžiausių oro teršėjų Lietuvoje – pramonės, energetikos įmonės ir transportas.

Oro taršos šaltinius galima suskirstyti į keturias grupes: gamybos procesų, autotransporto, pastatų šildymo ir tolimojo pernešimo būdu atneštinės taršos. Ukmergės rajono savivaldybėje pagrindiniai aplinkos oro teršėjai yra Ukmergės miesto teritorijoje, o stambiausi oro teršėjai – įmonės. Didžiausią įtaką oro būklei savivaldybėje 2011 m. turėjo UAB „Ukmergės energija“ (151,3 ton. teršalų per metus), UAB „Ukmergės gelžbetonis“ (124,3 ton./metus), UAB „Zujų paukštynas“ (117,5 ton./metus), UAB „Likmerė“ (35,9 ton./metus), UAB „Ukmergės šiluma“ (29,6 ton./metus) ir UAB „Optimata“ (27,9 ton./metus). Bendra teršalų emisija į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių 2011 m. Ukmergės rajono savivaldybėje siekė 461,0 ton. (6,5 proc. viso Vilniaus apskrityje susidariusio kiekio) ir lyginant su 2009 m. padidėjo 28,1 proc. (šalyje padidėjo 4,6 proc., apskrityje – 10,6 proc.).

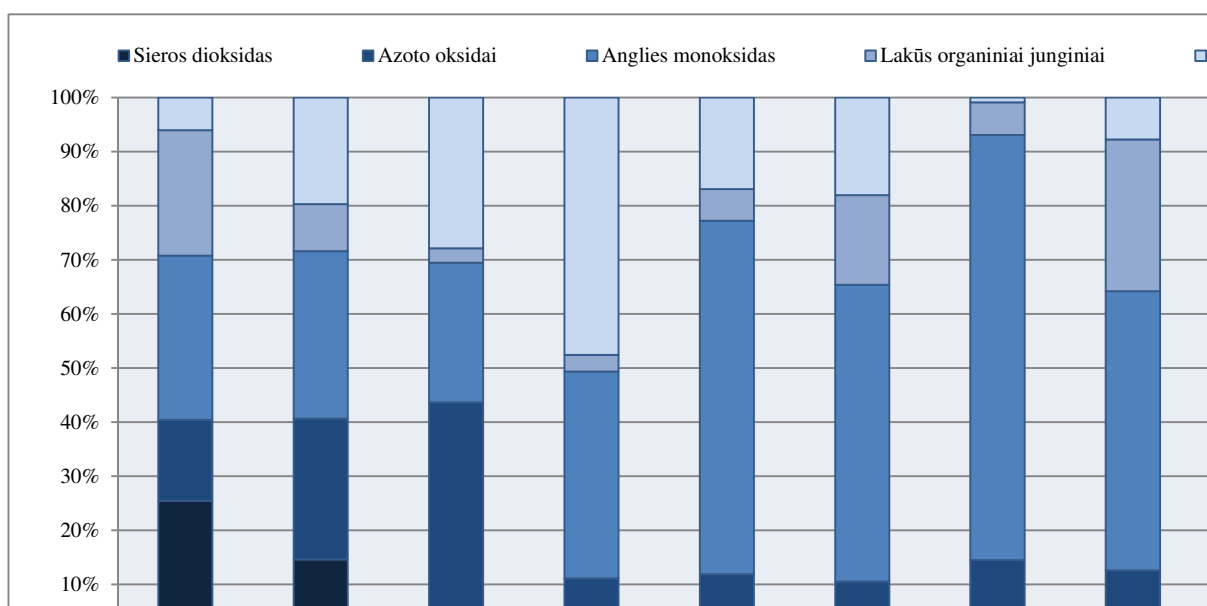
2011 m. vienam km² Ukmergės rajono savivaldybėje teko 330 kg į atmosferą išmestų teršalų. Šis rodiklis 2011 m. savivaldybėje buvo mažesnis nei šalyje (1.034 kg) ir apskrityje (732 kg), tačiau viršijo daugumos apskrities savivaldybių (išskyrus Vilniaus miesto ir rajono bei Elektrėnų) rodiklius. Vienam gyventojui tenkantis išmestų teršalų kiekis savivaldybėje 2011 m. siekė 11,6 kg ir buvo mažesnis nei šalyje (22,3 kg), tačiau viršijo apskrities (8,8 kg) rodiklį. Išmestų teršalų kiekis tenkantis vienam km², kaip ir vienam gyventojui tenkantis išmestų teršalų kiekis, 2009–2011 m. laikotarpiu savivaldybėje didėjo (padidėjo atitinkamai 27,9 ir 36,5 proc.).

4.4.1. lentelė. Teršalų emisija į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių

Vietovė / Metai	Išmestų teršalų kiekis tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui, kg			Išmestų teršalų kiekis tenkantis vienam gyventojui, kg		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	988	978	1.034	20,4	20,6	22,3
Vilniaus apskritis	661	749	732	7,8	8,9	8,8
Elektrėnų sav.	2.701	3173	3.600	53	63,5	73,6
Šalčininkų r. sav.	70	89	136	3	3,8	5,9
Širvintų r. sav.	173	187	246	8,5	9,4	12,8
Švenčionių r. sav.	192	240	235	11,3	14,4	14,4
Trakų r. sav.	130	151	165	4,5	5,3	5,8
Ukmergės r. sav.	258	309	330	8,5	10,5	11,6
Vilniaus m. sav.	8.853	9.604	6.809	6,5	7,1	5,1
Vilniaus r. sav.	191	235	502	4,3	5,2	11,2

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Dujinės ir skystosios medžiagos 2011 m. sudarė 91,7 proc. viso savivaldybėje į atmosferą išmesto teršalų kiekio. Likusi teršalų dalis (8,3 proc.) – kietosios medžiagos. Didžiąją dalį dujinių ir skystų medžiagų 2011 m. savivaldybėje sudarė anglies monoksidas – 51,6 proc. Dujinių ir skystųjų medžiagų išmetimai į atmosferą savivaldybėje 2011 m. sudarė 6,4 proc., kietųjų medžiagų – 7,6 proc. visų apskrities išmetimų.

4.4.1. pav. Dujinių ir skystųjų medžiagų struktūra ir kiekiai 2011 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Siekiant sumažinti pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai bei gerinti aplinkos oro kokybę, Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 23 d. sprendimu Nr. 7-50 patvirtinta Ukmergės rajono savivaldybės aplinkos oro kokybės valdymo programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas (iki 2014 metų). Priemonių plane numatyta: taršos šaltinių naudotojų aplinkosauginių dokumentų ir taršos šaltinių kontrolė; prevencinės priemonės planuojant ūkinę veiklą naujiems ūkio subjektams; aplinkos oro, užteršto kietosiomis dalelėmis gyvenamosiose vietovėse, mažinimas gerinant gatvių dangos kokybę, vykdant jų savalaikį valymą, kontroliuojant statybos ir griovimo darbų vykdymą; transporto srautų sureguliuavimas, automobilių stovėjimo aikštelių tinkamas išdėstymas, viešojo transporto parko atnaujinimas; aplinkos oro taršos normose apibrėžtų teršalų mažinimas; visuomenės informavimas ir švietimas apie aplinkos oro kokybę ir kt.

4.5. GYVENAMASIS FONDAS

Vienam Ukmergės rajono savivaldybės gyventojui 2012 m. pabaigoje vidutiniškai teko 32,5 m² naudingo gyvenamojo ploto (mieste – 29,8 m², kaime – 36,4 m²). Gyventojų apsirūpinimo būstu rodiklis savivaldybėje 2012 m. buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje (28,6 m²), apskrityje (27,8 m²) ir daugumoje apskrities savivaldybių (išskyrus Širvintų ir Švenčionių rajonus). 2009–2012 m. laikotarpiu vienam gyventojui tenkantis naudingas gyvenamasis plotas savivaldybėje, kaip ir šalyje bei visoje apskrityje, didėjo (padidėjo 14,4 proc.).

4.5.1. lentelė. Vienam gyventojui vidutiniškai tenka naudingo ploto 2009–2012 m. pabaigoje, m²

Vietovė / Metai	2009	2010	2011	2012	Skirtumas 2012 ir 2009 m. proc.
Lietuvos Respublika	26,1	26,6	27,9	28,6	9,6
Vilniaus apskritis	25,7	26,1	27,1	27,8	8,2
Elektrėnų sav.	25,3	25,9	27	27,4	8,3
Šalčininkų r. sav.	24,5	25,2	26,1	26,6	8,6
Širvintų r. sav.	30,5	31,1	32,2	33	8,2
Švenčionių r. sav.	30,3	31,1	32,3	32,8	8,3
Trakų r. sav.	26,6	27,2	28,3	28,7	7,9
Ukmergės r. sav.	28,4	30	31,5	32,5	14,4
Vilniaus m. sav.	25,2	25,5	26,4	27	7,1
Vilniaus r. sav.	24,8	25,7	27,2	27,7	11,7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. duomenimis, pagal nuosavybės formą, 98,1 proc. Ukmergės rajono savivaldybės gyvenamojo fondo priklausė privatiems asmenims. Privataus gyvenamojo fondo dalis savivaldybėje analizuojamu 2009–2012 m. laikotarpiu nežymiai (0,38 proc. p.) padidėjo.

Socialinis būstas. Socialinio būsto fondą sudaro savivaldybei nuosavybės teise priklausantys, taip pat patikėjimo teise jos valdomi gyvenamieji namai, jų dalys, butai (ir kitos tinkamos gyventi patalpos), skirti nuomoti šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į socialinį būstą. 2012 m. pabaigoje Ukmergės rajono savivaldybės administracijos žinioje buvo 403 socialiniai būstai, kurių bendras plotas sudarė beveik 17 tūkst. m². Juose 2012 m. buvo apgyvendinti 976 rajono gyventojai.

Sąrašuose socialiniam būstui nuomoti 2012 m. pabaigoje buvo 312 asmenų (šeimų). Iš jų jaunos šeimos sudarė 23,7 proc., neįgalūs asmenys – 19,2 proc., šeimos, auginančios 3 ir

daugiau vaikų – 8,0 proc., našlaičiai ir likę be tėvų globos asmenys – 7,4 proc., bendrajame sąraše buvo 40,4 proc. laukiančiųjų socialinio būsto. Socialinio būsto poreikis 2009–2012 m. laikotarpiu savivaldybėje kito netolygiai, o lyginant 2012 ir 2009 m. pabaigos duomenis išaugo 18,2 proc. (šalyje išaugo 21,3 proc., apskrityje – 21,9 proc.).

4.5.2. lentelė. Asmenys (šeimos), buvę sąrašuose socialiniam būstui nuomoti, 2009–2012 m. pabaigoje

Vietovė / Metai	2009	2010	2011	2012	Skirtumas 2012 ir 2009 m. proc.
Lietuvos Respublika	26047	28461	30484	31584	21,3
Vilniaus apskritis	6906	7440	8100	8420	21,9
Elektrėnų sav.	126	163	177	207	64,3
Šalčininkų r. sav.	171	187	224	249	45,6
Širvintų r. sav.	156	156	161	152	-2,6
Švenčionių r. sav.	307	325	345	336	9,4
Trakų r. sav.	204	228	276	307	50,5
Ukmergės r. sav.	264	247	303	312	18,2
Vilniaus m. sav.	5219	5615	6010	6289	20,5
Vilniaus r. sav.	459	519	604	568	23,7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Socialinio būsto kiekis savivaldybėje negali patenkinti poreikio, todėl būtinybe tampa kiekvienais metais koreguoti socialiai remtinų gyventojų eiles nuomai ir plėsti socialinio būsto fondą. 2012 m. asmenims ir šeimoms, įrašytiems į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į savivaldybės socialinį būstą, sąrašus, išnuomota 15 butų (Ukmergės mieste – 11, seniūnijose (kaime) – 4), tame tarpe: jaunų šeimų sąraše įrašytoms šeimoms – 3, šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų (įvaikių), sąraše – 3, buvusių našlaičių ar be tėvų globos likusių asmenų sąraše – 5, neįgalių asmenų (šeimų) sąraše – 3, bendrajame sąraše – 1. Išnuomoto socialinio būsto kiekis savivaldybėje 2009–2012 m. laikotarpiu kito netolygiai, o lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis sumažėjo 3,4 karto. Atitinkamai kito ir gavusių socialinį būstą dalis nuo visų buvusių sąrašuose socialiniam būstui nuomoti (lyginant 2012 ir 2009 m. duomenis sumažėjo 4 kartus).

4.5.3. lentelė. Socialinio būsto prieinamumas, 2009–2012 m. pabaigoje

Vietovė / Metai	Asmenys (šeimos), kurioms išnuomotas socialinis būstas				Dalys nuo buvusių sąrašuose socialiniam būstui nuomoti, proc.			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Lietuvos Respublika	1.191	831	949	1.086	4,6	2,9	3,1	3,4
Vilniaus apskritis	260	113	112	136	3,8	1,5	1,4	1,6
Elektrėnų sav.	6	3	16	4	4,8	1,8	9,0	1,9
Šalčininkų r. sav.	9	6	3	3	5,3	3,2	1,3	1,2
Širvintų r. sav.	14	7	4	14	9,0	4,5	2,5	9,2
Švenčionių r. sav.	15	14	12	30	4,9	4,3	3,5	8,9
Trakų r. sav.	13	21	3	10	6,4	9,2	1,1	3,3
Ukmergės r. sav.	51	19	36	15	19,3	7,7	11,9	4,8
Vilniaus m. sav.	152	36	36	53	2,9	0,6	0,6	0,8
Vilniaus r. sav.	-	7	2	7	0,0	1,3	0,3	1,2

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymo 11 straipsnio 6 dalimi, 2012 m. Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais išnuomoti 5 būstai asmenims (šeimoms), neįrašytoms į sąrašus.

4.6. SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS
Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas
Parengtas ir patvirtintas Ukmergės rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialusis planas.
Visiems UAB „Ukmergės vandenys“ teikiamų paslaugų vartotojams tiekiamas vanduo atitinka higienos normos HN 24:2003 reikalavimus.
Energetika
Patvirtintas Ukmergės rajono savivaldybės šilumos ūkio optimizavimo strateginis planas.
Įgyvendinami šilumos ūkio renovacijos projektai.
Transportas
Valstybinių kelių tankis vienas didžiausių apskrityje.
Aplinkos apsauga
Patvirtintas Ukmergės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas (iki 2018 metų).
Patvirtinta Ukmergės rajono savivaldybės aplinkos oro kokybės valdymo programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas (iki 2014 metų).
Gyvenamasis fondas
Sparčiai didėjantis ir vienas didžiausių apskrityje vienam gyventojui tenkantis naudingas gyvenamasis plotas.

SILPNYBĖS
Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas
Prie centralizuoto vandentiekio yra prisijungę apie 81,3 proc., o prie nuotekų tvarkymo sistemos apie 66,5 proc. savivaldybės gyventojų ¹ .
Daliai gyvenviečių (aptarnauja fiziniai asmenys) geriamas vanduo tiekiamas su padidinta geležies koncentracija arba nėra duomenų apie jo kokybę.
Nepakankamai išvystyta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra.
Energetika
Visose Ukmergės miesto katilinėse kūrenamos gamtinės dujos.
Transportas
Žvyro kelių dalis viena didžiausių apskrityje.
Nuostolinga UAB „Ukmergės autobusų parkas“ veikla vykdant būtinus visuomenei keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus.
Pasenęs autobusų parkas ir infrastruktūra.
Aplinkos apsauga
Didėjanti ir daugumos apskrities savivaldybių rodiklius viršijanti teršalų emisija į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių.
Nepakankamas atliekų rūšiavimas ir panaudojimas.
Gyvenamasis fondas
Mažos daugiabučių gyvenamųjų namų ir viešosios paskirties pastatų atnaujinimo apimtys.
Didėjantis socialinio būsto poreikis ir sumažėjęs šio būsto prieinamumas.

¹ LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (priimto 2006–07–13 LR Seimo nutarimu Nr. X–764) ir Nacionalinės darnaus vystimosi strategijos (patvirtintos LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160) nuostatos skelbia, kad 95 proc. kiekvienos savivaldybės gyventojų turi būti aprūpinami viešojo vandens tiekėjo teikiamomis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis.

GALIMYBĖS
Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas
ES fondų parama vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimui ir plėtrai. Didesnė savavališkų prisijungimų į nuotekų tinklus kontrolė.
Energetika
Šilumos trasų ir šilumos tiekimo objektų atnaujinimas. Šilumos, gaminamos naudojant biokurą, dalies Ukmergės mieste didinimas.
Transportas
Transporto tinklo plėtra, kelių infrastruktūros gerinimas ir eismo saugumo didinimas. Autobusų parko ir infrastruktūros atnaujinimas, maršrutų optimizavimas.
Aplinkos apsauga
Taršos mažinimas didinant efektyvių energijos šaltinių panaudojimą. Atliekų rūšiavimo ir perdirbimo infrastruktūros tobulinimas. Aplinkosauginio švietimo vykdymas siekiant efektyvaus atliekų rūšiavimo ir gamtinės aplinkos tausojimo.
Gyvenamasis fondas
Daugiabučių gyvenamųjų ir viešosios paskirties pastatų renovavimas siekiant pagerinti jų fizinę būklę ir estetinį vaizdą. Socialinio būsto plėtra.

GRĖSMĖS
Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas
Ribotos Savivaldybės finansinės galimybės neleis pasiekti nuostatos, kad 95 proc. gyventojų būtų aprūpinami viešojo vandens tiekėjo teikiamomis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis. Esamos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros susidėvėjimas ir nepakankama aprėptis sąlygos gyvenamosios aplinkos patrauklumo mažėjimą ir aplinkos taršos didėjimą.
Energetika
Šilumos energijos gamybos sąnaudų didėjimas ir su tuo susijęs gyventojų nesugebėjimas laiku atsiskaityti už suteiktas paslaugas.
Transportas
Avaringumo rodiklių blogėjimas dėl nepakankamų investicijų į transporto infrastruktūros būklės gerinimą. Ukmergės autobusų parko nuostolių didėjimas, dėl mažėjančio keleivių skaičiaus.
Aplinkos apsauga
Oro užterštumo didėjimas dėl augančio automobilių srauto ir kitų taršos faktorių. Nepakankamas atliekų rūšiavimas dėl aplinkosauginio švietimo ir gyventojų savimonės stokos. Nepakankamas atliekų panaudojimas dėl infrastruktūros trūkumo.
Gyvenamasis fondas
Mažėjantis socialinio būsto prieinamumas dėl nepakankamo finansavimo socialinio būsto plėtrai. Nepakankamos daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo apimtys dėl žemo gyventojų pajamų lygio.

III. UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA IR PRIORITETAI

Rengiant Ukmergės rajono savivaldybės ilgalaikės plėtros strategiją 2014–2020 m., bendradarbiaujant su Ukmergės rajono savivaldybės administracijos darbuotojais ir Savivaldybės politikais, suformuluota Ukmergės rajono savivaldybės vizija:

Ukmergė rajonas – stiprias istorines-kultūrinės šaknis turintis Aukštaitijos kraštas, strategiškai patrauklus investuoti, kurti verslą bei realizuoti kūrybinius sumanymus.

Prioritetinės sritys strateginiame plane dalinamos į tikslus, o tikslai – į uždavinius. Kiekvienas uždavinys susideda iš vienos ar daugiau priemonių, pateiktų Ukmergės rajono savivaldybės plėtros priemonių plane.

Ukmergės rajono savivaldybės plėtros prioritetinės sritys, tikslai ir uždaviniai:

1. PRIORITETINĖ SRITIS. KONKURENCINGUMO DIDINIMAS IR PALANKIOS VERSLUI APLINKOS KŪRIMAS	
1.1. TIKSLAS	Kurti patrauklią aplinką verslo plėtrai ir investicijų pritraukimui
1.1.1. UŽDAVINYS	Gerinti verslo ir investicinę aplinką
1.1.2. UŽDAVINYS	Skatinti viešojo ir privataus sektorių partnerystę
1.2. TIKSLAS	Efektyviai išnaudoti rajono turistinį potencialą
1.2.1. UŽDAVINYS	Plėtoti ir atnaujinti viešąją turizmo infrastruktūrą
1.2.2. UŽDAVINYS	Skatinti turizmo paslaugų ir rinkodaros plėtrą
1.3. TIKSLAS	Gerinti gyvenimo ir ekonominės veiklos sąlygas kaimo vietovėse
1.3.1. UŽDAVINYS	Sudaryti palankias sąlygas žemės ūkio ir kitai ekonominei veiklai, skatinti konkurencingumą
1.3.2. UŽDAVINYS	Kurti patrauklias gyvenimo sąlygas kaimo vietovėse

2. PRIORITETINĖ SRITIS. VISUOMENĖS GEROVĖS KŪRIMAS IR PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS	
2.1. TIKSLAS	Didinti švietimo sistemos efektyvumą, vaikų ir jaunimo užimtumą
2.1.1. UŽDAVINYS	Užtikrinti efektyvų ir kokybišką švietimo paslaugų teikimą
2.1.2. UŽDAVINYS	Didinti vaikų ir jaunimo užimtumą
2.2. TIKSLAS	Teikti kokybiškas ir prieinamas sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas
2.2.1. UŽDAVINYS	Teikti kokybiškas ir prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas
2.2.2. UŽDAVINYS	Užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūrą, propaguoti sveiką gyvenseną
2.2.3. UŽDAVINYS	Didinti socialinių paslaugų įvairovę, gerinti jų kokybę ir prieinamumą, mažinti socialinę atskirtį
2.3. TIKSLAS	Plėtoti kultūros ir sporto paslaugas, skatinti gyventojų aktyvumą
2.3.1. UŽDAVINYS	Gerinti kultūrinę aplinką, didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą
2.3.2. UŽDAVINYS	Gerinti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą, skatinti sporto plėtrą

2.4. TIKSLAS	Didinti savivaldybės veiklos efektyvumą
2.4.1. UŽDAVINYS	Gerinti savivaldybės valdymą, viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą
2.4.2. UŽDAVINYS	Sudaryti sąlygas nevyriausybinių sektoriaus plėtrai

3. PRIORITETINĖ SRITIS. DARNI TERITORIJŲ IR INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA	
3.1. TIKSLAS	Užtikrinti efektyvią inžinerinio aprūpinimo infrastruktūrą
3.1.1. UŽDAVINYS	Vykdyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą
3.1.2. UŽDAVINYS	Didinti energetikos sistemų efektyvumą
3.2. TIKSLAS	Gerinti susisiekimo sąlygas ir eismo saugumą
3.2.1. UŽDAVINYS	Plėtoti ir tobulinti susisiekimo infrastruktūrą bei viešojo transporto paslaugas
3.3. TIKSLAS	Išsaugoti ir gerinti aplinkos kokybę
3.3.1. UŽDAVINYS	Kurti pažangią ir ekonomiškai pagrystą atliekų tvarkymo sistemą
3.3.2. UŽDAVINYS	Gerinti aplinkos būklę, užtikrinti sveiką gyvenamąją aplinką
3.4. TIKSLAS	Užtikrinti darnią gyvenamąją aplinką ir teritorinę plėtrą
3.4.1. UŽDAVINYS	Planuoti rajono teritorijų plėtrą ir racionalų išteklių naudojimą
3.4.2. UŽDAVINYS	Kurti patrauklią ir patogią gyvenamąją aplinką

Ukmergės rajono savivaldybės
Ilgalaikės plėtros strategijos 2014–2020 m.
1 priedas

UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
1	KONKURENCINGUMO DIDINIMAS IR PALANKIOS VERSLUI APLINKOS KŪRIMAS			
1.1	Kurti patrauklią aplinką verslo plėtrai ir investicijų pritraukimui			
1.1.1	Gerinti verslo ir investicinę aplinką			
1.1.1.1	Žemės sklypų investuotojams suformavimas	Suformuotų sklypų plotas, ha	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
1.1.1.2	Administracinės naštos verslui mažinimas	Priimtų sprendimų, mažinant administracinę našta, skaičius	2014–2020	URSA Finansų skyrius, Mokesčių ir ekonominės analizės skyrius
1.1.1.3	Rajono verslo aplinkos tyrimų vykdymas	Periodiškai atliekami tyrimai	2014–2020	Vilniaus PPAR Ukmergės filialas
1.1.1.4	Efektyvios verslo subjektų rėmimo sistemos kūrimas	Paremtų verslo subjektų skaičius; SVV rėmimo fondo dalis nuo bendro savivaldybės biudžeto (proc.)	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.1.5	Investuotojams patrauklios savivaldybės įvaizdžio formavimas	Suorganizuotų rajono pristatymų potencialiems investuotojams skaičius; Informacinių iniciatyvų skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.1.6	Verslumą skatinančių renginių organizavimas	Suorganizuotų seminarų, renginių, konkursų, verslo misijų ir kt. skaičius; Renginių dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.1.7	Įmonių klasterizacijos skatinimas	Suorganizuotų klasterizaciją skatinančių renginių skaičius; Renginių dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
				PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.2	Skatinti viešojo ir privataus sektorių partnerystę			
1.1.2.1	Verslo ir viešojo sektoriaus partnerystės stiprinimas	Sprendimų, priimtų bendradarbiaujant su verslo atstovais, skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.2.2	Verslo iniciatyvų, prisidedančių prie viešosios infrastruktūros gerinimo, rėmimas	Paremtų ir įgyvendintų iniciatyvų skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.1.2.3	Valstybės, savivaldybės ir verslo organizacijų bendradarbiavimo skatinimas siekiant mažinti nedarbą	Bendradarbiaujančių organizacijų skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Vilniaus PPAR Ukmergės filialas, Ukmergės TVIC
1.2.	Efektyviai išnaudoti rajono turistinį potencialą			
1.2.1	Plėtoti ir atnaujinti viešąją turizmo infrastruktūrą			
1.2.1.1	Turizmo traukos objektų ir turizmo viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra bei pritaikymas rekreacijai, turizmui	Atnaujintų / išplėstų bei rekreacijai ir turizmui pritaikytų objektų skaičius; Įrengtų / atnaujintų poilsio vietų, apžvalgos aikštelių, prieplaukų, aikštelių skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės TVIC
1.2.1.2	Turizmo informacinės infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	Įrengtų ir atnaujintų informacinių priemonių skaičius (kelio ženklai, stendai, nuorodos ir kt.)	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės TVIC
1.2.2	Skatinti turizmo paslaugų ir rinkodaros plėtrą			
1.2.2.1	Informacijos apie rajono turizmo produktus, išteklius, gamtos ir kultūros	Informacinių renginių / leidinių skaičius; Rajono pristatymų įvairiuose renginiuose skaičius;	2014–2020	Ukmergės TVIC, URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius,

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
	vertybes sklaida	Ukmergės TVIC interesantų skaičius		Ukmergės kraštotyros muziejus
1.2.2.2	Turizmo sektoriaus paslaugų kokybės gerinimas	Periodiškai atliekami turizmo paslaugų tyrimai; Turizmo paslaugų tiekėjams suorganizuotų renginių skaičius	2014–2020	Ukmergės TVIC, URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės kraštotyros muziejus
1.2.2.3	Turizmo produktų įvairovės skatinimas ir pasiūlos didinimas	Sukurtų naujų turizmo produktų skaičius	2014–2020	Ukmergės TVIC, URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės kraštotyros muziejus
1.3	Gerinti gyvenimo ir ekonominės veiklos sąlygas kaimo vietovėse			
1.3.1	Sudaryti palankias sąlygas žemės ūkio ir kitai ekonominei veiklai, skatinti konkurencingumą			
1.3.1.1	Melioracijos ir hidrotechninių statinių rekonstrukcija	Įgyvendintų rekonstrukcijos projektų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
1.3.1.2	Žemės ūkio ir kitą ekonominę veiklą skatinančių renginių organizavimas	Organizuotų renginių, konkursų, švenčių skaičius; Renginių dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius, Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius
1.3.1.3	Ekologinės žemdirbystės, netradicinių žemės ūkio šakų ir kitų ekonominių veiklų skatinimas	Paremtų ūkinių vienetų skaičius; Įgyvendintų informacinių priemonių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius, VVG
1.3.2	Kurti patrauklias gyvenimo sąlygas kaimo vietovėse			
1.3.2.1	Viešųjų pastatų, bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos modernizavimas kaimo vietovėse	Įgyvendintų projektų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius, Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, VVG
1.3.2.2	Universalių daugiafunkcių centrų paslaugų plėtra	UDC teikiamų paslaugų skaičius; Paslaugų gavėjų skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
1.3.2.3	Tradicinių amatų skatinimas	Veikiančių tradicinių amatų centrų skaičius; Sertifikuotų amatininkų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius, VVG

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
1.3.2.4	Jaunų žmonių įsikūrimo kaimo vietovėse skatinimas	Besikreipiančių ir gavusių paramą asmenų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius, VVG
2	VISUOMENĖS GEROVĖS KŪRIMAS IR PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS			
2.1	Didinti švietimo sistemos efektyvumą, vaikų ir jaunimo užimtumą			
2.1.1	Užtikrinti efektyvų ir kokybišką švietimo paslaugų teikimą			
2.1.1.1	Savivaldybės įstaigų, teikiančių ugdymo paslaugas, modernizavimas ir infrastruktūros gerinimas	Rekonstruotų ar suremontuotų pastatų skaičius / patalpų plotas (m ²); Sutvarkytų teritorijų plotas (ha)	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.1.1.2	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planų rengimas ir įgyvendinimas	Pertvarkos planų įgyvendinimas (proc.); Mokinių skaičiaus vidurkis klasės komplekte pagal ugdymo programas; Vaikų, gyvenančių toliau nei 3 km. nuo mokyklos, pavėžėjimas (proc.)	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.1.1.3	Saugios, modernios edukacinės aplinkos mokyklose kūrimas	Ugdymo įstaigų, turinčių higienos pasus / aplinkos stebėjimo kameras, dalis (proc.); Kompiuterių, tenkančių vienam vaikui, skaičius; Mokyklų, turinčių interaktyvias lentas, skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.1.1.4	Kūrybiškumą, lyderystę, inovatyvumą skatinančių projektų įgyvendinimas	Projektų, kuriuose dalyvaujama, skaičius; Finansuotų projektų skaičius; Projektų dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.1.1.5	Mokinių neformaliojo (pasirenkamojo) švietimo paslaugų užtikrinimas ir plėtra	Mokinių, dalyvaujančių neformaliojo (pasirenkamojo) švietimo veikloje, dalis (proc.); Naujų programų skaičius	2014–2020	URSA švietimo ir sporto skyrius
2.1.1.6	Informacinių komunikacinių technologijų diegimo švietimo įstaigose plėtra	Sukurta informacinė duomenų valdymo sistema; Mokyklų, turinčių intranetą, skaičius; Kompiuterizuotų mokytojų darbo vietų skaičius; Mokyklų, naudojančių elektroninės kontrolės sistemas, skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Informacinių technologijų skyrius

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
2.1.1.7	Mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumo ir kokybės užtikrinimas	Mokinių, besimokančių pagal pradinio, pagrindinio ugdymo programas, skaičius; Suaugusiųjų, besimokančiųjų pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, skaičius; Nuotoliniu būdu besimokančių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Ukmergės švietimo centras, Vilniaus teritorinės darbo biržos Ukmergės skyrius
2.1.1.8	Pedagoginės, psichologinės, socialinės, specialiosios pagalbos teikimo užtikrinimas	Įvertintų ir gavusių pedagoginę / psichologinę pagalbą asmenų skaičius; Vaikų, dalyvaujančių pagalbos dienų centrų veikloje, skaičius; Mokinių, tenkančių vienam pagalbos specialistui, skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.1.1.9	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo aprėpties ir paslaugų kokybės didinimas	Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, skaičius; Nepatekusių į ikimokyklinio ugdymo įstaigas vaikų skaičius; Naujai įkurtų ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo grupių skaičius	2014-2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.1.2	Didinti vaikų ir jaunimo užimtumą			
2.1.2.1	Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų efektyvumo didinimas	Sukurta ir veikianti jaunimo informavimo sistema	2014–2020	URSA Vaiko teisių apsaugos skyrius
2.1.2.2	Jaunimo organizacijų plėtros ir veiklos skatinimas	Veikiančių jaunimo organizacijų skaičius; Paremto iniciatyvų / projektų skaičius	2014–2020	URSA Vaiko teisių apsaugos skyrius
2.1.2.3	Jaunimo organizacijų ir savivaldos bendradarbiavimo skatinimas, įgyvendinant jaunimo politiką rajone	Mokyklose veikiančių mokinių savivaldos institucijų skaičius; Jaunimo ir vietos savivaldos bendrų renginių skaičius; Renginių dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius
2.1.2.4	Sąlygų vaikų ir jaunimo laisvalaikio užimtumui sudarymas	Jaunimo laisvalaikio centro veiklų dalyvių skaičius; Vaikų dienos centrų skaičius; Įrengtų	2014–2020	URSA Vaiko teisių apsaugos skyrius, Švietimo ir sporto skyrius,

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
		/ atnaujintų atvirųjų jaunimo erdvių / vaikų žaidimo aikštelių skaičius		Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius
2.2	Teikti kokybiškas ir prieinamas sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas			
2.2.1	Teikti kokybiškas ir prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas			
2.2.1.1	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių savivaldybės įstaigų infrastruktūros gerinimas	Rekonstruotų ar suremontuotų pastatų skaičius / patalpų plotas (m ²); Sutvarkytų teritorijų plotas (ha)	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.2.1.2	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių savivaldybės įstaigų medicininės ir kitos įrangos įsigijimas / atnaujinimas	Atnaujintos įrangos dalis nuo visos įrangos kurią reikia atnaujinti (proc.); Naujai įsigytos įrangos skaičius	2014–2020	Viešoji įstaiga Ukmergės ligoninė, Ukmergės PSPC
2.2.1.3	Elektroninių paslaugų teikimo sveikatos sektoriuje plėtra	Įdiegtų / pagerintų e. paslaugų skaičius; Elektroniniu būdu teikiamų paslaugų dalis, nuo visų paslaugų, kurios gali būti teikiamos el. būdu (proc.); Paslaugomis pasinaudojusių asmenų skaičius	2014–2020	Viešoji įstaiga Ukmergės ligoninė, Ukmergės PSPC, URSA Informacinių technologijų skyrius
2.2.2	Užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūrą, propaguoti sveiką gyvenimą			
2.2.2.1	Visuomenės sveikatą stiprinančių programų įgyvendinimas	Įgyvendintų programų skaičius; Socialinių partnerių skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius
2.2.2.2	Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ugdymo įstaigose užtikrinimas	Ugdymo įstaigų, kuriuose teikiamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
2.2.2.3	Sveikos gyvensenos ir jos kultūros formavimas, sveikatos mokymas	Suorganizuotų mokymų skaičius; Mokymų dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
2.2.3	Didinti socialinių paslaugų įvairovę, gerinti jų kokybę ir prieinamumą, mažinti socialinę atskirtį			
2.2.3.1	Nestacionarių socialinių paslaugų prieinamumo socialinės rizikos šeimoms ir jų vaikams, asmenims patyrusiems socialinę riziką	Įsteigti nakvynės namai; Įkurtas šeimos centras; Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas gavusių asmenų skaičius;	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
	užtikrinimas	Socialinės priežiūros paslaugas gavusių asmenų skaičius		
2.2.3.2	Dienos socialinės globos ir slaugos asmens namuose bei institucijoje paslaugų teikimas	Patenkintų prašymų dalis nuo visų pateiktų prašymų paslaugai gauti (proc.)	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras
2.2.3.3	Socialinių paslaugų teikimo vaikams, neįgaliems, pagyvenusiems ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose ir institucijoje plėtra	Įsteigti globos namai; Naujai įsteigtuose globos namuose paslaugas gavusių asmenų skaičius; Socialines paslaugas namuose gavusių asmenų skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras
2.2.3.4	Socialinių paslaugų centrų, atitinkamoms tikslinėms grupėms, steigimas ir plėtra	Įsteigtų / išplėstų socialinių paslaugų centrų skaičius; Paslaugų gavėjų skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius
2.2.3.5	Savarankiško gyvenimo namų, įvairioms tikslinėms grupėms, steigimas	Įsteigti savarankiško gyvenimo namai; Naujai įsteigtuose savarankiško gyvenimo namuose paslaugas gavusių asmenų skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius
2.2.3.6	Mieste ir kaime socialines paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros gerinimas	Įsigytų, rekonstruotų ar suremontuotų pastatų skaičius / patalpų plotas (m ²); Sutvarkytų teritorijų plotas (ha)	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius
2.2.3.7	Savivaldybės socialinio būsto fondo tvarkymas ir plėtra	Įsigytų / pastatytų / renovuotų socialinių būstų skaičius; Patenkintų prašymų dalis nuo visų pateiktų prašymų paslaugai gauti (proc.)	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.2.3.8	Elektroninių paslaugų teikimo socialiniame sektoriuje plėtra	Įdiegtų / pagerintų e. paslaugų skaičius; Elektroniniu būdu teikiamų paslaugų dalis, nuo visų paslaugų, kurios gali būti teikiamos el. būdu (proc.); Paslaugomis pasinaudojusių asmenų skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius, Informacinių technologijų skyrius
2.2.3.9	Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems teikimo tobulinimas	Sudarytos sąlygos neįgaliesiems gauti socialinės rehabilitacijos paslaugas; Paslaugas gavusių asmenų skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
2.2.3.10	Laikinos vaikų globos namuose paslaugų kūrimas ir plėtra	Priimančių šeimų skaičius; Paslaugas gavusių vaikų skaičius	2014-2020	URSA Vaiko teisių apsaugos skyrius
2.3	Plėtoti kultūros ir sporto paslaugas, skatinti gyventojų aktyvumą ir saviraišką			
2.3.1	Gerinti kultūrinę aplinką, didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą			
2.3.1.1	Kultūros paslaugas teikiančių savivaldybės įstaigų infrastruktūros ir aplinkos gerinimas	Ukmergės kraštotyros muziejaus filialų skaičiaus išplėtimas (buvusio "Draugystės" kino teatro, buvusios žydų mokyklos, Šventupės dvaro pastatų rekonstrukcija); Rekonstruotų ar suremontuotų pastatų / patalpų plotas (m ²) (V. Šlaito viešosios bibliotekos, Ukmergės kultūros centro rekonstrukcija); Sutvarkytų teritorijų plotas (ha); Parengta Vandens ir Šventosios (Pabaisko) muziejų įkūrimo techninė dokumentacija	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.3.1.2	Viešųjų erdvių pritaikymas kultūros ir laisvalaikio poreikiams	Kultūros ir laisvalaikio poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių skaičius; Parengta Pabaisko mūšio vietos sutvarkymo techninė dokumentacija	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.3.1.3	Aktyvesnės ir profesionalesnės savivaldybės meno kolektyvų, kultūros organizacijų, atskirų menininkų veiklos skatinimas	Įgyvendintų priemonių skaičius; Meno saviveiklos kolektyvuose dalyvaujančių asmenų skaičius; Sukurtas kultūros darbuotojų skatinimo finansinis mechanizmas	2014–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius
2.3.1.4	Dalyvavimas tarptautinėse, respublikinėse ir regioninėse kultūros programose / projektuose	Programų / projektų, kuriuose dalyvauta, skaičius; Įgyvendintų priemonių skaičius; Parengtų edukacinių-kultūrinių programų skaičius	2014–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės TVIC
2.3.1.5	Savivaldybės kultūros paveldo saugojimas,	Sutvarkytų ir visuomenės poreikiams pritaikytų	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
	tvarkymas ir populiarinimas	objektų skaičius; A. Smetonos dvaro sodybos vystymas		viešosios tvarkos skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.3.1.6	Skatinti kultūros ir kūrybinio sektoriaus verslumą	Kūrybinių industrijų įmonių skaičius	2014–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės TVIC
2.3.1.7	Kultūros renginių populiarinimas, informacijos apie kultūrą ir kultūros paslaugas sklaida	Kultūros renginių skaičius; Informacinių iniciatyvų skaičius; Kultūros įstaigų lankytojų skaičius	2014–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Ukmergės TVIC
2.3.1.8	Išplėsti kultūros plėtros programų funkcijas, paverčiant jas rajono kūrėjų kūrybinių projektų iniciavimo ir rėmimo instrumentu	Įgyvendintų kultūros plėtros programų, kūrybinių projektų skaičius	2014–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius
2.3.2	Gerinti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą, skatinti sporto plėtrą			
2.3.2.1	Sporto ir aktyvaus laisvalaikio objektų infrastruktūros modernizavimas ir plėtra	Įrengtų / modernizuotų sporto ir aktyvaus laisvalaikio objektų skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
2.3.2.2	Sportinės veiklos pasirinkimo galimybių didinimas, gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	Parengtų ir įgyvendintų fizinio aktyvumo skatinimo programų skaičius; Naujų sporto šakų skaičius / dalyvių skaičius jose	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Ukmergės sporto centras
2.3.2.3	Kūno kultūros ir sporto programų /projektų finansavimas ir įgyvendinimas	Remiamų sporto klubų programų / projektų skaičius; Programų ir projektų dalyvių skaičius; Skiriamų lėšų suma	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
2.3.2.4	Rajoninių, respublikinių, tarptautinių kūno kultūros ir sporto renginių organizavimas, dalyvavimas ir plėtra	Suorganizuotų renginių skaičius; Renginių dalyvių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius, Ukmergės sporto centras
2.4	Didinti savivaldybės veiklos efektyvumą			
2.4.1	Gerinti savivaldybės valdymą, viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą			
2.4.1.1	Savivaldybės darbuotojų, politikų bei savivaldybei pavaldžių įstaigų darbuotojų kompetencijų tobulinimas	Kompetencijų tobulinusių asmenų skaičius (politikų / administracijos darbuotojų / pavaldžių įstaigų darbuotojų)	2014–2020	URSA Bendrasis skyrius, Švietimo ir sporto skyrius

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
2.4.1.2	Visuotinės kokybės vadybos ir į rezultatus orientuoto valdymo principų diegimas	Įdiegtų priemonių / sistemų skaičius	2014–2020	URSA Bendrasis skyrius
2.4.1.3	Savivaldybės, jos įstaigų ir įmonių teikiamų viešųjų paslaugų vartotojų poreikių patenkinimo tyrimai	Atliktų tyrimų skaičius	2014–2020	URSA Bendrasis skyrius
2.4.1.4	Savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų informacinių technologijų ir ryšių infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Įdiegtų priemonių / metodų skaičius	2014–2020	URSA Informacinių technologijų skyrius
2.4.1.5	Savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų ir įmonių materialinės bazės bei transporto priemonių atnaujinimas ir plėtra	Įstaigų, atnaujinusių materialinę bazę, skaičius; Įsigytų transporto priemonių skaičius	2014–2020	URSA Apskaitos skyrius, Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
2.4.1.6	Strateginio planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas	Parengtų ir įgyvendinamų strateginių planų, strategijų, studijų skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius
2.4.1.7	Interaktyvių e. demokratijos paslaugų plėtra	Įdiegtų / pagerintų e. paslaugų skaičius; Paslaugomis pasinaudojusių asmenų skaičius	2014–2020	URSA Informacinių technologijų skyrius, Tarybos sekretoriatas
2.4.1.8	Savivaldybės įvaizdžio formavimo gerinimas	Įgyvendintų įvaizdžio gerinimo priemonių skaičius	2014–2020	URSA Strateginės plėtros ir investicijų skyrius, Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Bendrasis skyrius
2.4.2	Sudaryti sąlygas nevyriausybinių sektoriaus plėtrai			
2.4.2.1.	Nevyriausybinių organizacijų kompetencijų ir institucinių gebėjimų tobulinimas	Suorganizuotų bei inicijuotų mokymų ir juose dalyvavusių asmenų skaičius; Parengta miesto VVG strategija	2015–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius
2.4.2.2.	NVO veiklų įvairovės bei visuomenės informuotumo apie nevyriausybinių sektorių didinimas	Įgyvendintų įvairovės skatinimo priemonių skaičius; Įgyvendintų informuotumo didinimo priemonių skaičius	2015–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių skyrius, Informacinių technologijų skyrius
2.4.2.3.	Vidinių ir tarpsektorinių NVO bendradarbiavimo ir	Suorganizuotų bei inicijuotų	2015–2020	URSA Kultūros ir viešųjų ryšių

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
	partnerystės ryšių plėtra	bendradarbiavimo forumų ir dalyvavusių asmenų skaičius		skyrius
3.	DARNI TERITORIJŲ IR INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA			
3.1	Užtikrinti efektyvią inžinerinio aprūpinimo infrastruktūrą			
3.1.1	Vykdėti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą			
3.1.1.1	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų inventorizacija	Inventorizuotų tinklų ilgis (km)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.1.2	Geriamojo vandens kokybės gerinimo, geležies šalinimo įrenginių įrengimas	Įrengtų geriamo vandens gerinimo įrenginių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.1.3	Nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas ir įrengimas	Rekonstruotų ir naujai įrengtų nuotekų valymo įrenginių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.1.4	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklo rekonstravimas ir įrengimas	Įrengtų ir rekonstruotų vandentiekio / nuotekų tinklų ilgis (km)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.1.5	Lietaus nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūros rekonstravimas ir įrengimas	Įrengtų ir rekonstruotų lietaus nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km), valymo įrenginių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.1.6	Bešeimininkų ir nenaudojamų požeminių vandens gręžinių likvidavimas / konservavimas	Likviduotų ir užkonservuotų požeminių vandens gręžinių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.2	Didinti energetikos sistemų efektyvumą			
3.1.2.1	Savivaldybei priklausančių pastatų energetinio efektyvumo didinimas	Pastatų, kuriuose pagerintas energetinis efektyvumas, skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.2.2	Apšvietimo tinklų atnaujinimas ir plėtra, energijos taupymo priemonių diegimas	Naujai įrengtų / atnaujintų apšvietimo tinklų ilgis (km); Įdiegtų energijos taupymo priemonių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.1.2.3	Energijos gamybos ir tiekimo efektyvumo didinimas, įrengiant ir modernizuojant katilines bei centralizuoto šilumos tiekimo tinklus	Naujai įrengtų / modernizuotų katilinių skaičius, centralizuoto šilumos tiekimo tinklų ilgis (km)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2	Gerinti susisiekimo sąlygas ir eismo saugumą			

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
3.2.1	Plėtoti ir tobulinti susisiekimo infrastruktūrą bei viešojo transporto paslaugas			
3.2.1.1	Saugaus eismo administravimo tobulinimas	Parengtas ir įgyvendinamas ilgalaikis Ukmergės rajono susisiekimo infrastruktūros ir saugaus eismo vystymo planas	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.2	Tranzitinio eismo srautų minimizavimas tiesiant aplinkkelius	Nutiestas pietinis Ukmergės miesto aplinkkelis su tiltu per Šventosios upę; Pratęstas Ukmergės miesto pietinis aplinkkelis, sujungiant Vilniaus g. ir kelią Nr. 115 Ukmergė-Molėtai; Nutiestas Deltuvos gyvenvietės aplinkkelis	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.3	Vietinės reikšmės kelių (gatvių) ir jų statinių inventorizavimas ir įteisinimas	Inventorizuotų ir įteisintų vietinės reikšmės kelių (gatvių) dalis (proc.)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.4	Vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklo atnaujinimas ir plėtra	Atnaujintų / naujai įrengtų vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgis (km)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.5	Saugaus eismo priemonių diegimas ir atnaujinimas	Įdiegtų / atnaujintų saugaus eismo priemonių skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.6	Automobilių stovėjimo aikštelių tinklo atnaujinimas ir plėtra	Atnaujintų / naujai įrengtų automobilių stovėjimo aikštelių skaičius / plotas (m ²)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.7	Viešojo transporto infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	Įrengtų / atnaujintų stotelių skaičius; Rekonstruotas autobusų stoties pastatas; Įgyvendintų alternatyviais degalais varomų transporto priemonių infrastruktūros projektų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.8	Pėsčiųjų, dviračių ir kito bevariklio transporto takų, kelių ir kitos su tuo susijusios infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	Įrengtų / atnaujintų šaligatvių, pėsčiųjų, dviračių ir kito bevariklio transporto takų ir kelių ilgis (km)	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.2.1.9	UAB „Ukmergės autobusų parkas“ turimo autobusų parko atnaujinimas	Įsigytų viešojo transporto priemonių skaičius	2014–2020	Ukmergės autobusų parkas

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
3.2.1.10	Saugaus eismo prevencijos ir kontrolės vykdymas	Parengtų programų / projektų saugaus eismo tematika skaičius; Suorganizuotų informacinių priemonių skaičius	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.3	Išsaugoti ir gerinti aplinkos kokybę			
3.3.1	Kurti pažangią ir ekonomiškai pagrįstą atliekų tvarkymo sistemą			
3.3.1.1	Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas ir vystymas	Viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 proc. Savivaldybės teritorijos esančių atliekų turėtojų	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.3.1.2	Antrinių žaliavų ir biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimo galimybių didinimas	Surinktų antrinių žaliavų / biologiškai skaidžių atliekų kiekis (ton.)	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.3.2	Gerinti aplinkos būklę, užtikrinti sveiką gyvenamąją aplinką			
3.3.2.1	Vandens telkinių ir jų pakrančių valymas ir tvarkymas	Išvalytų vandens telkinių plotas (ha), pakrančių ilgis (km)	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.3.2.2	Užterštų teritorijų tvarkymas	Sutvarkytų užterštų teritorijų plotas (m ²)	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.3.2.3	Triukšmo valdymo ir prevencijos sistemos formavimas	Nustatytų tyliųjų zonų skaičius; Įgyvendintų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių skaičius; Tyliųjų zonų, kuriuose vykdomas triukšmo monitoringas, skaičius	2014–2020	URSA Socialinės paramos skyrius
3.3.2.4	Visuomenės švietimas aplinkos apsaugos bei atliekų tvarkymo srityse	Įgyvendintų visuomenės švietimo priemonių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
3.4	Užtikrinti darnią gyvenamąją aplinką ir teritorinę plėtrą			
3.4.1	Planuoti rajono teritorijų plėtrą ir racionalų išteklių naudojimą			
3.4.1.1	Teritorijų planavimo dokumentų rengimas ir atnaujinimas	Parengtų / atnaujintų teritorijų planavimo dokumentų skaičius	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
3.4.1.2	Geografinės informacinės sistemos – interneto svetainės (GIS) plėtra	Atnaujinama interaktyvi interneto svetainė – žemėlapis	2014–2020	URSA Informacinių technologijų skyrius

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
3.4.1.3	Žemės sklypų prie Savivaldybei priklausančių statinių suformavimas ir įteisinimas	Suformuotų ir įteisintų žemės sklypų skaičius	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
3.4.1.4	Infrastruktūros atnaujinimo ir plėtros projektinės dokumentacijos rengimas	Parengtos projektinės dokumentacijos vienetų skaičius; Parengtos tikslinių teritorijų vystymo projektinės ir techninės dokumentacijos vienetų skaičius (Kęstučio aikštė, Draugystės skveras, Pilies parkas, Ligoninės parkas, Klaipėdos g. skveras, Vasario 16 g. skveras, Paupio g. ir Šventosios upės pakrantės, buvusio karinio miestelio teritorija ir šių teritorijų jungtys)	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius
3.4.2	Kurti patrauklią ir patogią gyvenamąją aplinką			
3.4.2.1	Saugios gyvenamosios aplinkos kūrimas vykdant įvairias prevencines, švietėjiškas programas	Vykdomų programų skaičius; Naujai susikūrusių saugios kaimynystės grupių skaičius	2014–2020	URSA Švietimo ir sporto skyrius
3.4.2.2	Pažeidimų fiksavimo priemonių infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Įrengtų vaizdo kamerų skaičius; Atnaujintų ir naujai įrengtų kitų saugumo priemonių skaičius	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius
3.4.2.3	Daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija, jų kiemų infrastruktūros gerinimas	Renovuotų daugiabučių namų skaičius; Sutvarkytų kiemų skaičius	2014–2020	URSA Žemės ūkio ir infrastruktūros skyrius
3.4.2.4	Rajono želdynų, viešųjų erdvių, parkų, skverų tvarkymas ir atnaujinimas	Tvarkomų / atnaujinamų želdynų, viešųjų erdvių, parkų, skverų skaičius (Kęstučio aikštė, Draugystės skveras, Vasario 16 g. skveras, Klaipėdos g. skveras, Pilies parkas, Ligoninės parkas, Paupio g. ir Šventosios upės pakrantės, buvusio karinio miestelio teritorija ir šių teritorijų jungtys ir kt.)	2014–2020	URSA Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo indikatorius	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga institucija
3.4.2.5	Esamų kapinių ribų išplėtimas ir naujų kapinių bei kolumbariumų įrengimas	Išplėstų / naujai įrengtų kapinių skaičius; Įrengtų kolumbariumų skaičius	2014–2020	URSA Teritorijų planavimo ir statybos skyrius

PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANE NAUDOJAMI SUTRUMPINIMAI

URSA	Ukmergės rajono savivaldybės administracija
PPAR	Prekybos, pramonės ir amatų rūmai
TVIC	Turizmo ir verslo informacijos centras
VVG	Vietos veiklos grupė
PSPC	Pirminės sveikatos priežiūros centras
UDC	Universalus daugiafunkcinis centras
NVO	Nevyriausybinių organizacijų